

Ευαισθητοποίηση για την Ισότητα των Φύλων
ενάντια στη Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων

Gender **E**quality **A**wareness **R**aising

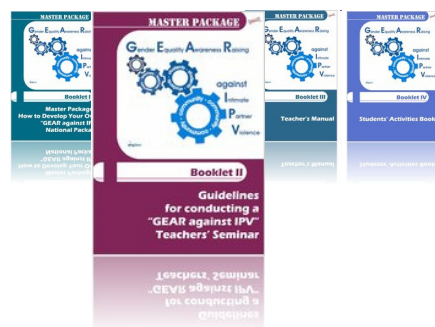
Τεύχος II

Οδηγός Υλοποίησης ενός
“GEAR against IPV”
Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών

Gender Equality Awareness Raising

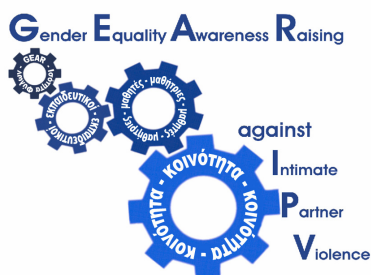
Τεύχος II:

Οδηγός Υλοποίησης ενός
“GEAR against IPV” Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών

Προτεινόμενη Αναφορά

Πετρουλάκη, Κ., Τσιριγώπη, Α., & Ντιναπόγιας, Α. (2011). *Ελληνική Έκδοση GEAR against IPV. Τεύχος II: Οδηγός υλοποίησης ενός "GEAR against IPV" Σεμιναρίου εκπαιδευτικών*. Αθήνα: Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας.

Copyright © 2011. Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας

Στοιχεία Επικοινωνίας:

Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας
Ζαχαρίτσα 12, 11742, Αθήνα

E-mail: info@antiviolence-net.eu

Ιστοσελίδα Προγράμματος: www.gear-ipv.eu

Ιστοσελίδα ΕΔκΒ: www.antiviolence-net.eu

Σχεδιασμός: Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας
ISBN: 978-960-9569-00-2

Το πρόγραμμα "Ευαισθητοποίηση για την Ισότητα των Φύλων ενάντια στη Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων" (**Gender Equality Awareness Raising against Intimate Partner Violence - GEAR against IPV**) (JLS/2008/DAP3/ AG/1258) πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος DAPHNE III της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (80%) και τους συμμετέχοντες φορείς-εταίρους (20%).

**Συντονιστικός Φορέας του Προγράμματος
Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας (Ε.Δ.κ.Β.) - Ελλάδα**

*Κική Πετρουλάκη, Υπεύθυνη Προγράμματος
Αντωνία Τσιριγώτη, Συντονίστρια Προγράμματος
Αθανάσιος Ντιναπόγιας, Ερευνητής
Susan Morucci, Συνεργάτιδα Προγράμματος
Βάσω Παπασωτηρίου, Διαχειρίστρια Προγράμματος*

**Φορείς - Εταίροι
SPI Forschung gGmbH - Γερμανία**

*Elfriede Steffan, Συντονίστρια Προγράμματος σε Εθνικό επίπεδο
Christiane Firnges, Επιστημονική Συνεργάτιδα*

**Austrian Women's Shelter Network, AÖF/
Information Centre Against Violence - Αυστρία**

*Maria Rösslhumer, Συντονίστρια Προγράμματος σε Εθνικό επίπεδο
Christina Perka και Irene Muller, Συνεργάτιδες Προγράμματος*

Πανελλήνιος Σύλλογος Εκπαιδευτικών Αγωγής Υγείας - Ελλάδα

*Πασχαλίνα Κόζυβα, Συντονίστρια Προγράμματος σε τοπικό επίπεδο
Αθηνά Τζιούμα, Διαχειρίστρια Προγράμματος*

Συνεργαζόμενος Φορέας

Center for Education, Counseling and Research - Κροατία

*Sanja Cesar, Συντονίστρια Προγράμματος σε Εθνικό επίπεδο
Natasa Bijelic και Vedrana Kobas, Συνεργάτιδες Προγράμματος*

Εξωτερική Αξιολόγηση Προγράμματος: Prof. Carol Hagemann-White.

Η παρούσα έκδοση συγχρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα DAPHNE III της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα περιεχόμενα αυτής της έκδοσης αποτελούν αποκλειστική ευθύνη των συγγραφέων και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να εκληφθεί ότι απηχούν απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Περιεχόμενα

Συντομογραφίες και Ορισμοί	iii
Ευχαριστίες	iv
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
A. Πώς να οργανώσετε ένα “GEAR against IPV” Σεμινάριο Εκπαιδευτικών	7
A1. Συντονιστές/-τριες και Εκπαιδευτές/-τριες	8
A2. Καταρτιζόμενοι/-ες	8
A3. Χώρος και χρόνος διεξαγωγής του Σεμιναρίου	10
A4. Προϋπολογισμός Σεμιναρίου	10
A5. Πρόγραμμα του Σεμιναρίου	11
A6. Προετοιμασία του Σεμιναρίου	14
B. Πώς να υλοποιήσετε το “GEAR against IPV” Σεμινάριο Εκπαιδευτικών	17
B1. Μέθοδοι μάθησης	18
B2. Ενισχύοντας τις δεξιότητες των εκπαιδευτικών να υλοποιούν Προγράμματα “GEAR against IPV” στην τάξη	20
B3. Ενισχύοντας τις δεξιότητες των εκπαιδευτικών να χειρίζονται περιστατικά κακοποίησης	27
Γ. Πώς να αξιολογήσετε το “GEAR against IPV” Σεμινάριο Εκπαιδευτικών	29
Γ1. Σκοπός της αξιολόγησης	30
Γ2. Μεθοδολογία	30

Παράρτηματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.	Αξιολόγηση Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών "GEAR against IPV": Προ-ερωτηματολόγιο	36
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^a.	Αξιολόγηση Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών "GEAR against IPV": Μετα-ερωτηματολόγιο	45
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^b.	Έντυπο Συναίνεσης για την Επαναληπτική Αξιολόγηση	54
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.	Αξιολόγηση Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών "GEAR against IPV": Επαναληπτικό ερωτηματολόγιο	56
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.	Πρότυπο Πιστοποιητικού παρακολούθησης του Σεμιναρίου	64
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.	Πρότυπο παρουσιάσεων PowerPoint	66
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6.	Πρότυπο Ετικέτας για το φάκελο του Σεμιναρίου	66

GEAR against **IPV**:

Gender Equality Awareness Raising against **Intimate Partner Violence**

Ευαισθητοποίηση για την **Ισότητα των Φύλων** ενάντια στη **Βία** μεταξύ **Ερωτικών Συντρόφων**

Σεμινάριο Εκπαιδευτικών
"GEAR against IPV":

Σεμινάριο που στοχεύει στην ανάπτυξη και/ή ενίσχυση των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών που είναι απαραίτητες για να υλοποιούν το Πρόγραμμα "GEAR against IPV" στις τάξεις τους και να χειρίζονται περιστατικά κακοποίησης

Πρόγραμμα "GEAR against IPV":

Δραστηριότητες του "GEAR against IPV" τις οποίες συντονίζει ένας/μία εκπαιδευτικός σε μία τάξη/ομάδα μαθητών/-τριών

ΚαΠα-Π: Κακοποίηση και/ή Παραμέληση Παιδιού

ΒΕΣ: Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων

Σ-Ε(προ) Προ-ερωτηματολόγιο Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών

Σ-Ε(μετά) Μετα-ερωτηματολόγιο Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών

Σ-Ε(επαν. 1 ή 2) 1^ο ή 2^ο Επαναληπτικό ερωτηματολόγιο Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών

Π-Ε(προ) Προ-ερωτηματολόγιο Προγράμματος Εκπαιδευτικών

Π-Ε(μετά) Μετα-ερωτηματολόγιο Προγράμματος Εκπαιδευτικών

Π-Ε(επαν.) Επαναληπτικό ερωτηματολόγιο Προγράμματος Εκπαιδευτικών

Π-Μ(προ) Προ-ερωτηματολόγιο Προγράμματος Μαθητών/-τριών

Π_Μ(μετά) Μετα-ερωτηματολόγιο Προγράμματος Μαθητών/-τριών

Π_Μ(επαν.) Επαναληπτικό ερωτηματολόγιο Προγράμματος Μαθητών/-τριών

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Το πρόγραμμα “Ευαισθητοποίηση για την Ισότητα των Φύλων ενάντια στη Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων” (GEAR against IPV) (JLS/2008/DAP3/AG/1258) πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος DAPHNE III της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η εργασία, αποτέλεσμα της οποίας υπήρξε αυτό το έγγραφο, συγχρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα DAPHNE III της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι δραστηριότητες που περιλαμβάνονται σε αυτό το εγχειρίδιο προέκυψαν από βιβλιογραφική ανασκόπηση δημοσιεύσεων και υλικών που έχουν δημιουργηθεί από πολλούς οργανισμούς και επαγγελματίες σε όλο τον κόσμο, και θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους/τις συγγραφείς και τους εκδοτικούς οίκους που μας παραχώρησαν την άδειά τους για χρήση, προσαρμογή και μετάφραση των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονταν στα αντίστοιχα υλικά τους.

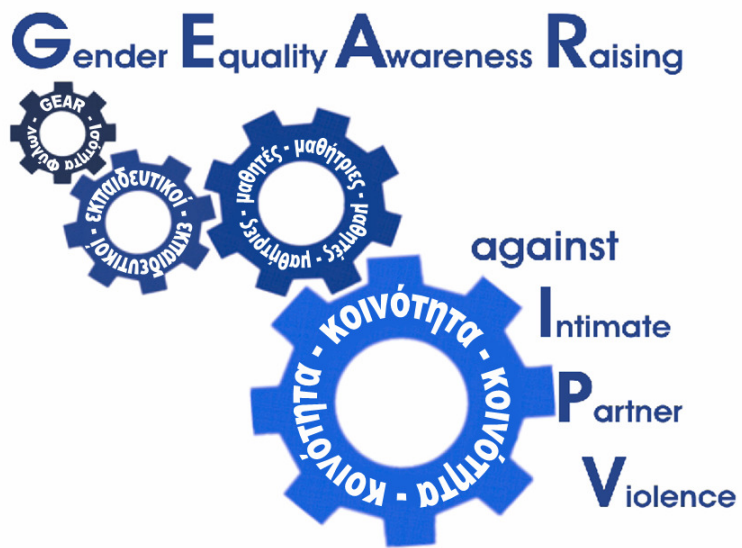
Το Εγχειρίδιο αυτό αξιολογήθηκε σε εθελοντική βάση από ειδικούς επιστήμονες ανά τον κόσμο. Για το λόγο αυτό θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερος τους/τις παρακάτω ειδικούς για τη σημαντική συνεισφορά τους ως προς τη βελτίωση όλων των Τευχών της πρότυπης έκδοσης του υλικού “GEAR against IPV”:

- ◆ **Maria de Bruyn**, Senior Policy Advisor, Ipas
- ◆ **Shanna Burns**, M.Ed., Research Associate, CAMH Centre for Prevention Science
- ◆ **Regine Derr**, German Youth Institute, Information Centre Child Abuse and Neglect
- ◆ **Amir Hodžić**, MSc, Croatian National Expert
- ◆ **Maja Mamula**, Croatian National Expert, Psychologist
- ◆ **Anna Markulin**, Teacher of Croatian culture and philosophy
- ◆ **Lori Michau**, Co-Director, Raising Voices
- ◆ **Artemis Pana**, Independent Consultant – Gender Based Violence
- ◆ **Ματίνα Παπαγιαννοπούλου**, Κοινωνιολόγος/Εγκληματολόγος, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό, Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων, Υπουργείο Εσωτερικών
- ◆ **E. Lisa Price**, Ph.D., Associate Professor and Registered Psychologist
- ◆ **David A. Wolfe**, Ph.D., RBC Chair in Children's Mental Health (CAMH) and Professor of Psychiatry and Psychology (University of Toronto)

Τεύχος II:

Οδηγός Υλοποίησης ενός
“GEAR against IPV” Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών

Εισαγωγή

Το πρόγραμμα DAPHNE III με τίτλο "Ευαισθητοποίηση για την Ισότητα των Φύλων ενάντια στη Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων" (GEAR against IPV) (JLS/2008/DAP3/AG/1258) επιδιώκει να συμβάλει στην πρωτογενή πρόληψη της Βίας μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων (ΒΕΣ) μέσω παρεμβάσεων στο σχολικό περιβάλλον οι οποίες στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση και την αποδόμηση των εδραιωμένων στερεοτύπων στους/στις μαθητές/-τριες και στους/στις εκπαιδευτικούς της Β' βάθμιας εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, έπειτα από ειδική εκπαίδευση που στοχεύει τόσο στην ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών όσο και στην ανάπτυξη των ικανοτήτων τους ώστε να εφαρμόσουν στην τάξη προγράμματα πρωτογενούς πρόληψης της ΒΕΣ, οι εκπαιδευτικοί, μέσω των δραστηριοτήτων του "GEAR against IPV" καλούνται με τη σειρά τους να συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση των μαθητών/-τριών έναντι των επιζήμιων επιπτώσεων των στερεοτύπων του φύλου, όπως η ΒΕΣ και η βία στις σχέσεις. Η αποδόμηση των στερεοτύπων του φύλου των μαθητών/-τριών θα συμβάλει στην ανάπτυξη συμπεριφορών μηδενικής ανοχής έναντι της βίας σε σχετικά νεαρή ηλικία, έχοντας σαν απώτατο στόχο την ανάπτυξη υγιών και ισότιμων σχέσεων ανάμεσα στους νέους ανθρώπους.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα κληθούν, μέσω ενός κατάλληλου και ειδικά δημιουργημένου για την ηλικία τους υλικού ευαισθητοποίησης, να αξιολογήσουν και να αναθεωρήσουν τα «κληρονομημένα» στερεότυπα τους και να προσεγγίσουν τις διαφυλικές διαφορές όχι ως χαρακτηριστικά υπεροχής του ενός φύλου έναντι του άλλου, αλλά ως ατομικές διαφορές.

Γιατί είναι σημαντική η πρωτογενής πρόληψη της ΒΕΣ;

Από τη γέννηση του κάθε άτομο λαμβάνει συνεχώς από την οικογένεια του, το σχολείο και την κοινότητα στην οποία ζει μια πληθώρα ρητών και άρρητων μηνυμάτων, που καθορίζουν το «ορθό» πρότυπο θηλυκότητας και ανδρισμού. Αυτά τα μηνύματα ασκούν πίεση στα άτομα να συμμορφωθούν με μια πληθώρα ρόλων και προσδοκιών που απορρέουν από το κοινωνικά κατασκευασμένο φύλο τους. Και όσο εντονότερη πατριαρχική δομή έχει μια κοινωνία, τόσο περισσότερο υπογραμμίζονται οι διαφορετικές αξίες που καλούνται τα άτομα διαφορετικού φύλου να υιοθετήσουν. Υπό αυτές τις συνθήκες, αγόρια και κορίτσια, γυναίκες και άνδρες, “παγιδευμένοι/-ες” στη “φυλακή” των έμφυλων στερεοτύπων τους, πείθονται να αποδεχθούν και να εκπληρώσουν τους εκ διαμέτρου αντίθετους ρόλους που τους επιβάλλονται: το αγόρι/άνδρας οφείλει να είναι πάντα νικητής, να έχει τον έλεγχο και να είναι δυνατός, επιθετικός και ανταγωνιστικός, ενώ το κορίτσι/γυναίκα οφείλει να είναι ευαίσθητη και συναισθηματική, ανεκτική, παθητική και να δείχνει αυτοθυσία. Με πλήρως εδραιωμένες τέτοιου είδους αντιλήψεις, που καθιστούν το ένα φύλο κυρίαρχο πάνω στο άλλο, δεν είναι καθόλου τυχαία η εμφάνιση ΒΕΣ στις σχέσεις. Το παράδοξο είναι εμφανές: όλοι/όλες μας, συνειδητά ή ασυνείδητα, ενισχύουμε τα κοινωνικά στερεότυπα που οδηγούν στη βία και, την ίδια στιγμή, «παλεύουμε» να εξάλειψουμε τη βία από την κοινότητα, χωρίς καν να κατανοούμε τη σύνδεση μεταξύ των στερεοτύπων του φύλου και της βίας κατά των γυναικών και κοριτσιών.

Γι’ αυτόν ακριβώς το λόγο η πρόληψη της ΒΕΣ πρέπει να ξεκινάει σε όσο το δυνατόν μικρότερη ηλικία και, ως εκ τούτου, το σύστημα όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων καθίσταται το ιδανικό πλαίσιο όπου μια τέτοια προσπάθεια μπορεί σταδιακά να χτιστεί, ξεκινώντας από το Νηπιαγωγείο και τερματίζοντας στο Πανεπιστήμιο ή μπορεί ακόμη και να συνεχίζεται μέσω της δια βίου μάθησης. Η προέγγιση πρέπει φυσικά να διαφοροποιείται ανάλογα με την ηλικία της ομάδας στόχου: στο νηπιαγωγείο και τις πρώτες τάξεις του δημοτικού, η προσπάθεια για την πρόληψη της ΒΕΣ πρέπει να εστιάζεται περισσότερο στην ανάπτυξη μιας υγιούς προσωπικότητας, απελευθερωμένης από στερεοτυπικές αντιλήψεις του φύλου (όπου μια τέτοια προσωπικότητα, δεν θα χρησιμοποιούσε βία ως μέσο αυτο-αξίας, ούτε θα αποδεχόταν να θυματοποιείται ή να ανέχεται τη βία στον κοινωνικό της περίγυρο)· σε ένα μετέπειτα στάδιο, όταν οι μαθητές/-τριες είναι πιο ώριμοι/ες, θα μπορούσαν να «διδασχτούν» τρόπους άσκησης κοινωνικής πίεσης στην ομάδα συνομηλίκων τους ως ένα μέσο επίτευξης της επιθυμητής κοινωνικής αλλαγής προς τη μηδενική ανοχή της βίας.

Οι εκπαιδευτικοί επιλέχθηκαν γιατί μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην εφαρμογή τέτοιου είδους δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης μέσα στις τάξεις, καθώς πρόκειται για εκείνη την ομάδα ενηλίκων που βρίσκεται πιο κοντά στα παιδιά, με την εξαίρεση των γονιών τους· ωστόσο, αν δεν είναι ειδικά εκπαιδευμένοι, οι περισσότεροι/-ες εκπαιδευτικοί είναι αναμενόμενο να έχουν την ίδια εσωτερικευμένη στερεοτυπική άποψη για τα δύο φύλα με το γενικό πληθυσμό, κάτι που αποτελεί πολύ σοβαρό φραγμό και τους εμποδίζει από το να επιτελέσουν τον καθοριστικό τους ρόλο. Γι’ αυτόν ακριβώς το λόγο το πρόγραμμα “GEAR against IPV” περιλαμβάνει επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, η οποία, εκτός της ανάπτυξης των απαραίτητων δεξιοτήτων και ικανοτήτων, δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην αποδόμηση των στερεοτύπων φύλου των ίδιων των εκπαιδευτικών καθώς και στην προσπάθεια να πειστούν πράγματι για τη σπουδαιότητα της εφαρμογής του προγράμματος. Καθώς όλα σχεδόν τα παιδιά και οι έφηβοι/-ες πηγαίνουν σχολείο, είναι επιτακτική ανάγκη να υπάρχει προσφορά προγραμμάτων στα σχολεία που αφορούν την ισότητα των φύλων, ως μέσο πρωτογενούς πρόληψης της έμφυλης βίας, της βίας στις σχέσεις και της ΒΕΣ, από εκπαιδευτικούς που είναι κατάλληλα ευαισθητοποιημένοι/-ες και εκπαιδευμένοι/-ες σε ζητήματα σχετικά με τα στερεότυπα του φύλου και πως αυτά σχετίζονται με τη βία.

Δυστυχώς, σε πολλές χώρες της ΕΕ –ανάμεσα τους και αυτές που συμμετέχουν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα¹ –τέτοιου είδους προσπάθειες δεν είναι ενσωματωμένες στο σχολικό πρόγραμμα. οι εκπαιδευτικοί δεν είναι ούτε εκπαιδευμένοι/-ες ούτε ευαισθητοποιημένοι/-ες, με αποτέλεσμα όχι μόνο να φέρουν οι ίδιοι/-ες στερεοτυπικές αντιλήψεις για τα δύο φύλα αλλά και με βάση αυτές να έχουν διακριτική συμπεριφορά απέναντι στους μαθητές και τις μαθήτριες ανάλογα με το φύλο τους. Πολλοί/-ές εκπαιδευτικοί συχνά δεν συνειδητοποιούν καν ότι έχουν συμπεριφορά που διακρίνει υπέρ του ενός φύλου και, έτσι, συχνά ενισχύουν στερεοτυπικές του φύλου συμπεριφορές. Ο στόχος του προγράμματος “GEAR against IPV” είναι να συνεισφέρει στην αλλαγή αυτής της κατάστασης ευαισθητοποιώντας τους εκπαιδευτικούς και καθοδηγώντας τους ώστε να αναγνωρίσουν και να αναθεωρήσουν τα προσωπικά τους στερεότυπα του φύλου.

Η ηλικία των παιδιών που αποτελούν το στόχο του προγράμματος “GEAR against IPV” δεν είναι η μικρότερη δυνατή (14-16 ετών), αν και όλοι/όλες οι επιστήμονες που εργάστηκαν για τη δημιουργία του υλικού πιστεύουν ότι οι προληπτικές προσπάθειες που στοχεύουν στην αποδόμηση των στερεοτύπων του φύλου πρέπει να ξεκινούν στο σχολικό περιβάλλον από τη μικρότερη δυνατή ηλικία (δηλαδή το νηπιαγωγείο). σε πολλές χώρες όμως, υπάρχει ακόμη ισχυρή αντίσταση από τις εκπαιδευτικές αρχές αναφορικά με την πιο πρόσφορη ηλικία συμμετοχής των παιδιών σε τέτοιου είδους δραστηριότητες, με αποτέλεσμα να μην επιτρέπεται η εφαρμογή παρόμοιων προγραμμάτων, ακόμη και σε παιδιά της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Προκειμένου να καμφθεί η αντίσταση, αποφασίστηκε ότι σε αυτές τις χώρες πρέπει να ακολουθηθεί αντίστροφη πορεία, δηλαδή να ξεκινήσουν οι προληπτικές προσπάθειες από μία υψηλότερη εκπαιδευτική βαθμίδα και να προχωρήσουν σταδιακά προς τις χαμηλότερες.

Ωστόσο παρά το γεγονός ότι τα παιδιά βομβαρδίζονται με στερεότυπα από τη γέννηση τους, γεγονός που καθιστά ιδιαίτερα σημαντική την έναρξη της αποδόμησής τους σε όσο το δυνατόν μικρότερη ηλικία, η ηλικία 14-16 αποτελεί εξίσου κρίσιμη ηλικία διότι, στις περισσότερες χώρες, αυτή είναι η ηλικία κατά την οποία τα περισσότερα έφηβα άτομα, αγόρια και κορίτσια, ξεκινούν ή έχουν ήδη ξεκινήσει να έχουν ερωτικές σχέσεις. Το σχολικό σύστημα μπορεί να αποτελέσει κύριο σημείο παρέμβασης παρέχοντας στους μαθητές/-τριες τις απαραίτητες πληροφορίες και δεξιότητες που χρειάζονται έτσι ώστε να αποφύγουν να γίνουν θύτες ή θύματα βίας στις σχέσεις τους καθώς επίσης και πως να αντιδράσουν απέναντι σε αυτού του είδους τη βία.

¹Ελλάδα, Γερμανία, Αυστρία και Κροατία

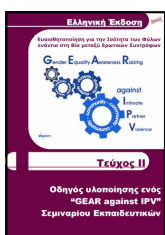
Η Ελληνική Έκδοση του Υλικού "GEAR against IPV"

Η Ελληνική Έκδοση του Υλικού "GEAR against IPV" αποτελείται από τέσσερα τεύχη:

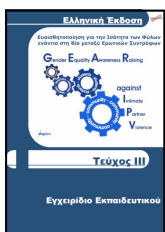
- Τεύχος I: Το Πρόγραμμα "GEAR against IPV": Ευαισθητοποίηση για την Ισότητα των Φύλων ενάντια στη Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων
- Τεύχος II: Οδηγός Υλοποίησης ενός "GEAR against IPV" Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών
- Τεύχος III: "GEAR against IPV" Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού
- Τεύχος IV: "GEAR against IPV" Βιβλίο Δραστηριοτήτων για Μαθητές και Μαθήτριες

Το **Τεύχος I** παρέχει πληροφορίες για το πλαίσιο δημιουργίας του Προγράμματος "GEAR against IPV" καθώς και υποδείξεις προς κάθε ενδιαφερόμενο φορέα ή άτομο, αναφορικά με τη δημοσιοποίηση, τόσο του ίδιου του προγράμματος όσο και του υλικού, τρόπους προσέγγισης των ομάδων-στόχων και ιδέες για άσκηση πίεσης σε εθνικό επίπεδο μέσω συγκεκριμένων δράσεων με στόχο την ενσωμάτωση του Προγράμματος "GEAR against IPV" στο σχολικό πρόγραμμα της Β' βάθμιας εκπαίδευσης.

Το **Τεύχος II** που τιτλοφορείται, "Οδηγός Υλοποίησης ενός GEAR against IPV Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών" δημιουργήθηκε με στόχο να καθοδηγήσει, όσο το δυνατό αποτελεσματικότερα, μια ομοιόμορφη εκπαίδευση εκπαιδευτικών της ίδιας χώρας ή διαφορετικών χωρών της ΕΕ που σκοπεύουν να εφαρμόσουν το Πρόγραμμα "GEAR against IPV" σε μαθητές Β' βάθμιας εκπαίδευσης (14-16 ετών).

Το **Τεύχος III** παρέχει στους/στις εκπαιδευτικούς χρήσιμες γενικές θεωρητικές πληροφορίες όπως και πληροφορίες ως προς την οργάνωση ενός "GEAR against IPV" προγράμματος καθώς και τη βήμα προς βήμα εφαρμογή, τεκμηρίωση και αξιολόγηση του προγράμματος στην τάξη. Το κύριο μέρος του Τεύχους III συνίσταται από μία εργαλειοθήκη δραστηριοτήτων έτοιμων να εφαρμοστούν στην τάξη.

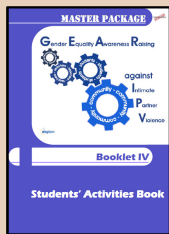
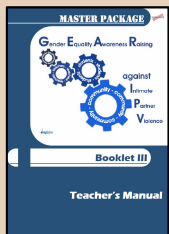
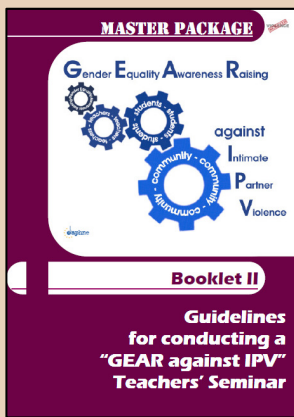
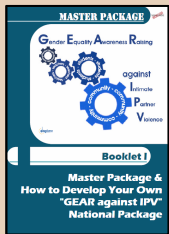

Το **Τεύχος IV**, το οποίο εστιάζεται στους μαθητές/-τριες και είναι στενά συνδεδεμένο με το Τεύχος III, δημιουργήθηκε κατά τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχει στους/στις εκπαιδευτικούς έτοιμα προς χρήση φύλλα εργασίας και φυλλάδια για την εφαρμογή του προγράμματος.

Το 2^ο Τεύχος, με τίτλο *Οδηγός Υλοποίησης ενός "GEAR against IPV" Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών* δημιουργήθηκε με στόχο να καθοδηγήσει μια όσο το δυνατόν πιο όμοια μεθοδολογικά κατάρτιση για τους/τις εκπαιδευτικούς της Ελλάδας που σκοπεύουν να υλοποιήσουν το Πρόγραμμα "GEAR against IPV" σε μαθητές/-τριες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Συνοπτικά, οι **στόχοι του "GEAR against IPV" Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών** είναι:

- ◆ να στηρίξει τους/τις εκπαιδευτικούς να αναπτύξουν τις δεξιότητες που απαιτούνται ώστε να μπορούν να υλοποιούν και να αξιολογούν το Πρόγραμμα "GEAR against IPV" στις τάξεις τους. Το σεμινάριο θα περιλαμβάνει επίσης ενότητες οι οποίες θα βοηθήσουν τους/τις εκπαιδευτικούς:
  - ◇ να αναλογιστούν ποιες στάσεις και συμπεριφορές ενδέχεται να μεταφέρουν ή να στηρίζουν τα στερεότυπα των φύλων αλλά και την ανοχή στη βία και να προβληματιστούν για το πώς αυτές μπορούν να τροποποιηθούν
  - ◇ να αποκτήσουν όλες εκείνες τις πληροφορίες και δεξιότητες που είναι απαραίτητες προκειμένου να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να χειρίζονται πιθανά περιστατικά κακοποίησης τα οποία ενδέχεται να τους αποκαλύψουν οι μαθητές/-τριές τους κατά τη διάρκεια ή μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης του Προγράμματος "GEAR against IPV"
- ◆ να παρέχει στους/στις εκπαιδευτικούς μια ευκαιρία να ανταλλάξουν πληροφορίες για καλές πρακτικές με βάση την προηγούμενη εμπειρία τους

Α. Πώς να Οργανώσετε ένα “GEAR against IPV” Σεμινάριο Εκπαιδευτικών

Το “**GEAR against IPV**” Σεμινάριο κατάρτισης εκπαιδευτικών είναι μια ιδιαίτερα εντατική εκπαίδευση καθώς στοχεύει, μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, να εφοδιάσει τους/τις εκπαιδευτικούς με όλες τις απαιτούμενες δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν να υλοποιούν το **Πρόγραμμα “GEAR against IPV”** στις τάξεις τους αλλά και να είναι σε θέση να βοηθήσουν μαθητές/-τριές τους που υφίστανται κακοποίηση στη σχέση τους ή στην οικογένεια τους.

Γι’ αυτόν ακριβώς το λόγο, η οργάνωση και η προετοιμασία του Σεμιναρίου αποτελούν ένα κρίσιμο στάδιο, από το οποίο εξαρτάται η έκταση στην οποία θα μπορέσει να επιτύχει τους στόχους του. Παράγοντες όπως η επιστημονική επάρκεια των εκπαιδευτών/-τριών, τα χαρακτηριστικά και τα κίνητρα των καταρτιζόμενων, ο χώρος, ο χρόνος και η διάρκεια του Σεμιναρίου, που θα παρουσιαστούν στις επόμενες ενότητες, μπορούν να επηρεάσουν, θετικά ή αρνητικά, την αποτελεσματικότητα της κατάρτισης των εκπαιδευτικών.

A. Πώς να Οργανώσετε ένα "GEAR against IPV" Σεμινάριο Εκπαιδευτικών

A1. Συντονιστές/-τριες και Εκπαιδευτές/-τριες

Για να επιτευχθούν οι στόχοι του Σεμιναρίου, δηλαδή να αναπτυχθούν και/ή να ενισχυθούν οι δεξιότητες που απαιτούνται για την υλοποίηση του Προγράμματος "GEAR against IPV" στην τάξη, αλλά και για το χειρισμό περιστατικών κακοποίησης [όπως βία μεταξύ ερωτικών συντρόφων (ΒΕΣ), βία στις ρομαντικές σχέσεις και/ή κακοποίηση και παραμέληση παιδιού (ΚαΠα-Π)] που ενδέχεται να αποκαλυφθούν στους/στις εκπαιδευτικούς, οι επαγγελματίες που θα αναλάβουν την κατάρτισή τους πρέπει να έχουν επιστημονική επάρκεια στους τομείς που περιγράφονται στις παραγράφους που ακολουθούν.

Μεγάλο τμήμα του έργου των επαγγελματιών που θα αναλάβουν την κατάρτιση των εκπαιδευτικών για το "GEAR against IPV" θα είναι ο συντονισμός ενός προσομοιωμένου Προγράμματος "GEAR against IPV". Θα πρέπει, δηλαδή, να υλοποιήσουν μια σειρά βιωματικών δραστηριοτήτων με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που αναμένεται να υλοποιηθούν μέσα σε μια σχολική τάξη. Κατά συνέπεια, ως συντονιστές/-τριες, θα πρέπει να είναι σε θέση να εργαστούν χρησιμοποιώντας μόνο **μεθόδους ενεργητικής μάθησης**, έτσι ώστε να παρέχουν στους/στις εκπαιδευτικούς ένα παράδειγμα πρότυπης εφαρμογής του Προγράμματος "GEAR against IPV". Οι συντονιστές/-τριες θα πρέπει επίσης να είναι **πολύ εξοικειωμένοι/-ες με ολόκληρο το υλικό** της Ελληνικής Έκδοσης "**GEAR against IPV**" καθώς και με την υλοποίησή του σε ομάδες νεαρών ατόμων, στο πλαίσιο της τάξης ή σε διαφορετικό πλαίσιο.

Οι ίδιοι/-ες επαγγελματίες θα αναλάβουν και τη θεωρητική κατάρτιση των εκπαιδευτικών στα θέματα που εστιάζει το πρόγραμμα "GEAR against IPV" και, επομένως, πρέπει αν όχι να είναι ειδικοί/-ές, να διαθέτουν τουλάχιστον υψηλού επιπέδου κατάρτιση σε θέματα ισότητας των φύλων, βίας στις σχέσεις των εφήβων, βίας μεταξύ ερωτικών συντρόφων (ΒΕΣ), κακοποίησης και παραμέλησης παιδιού (ΚαΠα-Π), αλλά και γνώση για πρακτικά ζητήματα (π.χ. διαθέσιμες υπηρεσίες στήριξης και σχετιζόμενα νομικά ζητήματα, όπως αν είναι υποχρεωτική ή προαιρετική η αναφορά περιστατικών ΚαΠα-Π στην Ελλάδα). Επιπρόσθετα, ο/η συντονιστής/-τρια θα πρέπει να είναι σε θέση να διαχειριστεί ενδεχόμενη συναισθηματική φόρτιση κάποιου ατόμου που μπορεί να εκδηλωθεί εξαιτίας προσωπικών εμπειριών που σχετίζονται με το περιεχόμενο του Σεμιναρίου.

A.2. Καταρτιζόμενοι/-ες

Ταυτότητα Καταρτιζόμενων. Ομάδα-στόχο του "GEAR against IPV" Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών, στο πλαίσιο του προγράμματος DAPHNE όπου και δημιουργήθηκε το συγκεκριμένο υλικό, αποτέλεσαν **εκπαιδευτικοί** που δίδασκαν στη Β' - Γ' Γυμνασίου και στην Α' Λυκείου (σε τάξεις δηλαδή που φοιτούν κορίτσια και αγόρια **14-16 ετών**). Ωστόσο, καθώς σχεδόν όλες οι δραστηριότητες του "GEAR against IPV" είναι κατάλληλες για παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας (και οι περισσότερες από αυτές και για παιδιά μικρότερης ηλικίας), έξω από τα στενά πλαίσια του χρηματοδοτούμενου προγράμματος η ομάδα-στόχος μπορεί να διευρυνθεί και να περιλάβει εκπαιδευτικούς που διδάσκουν σε όλες τις τάξεις του Γυμνασίου και του Λυκείου (ώστε η παρέμβαση να στοχεύει σε παιδιά ηλικίας **12-18 ετών**).

Παρότι κύριος στόχος του Σεμιναρίου είναι η κατάρτιση των εκπαιδευτικών που είναι πρόθυμοι/-ες να υλοποιήσουν το Πρόγραμμα "GEAR against IPV" στην τάξη τους, το επιθυμητό θα ήταν να μην περιοριστεί το κοινό του Σεμιναρίου σε μια μικρή ομάδα ήδη ευαισθητοποιημένων εκπαιδευτικών

¹ Το σκεπτικό για την εξέταση θεμάτων που σχετίζονται με την ΚαΠα-Π περιγράφεται στο κεφάλαιο Β3

με υψηλό κίνητρο, αλλά να συμμετέχουν σε αυτό όσο το δυνατόν περισσότεροι/-ες εκπαιδευτικοί – ακόμη κι εκείνοι/-ες που έχουν αρνητική στάση έναντι της υλοποίησης τέτοιου είδους παρεμβάσεων στο σχολικό πλαίσιο. Το ιδανικό για μια χώρα, πόλη –ή ακόμη και για ένα σχολείο που σκοπεύει να υλοποιήσει το Πρόγραμμα “GEAR against IPV”, θα ήταν να συμμετέχουν στο Σεμινάριο όλοι/-ες οι εκπαιδευτικοί καθώς αυτό θα τους παρείχε την ευκαιρία να αξιολογήσουν –και ίσως και να αποδομήσουν- τα δικά τους στερεότυπα του φύλου. Και αυτό, με τη σειρά του, θα μπορούσε να μειώσει την αντίστασή τους απέναντι στο πρόγραμμα κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του από συναδέλφους/-ισσές τους.

Άλλοι/-ες **επαγγελματίες που σχετίζονται με το σχολείο ή την εκπαίδευση**, όπως υπεύθυνοι/-ες αγωγής υγείας, σχολικοί/-ές σύμβουλοι, ψυχολόγοι, κοινωνικοί/-ές λειτουργοί και νοσοκόμοι/-ες του σχολείου μπορούν, επίσης, να καταρτιστούν προκειμένου να είναι σε θέση να υλοποιούν το Πρόγραμμα “GEAR against IPV” και/ή να προωθήσουν την υιοθέτηση και εφαρμογή του. Στην Ελλάδα, προς το παρόν, δεν υπάρχουν στα δημόσια σχολεία άλλοι/-ες επαγγελματίες, όπως κοινωνικοί/-ές λειτουργοί, νοσοκόμοι/-ες ή ψυχολόγοι (άτομα των συγκεκριμένων ειδικοτήτων που εργάζονται σε ιδιωτικά σχολεία θα μπορούσαν φυσικά να καταρτιστούν, ώστε να υλοποιούν την παρέμβαση σε αυτά) και, επομένως, μόνο εκπαιδευτικοί μπορούν να επιμορφωθούν ως συντονιστές/-τριες του Προγράμματος “GEAR against IPV”. Η κατάρτιση των Υπευθύνων Αγωγής Υγείας και των Σχολικών Συμβούλων, ωστόσο, μπορεί να διευκολύνει τα μέγιστα καθώς, εκ της θέσεώς τους, μπορούν να δράσουν πολλαπλασιαστικά προωθώντας το υλικό και τη μεθοδολογία του “GEAR against IPV” σε όλους/-ες τους/τις εκπαιδευτικούς καθώς και στα αρμόδια άτομα των Διευθύνσεων τους και του Υπουργείου Παιδείας.

Συστήνεται, επομένως, είτε να προσκληθούν να συμμετέχουν στο Σεμινάριο Εκπαιδευτικών είτε να οργανωθούν ειδικά Σεμινάρια για πρόσωπα-κλειδιά που είναι υπεύθυνα είτε για το συντονισμό Προγραμμάτων που υλοποιούνται από εκπαιδευτικούς ή για το σχεδιασμό πολιτικών στο εκπαιδευτικό σύστημα ή στα σχολεία.

Το σκεπτικό για αυτή τη διεύρυνση της ομάδας-στόχου είναι να υπάρξουν όσο το δυνατόν περισσότεροι/-ες καταρτισμένοι/-ες εκπαιδευτικοί και υπεύθυνοι/-ες χάραξης πολιτικών, που θα είναι σε θέση να λειτουργήσουν ως πολλαπλασιαστές, προωθώντας και ασκώντας πίεση για την ενσωμάτωση του “GEAR against IPV” (ή παρόμοιων προγραμμάτων) στα αναλυτικά προγράμματα του σχολείου.

Αξιολόγηση των υποψηφίων καταριζόμενων. Σε περίπτωση που ο αριθμός των υποψηφίων προς κατάρτιση εκπαιδευτικών υπερβαίνει τους διαθέσιμους πόρους σας (χρόνο, χώρο ή προϋπολογισμό), η επιλογή των συμμετεχόντων/-ουσών συστήνεται να πραγματοποιηθεί με βάση το κίνητρό τους ή/και τη δυνατότητά τους να υλοποιήσουν το Πρόγραμμα “GEAR against IPV” στις τάξεις τους, τα οποία θα μπορούσαν να αξιολογηθούν είτε μέσω προσωπικής συνέντευξης, είτε μέσω της συμπλήρωσης ενός ερωτηματολογίου αξιολόγησης αναγκών.

Μέγεθος ομάδας. Είναι πολύ σημαντικό, τουλάχιστον το προσομοιωμένο Πρόγραμμα “GEAR against IPV” (Μέρος I του Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών), να διεξαχθεί σε μικρές ομάδες, ώστε οι μέθοδοι ενεργητικής μάθησης που θα εφαρμοστούν να είναι όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερες. Από την άλλη πλευρά όμως, οι περισσότεροι/-ες εκπαιδευτικοί θα χρειαστεί να υλοποιήσουν το “GEAR against IPV” σε μια ολόκληρη τάξη παιδιών. Για αυτό προτείνεται, εφόσον αυτό είναι δυνατόν, η ομάδα των εκπαιδευτικών να μην είναι πολύ μικρότερη από μια τυπική σχολική τάξη, όπως αυτές όπου θα το υλοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί. Κατά αυτόν τον τρόπο η κατάρτιση των εκπαιδευτικών θα συνιστά μια ακριβή προσομοίωση της υλοποίησης του “GEAR against IPV” μέσα στην τάξη.

Πολύ περισσότερα άτομα μπορούν, βέβαια, να παρακολουθήσουν το Σεμινάριο αρκεί κατά την προσομοίωση του Προγράμματος “GEAR against IPV” να υπάρχει η δυνατότητα να χωριστούν σε μικρότερες ομάδες, τις οποίες θα συντονίζουν διαφορετικά άτομα.

A3. Χώρος και χρόνος διεξαγωγής του Σεμιναρίου

Για την επιλογή του χώρου της κατάρτισης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλες εκείνες οι παράμετροι που μπορεί να επηρεάσουν την αποτελεσματικότητα της κατάρτισης, όπως το πού βρίσκεται ο χώρος και το πόσο κατάλληλος είναι: η επιλογή μιας αίθουσας που είναι εύκολα προσβάσιμη, καθαρή, χωρίς θόρυβο, με άνετα καθίσματα και/ή τραπέζια (όταν χρειάζονται), με επαρκή χώρο για όλα τα άτομα και για όλες τις προγραμματισμένες δραστηριότητες, δείχνει το σεβασμό σας στους/στις συμμετέχοντες/-ουσες και το πόσο σημαντική θεωρείτε τη συμμετοχή τους στο σεμινάριο και τη συνεισφορά τους στην υλοποίηση του προγράμματος, μετά το σεμινάριο. Το ίδιο ακριβώς μήνυμα μεταφέρει στους/στις συμμετέχοντες/-ουσες η προσεγμένη οργάνωση του Σεμιναρίου, μέχρι και την τελευταία λεπτομέρεια. Και, κατά κανόνα, η ποιότητα του έργου των ατόμων των οποίων έχετε σεβαστεί την παρουσία θα «ξεπληρώσει» όλες σας τις προσπάθειες.

Όταν οι καταρτιζόμενοι/-ες ζουν σε διαφορετικές πόλεις, μπορείτε είτε να υλοποιήσετε διαφορετικά Σεμινάρια στις πόλεις τους (ή στις Περιφέρειές τους), ή να επιλέξετε εκείνη την πόλη που είναι η πιο εύκολα προσβάσιμη από τους/τις περισσότερους/-ες. Όταν το Σεμινάριο διεξάγεται εκτός έδρας, είναι προτιμότερο οι καταρτιζόμενοι/-ες να φιλοξενοούνται στο ίδιο ξενοδοχείο που υλοποιείται το σεμινάριο ή σε ένα ξενοδοχείο πολύ κοντά στην αίθουσα του Σεμιναρίου.

Εξίσου σημαντική είναι η χρονική περίοδος (και/ή η ώρα) που θα επιλέξετε για τη διεξαγωγή του Σεμιναρίου, καθώς θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο εξυπηρετική σε σχέση με το ωράριο εργασίας των εκπαιδευτικών. Ο καλύτερος τρόπος είναι να το προγραμματίσετε, σε συνεργασία με τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες.

Το χρονοδιάγραμμα των διαλειμμάτων αποτελεί επίσης σημαντικό στοιχείο του Σεμιναρίου, προκειμένου οι συμμετέχοντες/-ουσες να έχουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα τη δυνατότητα να αφομοιώσουν τις πληροφορίες και τα μηνύματα που απέκτησαν. Θα πρέπει εδώ να τονιστεί ότι στις μεθόδους ενεργητικής μάθησης, τα διαλείμματα θεωρούνται μία ακόμη ευκαιρία για ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών και ιδεών μεταξύ των συμμετεχόντων/-ουσών (δηλαδή όχι μόνο μεταξύ καταρτιζόμενων, αλλά και μεταξύ καταρτιζόμενων και συντονιστών/-τριών): συνιστάται, συνεπώς, οι συντονιστές/-τριες να μοιράζονται όλα τα διαλείμματα για καφέ, γεύμα ή δείπνο με τους/τις καταρτιζόμενους/-ες.

A4. Προϋπολογισμός του Σεμιναρίου

Ο όσο το δυνατόν πληρέστερος προϋπολογισμός είναι πολύ σημαντικός γιατί θα σας επιτρέψει να αφιερωθείτε στην ουσία της εκπαίδευσης, αντί να προσπαθείτε να βρείτε λύση σε προβλήματα που δεν έχουν προβλεφθεί κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου. Για να προϋπολογίσετε σωστά το δικό σας "GEAR against IPV" Σεμινάριο Εκπαιδευτικών, θα πρέπει πρώτα να αποφασίσετε:

- ◆ Τον **αριθμό των καταρτιζόμενων ατόμων**, όπως και αν θα τους/τις εκπαιδεύσετε σε μία ομάδα ή όχι. Εάν όχι, θα πρέπει να αποφασίσετε επίσης:
  - ◇ τον αριθμό των υποομάδων και
  - ◇ τον αριθμό των συντονιστών/-τριών ανά ομάδα (ένα ή δύο άτομα), για να μπορέσετε στη συνέχεια να υπολογίσετε τον **αριθμό των συντονιστών/-τριών και εκπαιδευτών/-τριών** που θα χρειαστούν
- ◆ Τη **διάρκεια** του Σεμιναρίου (σε ώρες και ημέρες) από την οποία εξαρτώνται:
  - ◇ τα έξοδα ενοικίασης της αίθουσας του Σεμιναρίου (εάν χρειάζεται)
  - ◇ οι αμοιβές των συντονιστών/-τριών
  - ◇ τα έξοδα της σίτισης κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων (καφέ, γεύμα ή/και δείπνο)
  - ◇ οι αμοιβές των καταρτιζόμενων (εάν σκοπεύετε να παρέχετε οικονομικό κίνητρο για τη συμμετοχή τους)

- ◆ Εάν θα καλύψετε **τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής** και, εάν ναι, για πόσα καταρτιζόμενα άτομα
  - ◇ Εναλλακτικά, σε περίπτωση που σκοπεύετε να διεξάγετε διάφορα Σεμινάρια στις πόλεις που διαμένουν οι εκπαιδευτικοί, θα πρέπει να συμπεριλάβετε στον προϋπολογισμό σας έξοδα μετακίνησης και διαμονής για τους/τις συντονιστές/-τριες και τους/τις εκπαιδευτές/-τριες
- ◆ Στα προαναφερθέντα έξοδα, θα πρέπει να προσθέσετε το **κόστος για όλα τα υλικά** (για ένα λεπτομερή κατάλογο, βλ. Κεφάλαιο Α6) που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου (από τις φωτοτυπίες και τα χαρτόνια, τα φύλλα για το χαρτοπίνακα, τα ψαλίδια έως και τα αυτοκόλλητα και τα αναλώσιμα που χρειάζονται για την προετοιμασία του υλικού), αλλά και για υλικά που σκοπεύετε να δώσετε στους/στις καταρτιζόμενους/-ες (φακέλους Σεμιναρίου, φωτοτυπίες, CDs, κτλ.).

A5. Πρόγραμμα του Σεμιναρίου

Το Σεμινάριο Εκπαιδευτικών "GEAR against IPV" αποτελείται από τρία διακριτά μέρη, όπως περιγράφονται στη συνέχεια:

ΜΕΡΟΣ I. Προσομοιωμένη υλοποίηση του Προγράμματος "GEAR against IPV"

ΜΕΡΟΣ II. Το "GEAR against IPV" Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού (Τεύχος III) και **Πώς να το Χρησιμοποιήσετε:** κατάρτιση των εκπαιδευτικών στο πώς:

- ◆ **να οργανώνουν** την υλοποίηση **ενός Προγράμματος "GEAR against IPV"**
- ◆ **να το διεξάγουν**
- ◆ **να τεκμηριώνουν και να αναφέρουν** την υλοποίησή του και
- ◆ **να αξιολογούν** την αποτελεσματικότητα της παρέμβασής τους

ΜΕΡΟΣ III. Θεωρητική κατάρτιση των εκπαιδευτικών:

- ◆ σε θέματα ισότητας των φύλων, βίας στις σχέσεις, ΒΕΣ και ΚαΠα-Π
- ◆ για το πώς μπορούν να χειριστούν περιστατικά κακοποίησης που τους αποκαλύπτονται ή που υποψιάζονται ότι συμβαίνουν και για άλλα δεοντολογικά ζητήματα

Τα **Μέρη I και II** στοχεύουν στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών που απαιτούνται για την υλοποίηση του Προγράμματος "GEAR against IPV" στην τάξη τους, ενώ στόχος του **Μέρους III** είναι η ανάπτυξη και/ή ενίσχυση των δεξιοτήτων τους στο χειρισμό περιστατικών κακοποίησης που τους αποκαλύπτονται ή που υποψιάζονται ότι συμβαίνουν, όπως περιγράφεται και στα αντίστοιχα Κεφάλαια Β2 και Β3. Οι μέθοδοι μάθησης που θα χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη αυτών των στόχων καθώς και οι λόγοι που οδήγησαν στην επιλογή αυτών των μεθόδων περιγράφονται λεπτομερώς στο Κεφάλαιο Β1.

Εκτός από τα Μέρη I, II και III, υπάρχουν επίσης μια Εισαγωγική και μία Καταληκτική Ενότητα στις οποίες περιλαμβάνεται και η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων αξιολόγησης (προ- και μετά-ερωτηματολόγιο) του Σεμιναρίου (που περιγράφονται στο Κεφάλαιο Γ και είναι διαθέσιμα στα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 1 και 2^α).

Στον **Πίνακα 1** παρουσιάζεται το προτεινόμενο Πρόγραμμα ενός "GEAR against IPV" Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών με **καθαρή διάρκεια**² που κυμαίνεται από 13 ως 30 ώρες, καταναμεμένες σε 2 έως 5 ημέρες, ανάλογα. Τα θέματα που περιλαμβάνει κάθε Μέρος ή Ενότητα παρουσιάζονται αναλυτικότερα στο Κεφάλαιο Β, όπου και συνδέονται με το αντίστοιχο υποστηρικτικό τους υλικό.

Συστήνεται η διάρκεια της εκπαίδευσης να μην υπερβαίνει τις 8 ώρες ανά ημέρα, από τις οποίες 1,5 - 2 ώρες θα πρέπει να είναι διαλείμματα (για παράδειγμα, δύο μισάωρα διαλείμματα

² Η διάρκεια των διαλειμμάτων έχει αφαιρεθεί από τη συνολική διάρκεια του Σεμιναρίου

Πίνακας 1. Πρόγραμμα Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών "GEAR against IPV"

Ελάχιστη Διάρκεια 13 ώρες ³	Θέμα	Μέγιστη Διάρκεια 30 ώρες ⁴
Εισαγωγική Ενότητα (μέσα από τα μάτια των εκπαιδευτικών)		
ΗΜΕΡΑ 1 0,5 ώρα	♦ Σύντομη Εισαγωγή ♦ Αξιολόγηση: συμπλήρωση Προ-ερωτηματολογίου Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών [Σ-Ε(προ)] ♦ Προσδοκίες και υποκειμενική εκτίμηση της ανισότητας των φύλων στο σχολικό περιβάλλον	ΗΜΕΡΑ 1 1 ώρα
ΜΕΡΟΣ I. Προσομοιωμένη Υλοποίηση του Προγράμματος "GEAR against IPV" (Βιωματικό Μέρος: μέσα από τα μάτια των μαθητών/-τριών)		
5,5 ώρες	Ενότητα 1. Εισαγωγική Ενότητα	5 ώρες
	Ενότητα 2. Στερεότυπα και Ισότητα των Φύλων	ΗΜΕΡΑ 2 6 ώρες
	Ενότητα 3. Υγιείς και Μη Υγιείς Σχέσεις	ΗΜΕΡΑ 3 3 ώρες
	Ενότητα 4. Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων	
0,5 ώρα	Σκέψεις για το Πρόγραμμα "GEAR against IPV" (μέσα από τα μάτια των εκπαιδευτικών)	1 ώρα
ΜΕΡΟΣ II. Το "GEAR against IPV" Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού (Τεύχος III) και Πώς να το Χρησιμοποιήσετε (μέσα από τα μάτια των εκπαιδευτικών)		
ΗΜΕΡΑ 2 2 ώρες	Πρακτικά ζητήματα: Διοργάνωση, διεξαγωγή, αξιολόγηση και αναφορά της υλοποίησης του Προγράμματος "GEAR against IPV" στην τάξη	2 ώρες ΗΜΕΡΑ 4 2 ώρες
Προαιρετική Ενότητα (μέσα από τα μάτια των εκπαιδευτικών)		
0,5 ώρα	Τρόποι αύξησης των πολλαπλασιαστών και ενίσχυσης της βιωσιμότητας της παρέμβασης "GEAR against IPV"	2 ώρες
ΜΕΡΟΣ III. Θεωρητική Κατάρτιση (μέσα από τα μάτια των εκπαιδευτικών)		
3,5 ώρες	Ευαισθητοποίηση σε θέματα ισότητας των φύλων, βίας στις σχέσεις, βίας μεταξύ ερωτικών συντρόφων (ΒΕΣ) και κακοποίησης-παραμέλησης παιδιού (ΚαΠα-Π)	2 ώρες
	Διαχείριση περιστατικών κακοποίησης ♦ Νόμοι, Κώδικας Επαγγελματικής Συμπεριφοράς Εκπαιδευτικών, Κώδικας Δεοντολογίας (όπου υφίσταται), υποστηρικτικές υπηρεσίες ♦ Ανάπτυξη και/ή ενίσχυση συναφών δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών	ΗΜΕΡΑ 5 5 ώρες
Καταληκτική Ενότητα (μέσα από τα μάτια των εκπαιδευτικών)		
0,5 ώρα	Αξιολόγηση: Συμπλήρωση του μετα-ερωτηματολογίου Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών [Σ-Ε(μετά)] Κλείσιμο του Σεμιναρίου	1 ώρα

³ Καθαρή Διάρκεια (εξαιρουμένων των διαλειμμάτων) ενός διήμερου Σεμιναρίου, **συνολικής διάρκειας 16 ωρών**

⁴ Καθαρή Διάρκεια (εξαιρουμένων των διαλειμμάτων) ενός πενθήμερου Σεμιναρίου, **συνολικής διάρκειας 40 ωρών**

για καφέ και ένα ωριαίο διάλειμμα για γεύμα, εάν κατανεμηθούν σωστά, μπορούν να διαιρέσουν μια οκτάωρη συνάντηση σε 4 ενότητες των 90 λεπτών⁵). Κατά συνέπεια το Σεμινάριο με τη μορφή που παρουσιάζεται στον Πίνακα 1, μπορεί να έχει συνολική διάρκεια 16 - 40 ώρες, οι οποίες κατανέμονται σε 2 ή 5 ημέρες, αντίστοιχα. Τις περισσότερες φορές, πρακτικοί λόγοι υπαγορεύουν η διεξαγωγή αυτού του τύπου Σεμιναρίων να είναι ολιγοήμερη, χωρίς ωστόσο αυτό να απαγορεύει μια διαφορετική κατανομή (π.χ. 6 - 10 τρίωρες συναντήσεις), εάν κάτι τέτοιο συνιστά μια πιο βολική λύση για τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες.

Επιλογή Δραστηριοτήτων για το Μέρος Ι. Όπως ακριβώς και σε ένα Πρόγραμμα για μαθητές/-τριες (βλ. Τεύχος ΙΙΙ, Κεφάλαιο Β.1.6. *Πώς να επιλέξετε δραστηριότητες*) ο **αριθμός των δραστηριοτήτων** που θα επιλεγθούν για ένα "GEAR against IPV" Σεμινάριο Εκπαιδευτικών, εξαρτάται από τη διάρκεια του Σεμιναρίου.

Όμως, σε αντίθεση με τις οδηγίες που παρέχονται στους/στις εκπαιδευτικούς για το πώς να επιλέξουν τις δραστηριότητες που θα υλοποιήσουν στο δικό τους Πρόγραμμα, ο/η συντονιστής/-τρια του Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών πρέπει να επιλέξει και να προσπαθήσει να υλοποιήσει όσο το δυνατόν περισσότερες δραστηριότητες από εκείνες που υποθέτει (ή που γνωρίζει, μέσω της αξιολόγησης αναγκών) ότι αρκετοί/-ές εκπαιδευτικοί:

- ♦ δεν αισθάνονται άνετα να υλοποιήσουν
- ♦ έχουν, μεταξύ τους, αντιφατικές στάσεις ή απόψεις ως προς το θέμα που πραγματεύεται κάθε δραστηριότητα
- ♦ θεωρούν ότι θα είναι αναποτελεσματικές ή ακατάλληλες για τους/τις μαθητές/-τριες

Κι αυτό γιατί αναμένεται ότι η παραδειγματική υλοποίηση τέτοιων **«τρομακτικών» δραστηριοτήτων** θα μπορούσε να δείξει στους/στις εκπαιδευτικούς ότι η εφαρμογή τους είναι πολύ ευκολότερη από ότι ίσως φαντάζονται. Επιπρόσθετα, η παραδειγματική εφαρμογή δραστηριοτήτων που έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα να **«απορριφθούν» από τους/τις εκπαιδευτικούς** ενδέχεται να τους/τις οδηγήσει να αναθεωρήσουν κάποιες διαστρεβλωμένες στάσεις που μπορεί να έχουν, αλλά και να αποκαλύψει τη χρησιμότητα των συγκεκριμένων ασκήσεων και τον τρόπο με τον οποίο επιτυγχάνουν το στόχο τους. Τέλος, αλλά εξίσου σημαντικό, ο/η συντονιστής/-τρια πρέπει να επιλέξει τις δραστηριότητες του Σεμιναρίου έτσι ώστε να έχει τη δυνατότητα να παρουσιάσει με υποδειγματικό τρόπο στους/στις εκπαιδευτικούς όλες τις **μεθόδους ενεργητικής μάθησης** που περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο Β1.

Η έκταση της προσαρμογής των δραστηριοτήτων που ενδεχομένως θα απαιτηθεί, θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την προθυμία -και/ή την «ικανότητα» των εκπαιδευτικών να ακολουθήσουν την οδηγία που θα τους δοθεί να εργαστούν και να προσεγγίσουν το θέμα «μέσα από τα μάτια των μαθητών/-τριών». Ενδεχομένως όσο πιο «αυταρκικό» είναι το στυλ διδασκαλίας κάποιου/-ας εκπαιδευτικού, τόσο περισσότερες δυσκολίες θα αντιμετωπίσει στην προσπάθεια να υιοθετήσει την οπτική των μαθητών/-τριών του/της. Εάν πράγματι συμβαίνει κάτι τέτοιο, η προσομοίωση του τρόπου εργασίας με μεθόδους ενεργητικής μάθησης μπορεί να είναι πιο ουσιαστική και χρήσιμη ιδιαίτερα για αυτή την κατηγορία εκπαιδευτικών.

Χρήσιμο θα ήταν επίσης εάν ο/η συντονιστής/-τρια **προσομοιώσει καταστάσεις που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο/η εκπαιδευτικός** κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του Προγράμματος "GEAR against IPV", ακόμη κι αν, για να το πετύχει, θα πρέπει να τις κατασκευάσει. Μπορεί, δηλαδή, παρότι η ομάδα δεν παρουσιάζει ενδείξεις ανίας, ο/η συντονιστής/-τρια να προσποιηθεί

⁵ Οι συντονιστές/-τριες ενθαρρύνονται, ωστόσο, να κατανέμουν τα διαλείμματα ανάλογα με τις ανάγκες της ομάδας τους. Μπορούν, για παράδειγμα, να συντομεύσουν τη διάρκειά τους και να κάνουν περισσότερα διαλείμματα (π.χ. κάθε φορά που οι συμμετέχοντες/-ουσες φαίνεται να έχουν κουραστεί και/ή όταν η προσοχή τους έχει αρχίσει να διασπάται).

ότι αντιλαμβάνεται ότι έχουν βαρεθεί, προκειμένου να μπορέσει να πει, για παράδειγμα:

- ♦ «Βλέπω πως δεν σας αρέσει και πολύ αυτή η άσκηση. Θέλετε μήπως να την αφήσουμε και να συνεχίσουμε με κάποια άλλη;» Με αυτόν τον τρόπο, ο/η συντονιστής/-τρια θα μπορέσει επίσης να δείξει τη χρήση των «εφεδρικών» δραστηριοτήτων (που περιγράφονται στο Τεύχος III).
- ♦ «Βλέπω ότι δεν έχετε διάθεση να γράψετε αυτή τη στιγμή. Θα προτιμούσατε μήπως να ζωγραφίσετε [ή κάτι άλλο που φαίνεται να προτιμά η πλειοψηφία των καταρτιζόμενων] την άποψη σας και να μας την παρουσιάσετε;» Έτσι ο/η συντονιστής/-τρια δίνει ακόμα ένα παράδειγμα της ευελιξίας που πρέπει να έχει ο/η εκπαιδευτικός ώστε να κατανοεί και να ακολουθεί κάθε φορά τις προτιμήσεις της ομάδας.

Η προσομοίωση τέτοιου είδους συμπεριφορών κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου αναμένεται να είναι ίσως η πιο αποτελεσματική τεχνική ώστε να εξοικειωθούν οι εκπαιδευτικοί με καταστάσεις που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν και με τις ενδεχόμενες αντιδράσεις τους σε αυτές. Είναι πολύ σημαντικό, κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου, να συνειδητοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί ότι το υλικό του "GEAR against IPV" είναι ένα «ζωντανό» υλικό το οποίο, προκειμένου να επιτύχει τους στόχους του, πρέπει ο/η συντονιστής/-τρια να το προσαρμόζει κάθε φορά έτσι, ώστε να καλύπτει τις ανάγκες της ομάδας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Επιλογή συγκεκριμένων Δραστηριοτήτων για το Σεμινάριο. Όπως και στο Πρόγραμμα των μαθητών/-τριών, έτσι και στο Σεμινάριο, ο/η συντονιστής/-τρια πρέπει να **συμπεριλάβει δραστηριότητες** (και «εφεδρικές» δραστηριότητες) **και από τις τέσσερις Ενότητες** (που παρουσιάζονται λεπτομερώς στο Μέρος Ε του Τεύχους III: Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού), δηλαδή από την Εισαγωγική Ενότητα 1, την Ενότητα 2: Στερεότυπα και ισότητα των φύλων, την Ενότητα 3: Υγιείς και μη υγιείς σχέσεις και Ενότητα 4: Βία μεταξύ ερωτικών συντρόφων. Είναι επίσης πολύ σημαντικό να **διατηρηθεί η σειρά των Ενότητων**, καθώς οι δραστηριότητες κάθε επόμενης Ενότητας βασίζονται στα αποτελέσματα αυτών που προηγήθηκαν.

A6. Προετοιμασία του Σεμιναρίου

Αφού έχετε βρει τους/τις καταρτιζόμενους/-ες, έχετε καθορίσει το χώρο και το χρόνο διεξαγωγής αλλά και τη διάρκεια του Σεμιναρίου και έχετε προϋπολογίσει τα διάφορα έξοδά του, προκειμένου να προετοιμάσετε μια όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική κατάρτιση πρέπει, στη συνέχεια, να ακολουθήσετε τα παρακάτω βήματα.

1. Σχεδιάστε το πρόγραμμα του Σεμιναρίου

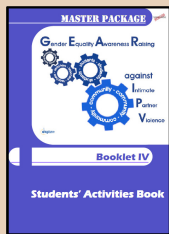
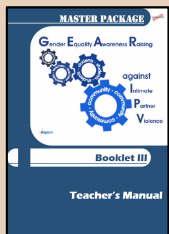
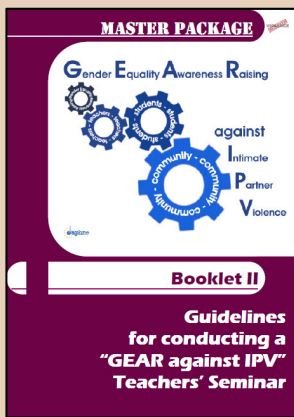
- ♦ Μην παραλείψετε να προβλέψετε επαρκή χρόνο για διαλείμματα, προκειμένου να μη βρεθείτε στη δυσάρεστη θέση να αναγκαστείτε να συμπύξτε τα θέματα με τα οποία σκοπεύετε να ασχοληθείτε

2. Σχεδιάστε το περιεχόμενο του προσομοιωμένου Προγράμματος «GEAR against IPV» (που αποτελεί το Μέρος I του Σεμιναρίου) με τον τρόπο που περιγράφεται στα Κεφάλαια B.1.6 και B.1.7 του Τεύχους III: επιλέξτε δραστηριότητες (και εφεδρικές δραστηριότητες) και καταγράψτε τις στις Ενότητες B1 και B2 της Φόρμας Αναφοράς⁶ σας (όπως περιγράφεται στο ΜΕΡΟΣ Δ του Τεύχους III)

⁶ την οποία θα βρείτε στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ του Τεύχους III

3. Προμηθευτείτε όλα τα υλικά που χρειάζεστε για:
- ♦ διαβάζετε την ενότητα «Υλικό & Προετοιμασία» κάθε δραστηριότητας που έχετε επιλέξει (Τεύχος III, Μέρος Ε), να δημιουργήσετε μια λίστα με όλα τα απαραίτητα υλικά
  - ♦ το Σεμινάριο (σημειωματάρια, στυλό, φακέλους Σεμιναρίου, αναλώσιμα εκτύπωσης, αν σκοπεύετε να εκτυπώσετε υποστηρικτικό υλικό, τα πιστοποιητικά συμμετοχής, τις ετικέτες των φακέλων κτλ.)
4. Προετοιμάστε, ανάλογα με τον αριθμό των ατόμων (καταρτιζόμενων και εκπαιδευτών/-τριών) όλα τα υλικά που θα χρειαστούν στο Σεμινάριο:
- ♦ Εκτυπώστε ή φωτοτυπήστε, σε επαρκή αριθμό αντιτύπων:
    - ◇ το Πρόγραμμα του Σεμιναρίου
    - ◇ τα προ- και μετά-ερωτηματολόγια που θα συμπληρώσουν οι εκπαιδευτικοί (στην Εισαγωγική και την Καταληκτική Ενότητα, αντίστοιχα)
    - ◇ τα φυλλάδια, τις κάρτες και κάθε άλλο υλικό που θα χρειαστεί για κάθε μια από τις επιλεγμένες δραστηριότητες (για το Μέρος Ι)
    - ◇ το Υποστηρικτικό Υλικό που σκοπεύετε να διανείμετε στους/στις καταρτιζόμενους/-ες (για τα Μέρη ΙΙ και ΙΙΙ)
    - ◇ τα πιστοποιητικά παρακολούθησης για κάθε καταρτιζόμενο/-η, βάσει του προτύπου που παρέχεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4
  - ♦ Ολοκληρώστε την προετοιμασία του υλικού κάθε επιλεγμένης δραστηριότητας, κόβοντας, κολλώντας ή ακολουθώντας όποια άλλη οδηγία αναφέρεται στην ενότητα «Υλικό & Προετοιμασία» (Τεύχος ΙΙΙ, Μέρος Ε) της συγκεκριμένης δραστηριότητας.
  - ♦ Προετοιμάστε τις παρουσιάσεις PowerPoint (εάν σκοπεύετε να κάνετε παρουσιάσεις στα Μέρη ΙΙ και ΙΙΙ) και/ή άλλο ενημερωτικό υλικό (εάν σκοπεύετε να διανείμετε) βάσει των προτύπων που παρέχονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5
5. Προετοιμάστε τους φακέλους του Σεμιναρίου
- ♦ Χρησιμοποιώντας το πρότυπο που παρέχεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6, δημιουργήστε, τυπώστε και κολλήστε στους φακέλους μία ετικέτα με την ονομασία του Σεμιναρίου, τις ημερομηνίες και την επωνυμία του Οργανισμού που το υλοποιεί.
Σημαντική Σημείωση: Εάν υπάρχουν χορηγοί, μπορείτε να προσθέσετε τα λογότυπά τους στην ετικέτα του φακέλου. **Δεν επιτρέπεται**, όμως, να σβήσετε οποιοδήποτε από τα υπάρχοντα λογότυπα και φράσεις, που δηλώνουν ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγχρηματοδότησε τη δημιουργία του υλικού του "GEAR against IPV".
  - ♦ Γεμίστε τους φακέλους, τοποθετώντας μέσα μόνο το υλικό που θέλετε να έχουν οι καταρτιζόμενοι/-ες στη διάθεση τους κατά την πρώτη μέρα του Σεμιναρίου· το υπόλοιπο υλικό θα διανεμηθεί στον κατάλληλο χρόνο, σύμφωνα με το Πρόγραμμα του Σεμιναρίου.
6. Συγκεντρώστε όλο το υλικό που θα χρειαστείτε κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου. Μπορείτε, αν θέλετε, να χρησιμοποιήσετε την παραπάνω λίστα και ως λίστα ελέγχου ώστε να διασφαλίσετε ότι, κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου, όλα τα απαραίτητα υλικά θα είναι διαθέσιμα
- ♦ Εάν σκοπεύετε να χωρίσετε τα καταρτιζόμενα άτομα σε υποομάδες, χωρίστε το υλικό που θα χρειαστεί κάθε υποομάδα (ανάλογα, πάντα, με τον αριθμό των ατόμων) και τοποθετήστε το σε διαφορετικά κουτιά.

Β. Πώς να υλοποιήσετε το “GEAR against IPV” Σεμινάριο Εκπαιδευτικών

B. Πώς να Υλοποιήσετε το “GEAR against IPV” Σεμινάριο Εκπαιδευτικών

B1. Μέθοδοι Μάθησης

Σε αντίθεση με τις παραδοσιακές εκπαιδευτικές μεθόδους, όπου οι πληροφορίες απλώς παρέχονται υπό μορφή διάλεξης, στο συγκεκριμένο Σεμινάριο θα χρησιμοποιηθούν βιωματικές ασκήσεις προκειμένου οι εκπαιδευτικοί (κατά τον ίδιο τρόπο με τους/τις μαθητές/-τριες), υπό την κατάλληλη καθοδήγηση, να εμπλακούν ενεργά τόσο στον εντοπισμό και την επανεξέταση δικών τους στερεοτύπων φύλου, όσο και σε μια διαδικασία αποδόμησης τους. Αναμένεται ότι μια πρώιμη παρέμβαση (σε όσο το δυνατόν μικρότερη ηλικία του μαθητικού πληθυσμού) θα οδηγήσει σε αποτελεσματική αποδόμηση των στερεοτύπων συμβάλλοντας, έτσι, στην οικοδόμηση μιας μελλοντικής κοινωνίας με μηδενική ανοχή στη βία. Η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών, όπως επίσης και η ανάπτυξη ή ενίσχυση δεξιοτήτων που θα τους επιτρέπουν να υλοποιούν το Πρόγραμμα “GEAR against IPV” και άλλες παρόμοιες παρεμβάσεις πρωτογενούς πρόληψης, θα πραγματοποιηθεί με τη χρήση των ίδιων τεχνικών ενεργητικής μάθησης που θα χρησιμοποιηθούν και στο μαθητικό πληθυσμό.

Το σκεπτικό που οδήγησε στην επιλογή της προσέγγισης «**μέσα από τα μάτια των μαθητών/-τριών**» (δηλαδή η ακριβής προσομοίωση ενός Προγράμματος “GEAR against IPV” με εκπαιδευτικούς στο ρόλο μαθητών/-τριών) είναι ότι όχι μόνο θα παρέχει στους/στις εκπαιδευτικούς ένα υπόδειγμα για το πώς μπορούν να χρησιμοποιούν ένα λιγότερο «αυταρχικό» στυλ διδασκαλίας, αλλά κυρίως –και ίσως σημαντικότερο– θα δημιουργήσει ένα «ασφαλές» περιβάλλον, το οποίο θα διευκολύνει την ανίχνευση, την περιγραφή ίσως ακόμα και την τροποποίηση δικών τους στερεοτυπικών στάσεων και/ή συμπεριφορών απέναντι στους μαθητές και τις μαθήτριές τους αλλά και της χρήσης σεξιστικής γλώσσας στο σχολικό υλικό (επίσημο και ανεπίσημο). Με αυτόν τον τρόπο, οι εκπαιδευτικοί θα αποκομίσουν την ίδια εμπειρία που αναμένεται να βιώσουν και οι μαθητές/-τριές τους κατά τη διάρκεια του Προγράμματος “GEAR against IPV”, γεγονός που αναμένεται ότι θα ενισχύσει τις σχετικές με την υλοποίηση του προγράμματος δεξιότητες τους, αλλά και θα αυξήσει την ενσυναίσθησή τους για τις εμπειρίες των μαθητών/-τριών τους.

Οι **τεχνικές ενεργητικής μάθησης** (ίδιες με εκείνες του Προγράμματος για μαθητές/-τριες) που θα χρησιμοποιηθούν κατά την Προσομοίωση του Προγράμματος “GEAR against IPV” με τους/τις εκπαιδευτικούς είναι οι ακόλουθες:

- ◆ Καταιγισμός ιδεών (σε ζεύγη – σε μικρές ομάδες – με όλη την ομάδα)
- ◆ Συζήτηση (σε ζεύγη – σε μικρές ομάδες – με όλη την ομάδα)
- ◆ Εργασία με ρεαλιστικά σενάρια
- ◆ Παιχνίδι ρόλων
- ◆ Ανατροφοδότηση της ομάδας (ιδιαίτερα όταν ο/η συντονιστής/-τρια θέλει να καθοδηγήσει την ομάδα προς μια «σωστή» απάντηση/αντίδραση)
- ◆ Παιχνίδια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν:
  - ◇ για να «σπάσει ο πάγος» και να «ζεσταθεί» η ομάδα
  - ◇ ως εμπειρίες βιωματικής μάθησης ή διαδραστικές ασκήσεις
  - ◇ ως ανεπίσημη αξιολόγηση

Σε αυτό το σημείο πρέπει να υπογραμμιστεί η **σπουδαιότητα των παιχνιδιών**, καθώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να σπάσει ο πάγος και να ενεργοποιηθούν οι συμμετέχοντες/-ουσες σε κάθε περίπτωση που ο/η συντονιστής/-τρια θεωρεί ότι η ομάδα έχει βαρεθεί ή ότι χρειάζεται να ενεργοποιηθεί ή να χαλαρώσει, π.χ. μετά από κάποια άσκηση που δημιούργησε κλίμα συναισθηματικής φόρτισης. Τα παιχνίδια μπορούν ακόμη να χρησιμοποιηθούν ως εμπειρίες μάθησης,

όπως φαίνεται στο παράδειγμα «Οδηγώντας και Κατευθύνοντας», ως ανεπίσημη αξιολόγηση, όπως παρουσιάζεται στο παράδειγμα «Στοχασμοί για την Ημέρα», ή ακόμη κι ως αναμνηστικό δώρο όλης της ομάδας, όπως παρουσιάζεται στο παράδειγμα «Γράφοντας στις Πλάτες».

Κάθε συντονιστής/-τρια ομάδων γνωρίζει πολλά παιχνίδια που μπορεί να χρησιμοποιήσει για τους προαναφερθέντες σκοπούς και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο αποφασίστηκε, στο πλαίσιο του υλικού "GEAR against IPV", να μην προταθούν συγκεκριμένα παιχνίδια, αλλά να αφεθούν ελεύθεροι/-ες οι συντονιστές/-τριες να επιλέξουν τα δικά τους. Μεγάλες συλλογές παιχνιδιών παρουσιάζονται επίσης σε διάφορα εγχειρίδια όπως, για παράδειγμα, στο "100 Ways to Energise Groups: Games to Use in Workshops, Meetings and the Community" (International HIV/AIDS Alliance, 2002) ή στο Διαδίκτυο (π.χ. στο <http://wilderdom.com/games/>, <http://www.mitra.biz/games/>)

Παραδείγματα Παιχνιδιών

Οδηγώντας και Κατευθύνοντας

- ◆ Οι συμμετέχοντες/-ουσες χωρίζονται σε ζεύγη. Το ένα μέλος του ζεύγους δένει τα μάτια του/της με ένα μαντήλι.
- ◆ Το άλλο μέλος τον/την οδηγεί προσεκτικά γύρω-γύρω στο χώρο, φροντίζοντας να μη σκοντάψει ή χτυπήσει σε κάτι.
- ◆ Μετά από λίγο, ο/η συντονιστής/-τρια ζητάει από τα μέλη κάθε ζεύγους να ανταλλάξουν ρόλους.
- ◆ Στο τέλος, οι συμμετέχοντες/-ουσες συζητούν (ή απλώς σκέφτονται) πώς ένιωσαν όταν έπρεπε να εμπιστευτούν σε ένα άλλο άτομο την ασφάλεια τους.

Εντυπώσεις για την Ημέρα

- ◆ Για να βοηθήσετε τα άτομα της ομάδας να συλλογιστούν τις δραστηριότητες της ημέρας, φτιάξτε μια μπάλα από χαρτί και ζητήστε από την ομάδα να πετάνε με τη σειρά τη μπάλα το ένα άτομο στο άλλο.
- ◆ Όταν έχουν τη μπάλα στα χέρια τους πρέπει να πουν κάτι που σκέφτηκαν γι' αυτήν την ημέρα.

Γράφοντας στις Πλάτες

- ◆ Στο τέλος του προγράμματος, ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες να κολλήσουν ένα κομμάτι χαρτί στην πλάτη τους.
- ◆ Στη συνέχεια, κάθε άτομο γράφει κάτι που του/της αρέσει, θαυμάζει ή εκτιμά στο πρόσωπο που έχει το χαρτί στην πλάτη του.
- ◆ Όταν όλα τα άτομα έχουν γράψει κάτι στο χαρτί όλων των άλλων, κάθε συμμετέχων/-ουσα μπορεί να κρατήσει το χαρτί του/της, ως ενθύμιο.

Πηγή: Από το "100 Ways to Energise Groups: Games to Use in Workshops, Meetings and the Community" (International HIV/AIDS Alliance, 2002).

Αντίθετα, για το **τρίτο Μέρος του Σεμιναρίου**, το οποίο στοχεύει στην ανάπτυξη ή ενίσχυση των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών στο χειρισμό περιστατικών κακοποίησης, επιλέχθηκε να χρησιμοποιηθεί η **παραδοσιακή μέθοδος μάθησης** με το σκεπτικό ότι μέσω αυτής της μεθόδου το βάρος της ευθύνης του χειρισμού περιστατικών κακοποίησης δεν αφήνεται εξολοκλήρου τους ώμους των εκπαιδευτικών. Αντιθέτως, ο στόχος αυτού του Μέρους είναι να καθοδηγήσει, βήμα-προς-βήμα, τις αντιδράσεις των εκπαιδευτικών, από το πώς πρέπει να ακούσουν και να αντιδράσουν στην αποκάλυψη ενός παιδιού έως το πού και πώς πρέπει να αναφέρουν ένα περιστατικό κακοποίησης ή που μπορούν να παραπέμψουν ένα θύμα κακοποίησης για περαιτέρω στήριξη.

Β. Πώς να Υλοποιήσετε το “GEAR against IPV” Σεμινάριο Εκπαιδευτικών

Β2. Ενισχύοντας τις δεξιότητες των εκπαιδευτικών να υλοποιούν Προγράμματα “GEAR against IPV” στην τάξη

Αυτό το κεφάλαιο, πέραν της περιγραφής της *Εισαγωγικής Ενότητας*, ασχολείται αποκλειστικά με εκείνα τα μέρη του Σεμιναρίου που στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών και στην ενίσχυση των δεξιοτήτων εκείνων που θα τους επιτρέψει να υλοποιούν το Πρόγραμμα “GEAR against IPV”, δηλαδή τα *Μέρη I και II* του Σεμιναρίου.

Εάν σκοπεύετε να χωρίσετε τους/τις καταρτιζόμενους/-ες σε υποομάδες, μπορείτε να το κάνετε είτε στην αρχή ή, κατά προτίμηση, μετά τη συμπλήρωση του Προ-Ερωτηματολογίου, όπως περιγράφεται στην ακόλουθη ενότητα. Προσπαθήστε, εάν έχετε τη δυνατότητα, να χωρίσετε τα άτομα με τέτοιο τρόπο ώστε οι ομάδες να απαρτίζονται από μέλη τα οποία δεν γνωρίζονται εκ των προτέρων.

Η περιγραφή κάθε Μέρους και/ή Ενότητας του Σεμιναρίου, που ακολουθεί, ξεκινάει με ένα πίνακα στις στήλες του οποίου συνοψίζονται η διάρκεια (που παρουσιάζεται ως μια ακτίνα ελάχιστης – μέγιστης διάρκειας), τα θέματα και η σειρά τους καθώς και το υποστηρικτικό υλικό, βάσει του οποίου ο/η συντονιστής/-τρια πρέπει να προετοιμαστεί και να υλοποιήσει αυτό το συγκεκριμένο τμήμα του Σεμιναρίου.

Εισαγωγική Ενότητα. Μετά από μια πολύ σύντομη εισαγωγή, όπου συστήνονται οι συντονιστές/-τριες, παρουσιάζεται ο Οργανισμός που υλοποιεί την κατάρτιση και (προαιρετικά) το περίγραμμα του Σεμιναρίου, θα πρέπει να ζητηθεί από τους/τις καταρτιζόμενους/-ες να συμπληρώσουν το Προ-Ερωτηματολόγιο.⁷ Ο/η συντονιστής/-τρια, πριν ή μετά τη συμπλήρωση, θα πρέπει να εξηγήσει το σκοπό του ερωτηματολογίου, δηλαδή ότι τα δεδομένα θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση του Σεμιναρίου “GEAR against IPV”.

Εισαγωγική Ενότητα (μέσα από τα μάτια των εκπαιδευτικών)		
Διάρκεια	Θέμα	Υποστηρικτικό Υλικό
0,5-1 ώρα	Σύντομη Εισαγωγή	
	Συμπλήρωση ερωτηματολογίου (Προ-ερωτηματολόγιο Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών)	Τεύχος II: Κεφάλαιο Γ1 & ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
	Χωρίστε τους/τις καταρτιζόμενους/-ες σε υποομάδες (εάν χρειάζεται)	
	Γνωριμία καταρτιζόμενων και συντονιστών/-τριών	Τεύχος III, Μέρος Ε, Ενότητα I: Δραστηριότητα 1.1
	Προσδοκίες καταρτιζόμενων και στόχοι του Σεμιναρίου	Τεύχος III, Μέρος Ε, Ενότητα I: Δραστηριότητα 1.2
	Ανισότητα των φύλων στο σχολικό περιβάλλον (υποκειμενική εκτίμηση)	Τεύχος II Κεφάλαιο Β2

Σε αυτό το σημείο, εάν χρειάζεται, χωρίστε τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες σε υποομάδες: μπορείτε, καθώς παραλαμβάνετε το συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο από κάθε άτομο, να το ενημερώνετε σε ποια αίθουσα πρέπει να πάει για το υπόλοιπο της ημέρας (κατά αυτόν τον τρόπο, τα άτομα που τελειώνουν νωρίτερα δε θα ενοχλούν εκείνα που συνεχίζουν τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου αλλά ούτε και θα είναι υποχρεωμένα να τα περιμένουν να τελειώσουν). Επιπλέον, με αυτή τη διαδικασία, θα έχετε τη δυνατότητα να καταλείψετε τα άτομα στις υποομάδες με συμπτωματικό τρόπο και όχι με βάση τις προσωπικές τους γνωριμίες.

⁷ Εναλλακτικά, η συμπλήρωση του προ-ερωτηματολογίου μπορεί να ζητηθεί πριν από την έναρξη του Σεμιναρίου, είτε κατά την εγγραφή των ατόμων στο Σεμινάριο ή κατά την άφιξή τους στην αίθουσα. Με αυτόν τον τρόπο θα κερδίσετε χρόνο, καθώς θα το συμπληρώνουν όσο περιμένουν να συγκεντρωθεί ολόκληρη η

Αφού οι καταρτιζόμενοι/-ες καθίσουν σε κύκλο, ο/η συντονιστής/-τρια τους/τις καθοδηγεί:

- α. να γνωριστούν μεταξύ τους: αυτό μπορεί να γίνει είτε μέσω μιας τυπικής διαδικασίας συστάσεων, είτε χρησιμοποιώντας τη Δραστηριότητα 1.1 (για οδηγίες βλ. Τεύχος ΙΙΙ, Μέρος Ε, Ενότητα Ι). Ο/η συντονιστής/-τρια μπορεί να ενθαρρύνει τους/τις εκπαιδευτικούς, εκτός από το όνομα τους, να παρουσιάσουν και την «εκπαιδευτική τους ταυτότητα» (π.χ. την ειδικότητά τους, πόσα χρόνια διδάσκουν και σε ποιές τάξεις, τα κίνητρό τους για τη συμμετοχή σε αυτό το Σεμινάριο καθώς και παρόμοιες επιμορφώσεις που ενδέχεται να έχουν παρακολουθήσει στο παρελθόν). Την ίδια διαδικασία ακολουθεί και ο/η συντονιστής/-τρια
- β. να εκφράσουν τις προσδοκίες που έχουν από το Σεμινάριο Εκπαιδευτικών (με ποια θέματα περιμένουν ότι θα ασχοληθούν, τι προσδοκούν να κερδίσουν από τη συμμετοχή τους). Ο/η συντονιστής/-τρια θα πρέπει, στη συνέχεια, να συγκρίνει τις εκφρασμένες προσδοκίες με τους πραγματικούς στόχους του Σεμιναρίου και, αν χρειαστεί, να διορθώσει τυχόν παρανοήσεις ή προσδοκίες που το συγκεκριμένο Σεμινάριο δεν σκοπεύει να εκπληρώσει. Όπως και η προηγούμενη, έτσι κι αυτή η δραστηριότητα, μπορεί να υλοποιηθεί είτε μέσω μιας τυπικής συζήτησης, που θα μπορούσε να συνδυαστεί με τις συστάσεις των ατόμων της ομάδας, ή χρησιμοποιώντας τη διαδικασία που προτείνεται στη Δραστηριότητα 1.2. (βλ. Τεύχος ΙΙΙ, Μέρος Ε, Ενότητα Ι)
- γ. να εκτιμήσουν και να αξιολογήσουν, από την οπτική γωνία του/της εκπαιδευτικού, την ανισότητα των φύλων στο σχολικό περιβάλλον (μέσω της άσκησης που παρουσιάζεται στη συνέχεια), και πιο συγκεκριμένα:
  - ♦ την ύπαρξη στερεοτυπικών στάσεων και/ή συμπεριφορών στο σχολείο από εκπαιδευτικούς και/ή μαθητές/-τριες, οι οποίες δημιουργούν διακρίσεις μεταξύ μαθητών και μαθητριών, καθώς και μεταξύ ανδρών και γυναικών εκπαιδευτικών
  - ♦ τη χρήση σεξιστικής γλώσσας στο σχολικό περιβάλλον (στις καθημερινές συνομιλίες, στις ανακοινώσεις του σχολείου, στα σχολικά βιβλία και/ή σε άλλες δραστηριότητες).

Άσκηση: συζήτηση σε ζεύγη και μικρές ομάδες. Χωρίστε την ομάδα σε ζεύγη και ζητήστε από κάθε ζεύγος:

- ♦ να περιγράψει το ένα μέλος στο άλλο μια σχετική εμπειρία (προσωπική ή κάποιου άλλου ατόμου), εάν το ίδιο το άτομο (ή κάποιο άλλο άτομο) αντέδρασε σε αυτή τη διάκριση και τι αποτέλεσμα έφερε η συγκεκριμένη αντίδραση. Ο/η ακροατής/-τρια, αφού ακούσει προσεκτικά την αφήγηση, θα πρέπει να περιγράψει πώς νομίζει ότι θα είχε αντιδράσει εάν βρισκόταν στη θέση του/της αφηγητή/-τριας
- ◇ μην παραλείψετε να ενημερώσετε την ομάδα ότι, στο τέλος, κάθε ζεύγος θα πρέπει να επιλέξει ποιο από τα δύο περιστατικά θα μοιραστεί με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας (επαφίεται στην κρίση του κάθε ζεύγους ο τρόπος με τον οποίο θα αποφασίσει ποιο περιστατικό θα επιλέξει, δηλ. εκείνο που είχε τις σοβαρότερες ή τις ελαφρύτερες επιπτώσεις, εκείνο με την πιο αποτελεσματική ή τη λιγότερο αποτελεσματική διαχείριση, το πιο οδυνηρό ή το πιο ανώδυνο, κτλ.)
- ♦ δημιουργήστε μικρές ομάδες, ενώνοντας 2 (ή 3) ζεύγη (ανάλογα με το πόσο μεγάλη είναι η ομάδα): κάθε ζεύγος θα περιγράψει το επιλεγμένο περιστατικό και θα ακούσει πώς θα αντιδρούσαν τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας σε μια παρόμοια κατάσταση. Στο τέλος, κάθε μικρή ομάδα θα πρέπει να επιλέξει ένα από τα περιστατικά που συζητήθηκαν για να το παρουσιάσει, μαζί με την αντίδραση που θεωρεί ως την πλέον κατάλληλη, σε όλη την ομάδα.
- ♦ κάθε μικρή ομάδα παρουσιάζει σε όλη την ομάδα το επιλεγμένο περιστατικό και την καταλληλότερη, κατά τη γνώμη της ομάδας, αντίδραση (εναλλακτικά, μπορείτε να ζητήσετε από κάθε μικρή ομάδα να παρουσιάσει το περιστατικό της μέσα από ένα παιχνίδι ρόλων). Καθοδηγήστε τη συζήτηση έτσι ώστε κάθε μικρή ομάδα να περιγράψει τη διαδικασία με την οποία κατέληξαν σε μια ομόφωνη απόφαση: ήταν εύκολη ή δύσκολη; Μπορείτε να εμπλουτίσετε αυτή τη συζήτηση, καθοδηγώντας τα μέλη των ομάδων να αναγνωρίσουν ποια από τα περιστατικά ήταν ξεκάθαρα και ποια δημιούργησαν διαφωνίες ανάμεσα στα άτομα της ομάδας και για ποιο λόγο.

ΜΕΡΟΣ Ι. Προσομοίωση του Προγράμματος "GEAR against IPV". Πριν ξεκινήσετε αυτό το Μέρος του Σεμιναρίου εξηγήστε στους/στις εκπαιδευτικούς την προσέγγιση «μέσα από τα μάτια των μαθητών/-τριών»: ότι, δηλαδή, θα πρέπει να συμμετέχουν και να ενεργούν ως μαθητές/-τριες καθόλη τη διάρκεια του προσομοιωμένου Προγράμματος. Αυτός θα είναι και ο μοναδικός κανόνας που θα θέσει στους/στις συμμετέχοντες/-ουσες ο/η συντονιστής/-τρια (όλους τους υπόλοιπους κανόνες θα πρέπει να τους καθορίσει η ίδια η ομάδα).

Διάρκεια	Θέμα	Υποστηρικτικό Υλικό
ΜΕΡΟΣ Ι. Προσομοιωμένη Υλοποίηση του Προγράμματος "GEAR against IPV" (Βιωματικό Μέρος: μέσα από τα μάτια των μαθητών/-τριών)		
5,5 - 14 ώρες	Ενότητα 1. Εισαγωγική Ενότητα ◆ Παιχνίδι με ονόματα (προαιρετικό) ◆ Προσδοκίες μαθητών/-τριών και στόχοι του Προγράμματος "GEAR against IPV" στην τάξη ◆ Θέτοντας τους Κανόνες της ομάδας (ως μαθητές/-τριες) Ενότητα 2. Στερεότυπα και Ισότητα των Φύλων ◆ Στερεότυπα των Φύλων & Αρρενωπότητα εναντίον Θηλυκότητας ◆ Πατριαρχικές Κοινωνίες Ενότητα 3. Υγιείς και Μη Υγιείς Σχέσεις Ενότητα 4. Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων (ΒΕΣ) ◆ Ευαισθητοποίηση ◆ Τι Μπορούμε να Κάνουμε για να σταματήσει η ΒΕΣ - Τρόποι Παρέμβασης στη ΒΕΣ	Τεύχος ΙΙΙ, Μέρος Ε Ενότητα 1: Δραστηριότητες 1.1-1.3 Ενότητες 2-3-4: Δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα της προσομοιωμένης υλοποίησης (βλ. και Τεύχος ΙΙ, Κεφάλαιο Α6, σημείο 2)
Σκέψεις για το Πρόγραμμα "GEAR against IPV" (μέσα από τα μάτια των εκπαιδευτικών)		
0,5-1 ώρα	Ανατροφοδότηση και προτάσεις για τη βελτίωση: ◆ του Προσομοιωμένου Προγράμματος ◆ του Προγράμματος με Μαθητές/-τριες Συζήτηση για το ρόλο του/της εκπαιδευτικού ως συντονιστή/ -τριας	—

Εξηγήστε ότι κάθε εκπαιδευτικός έχει απόλυτη ελευθερία να επιλέξει εάν, ως μαθητής/-τρια, θα ήθελε να είναι κορίτσι ή αγόρι, αν θα διατηρήσει το δικό του/της όνομα ή αν θα το αλλάξει, αν θα είναι ένας υπάκουος μαθητής ή μια άτακτη μαθήτρια, κτλ. Ενημερώστε επίσης την ομάδα ότι, κατά τη διάρκεια της προσομοιωμένης υλοποίησης, θα απαντάτε μόνο σε αιτήματα ή ερωτήματα μαθητών και μαθητριών και ότι «δεν θα ακούτε» τίποτα που διατυπώνεται από εκπαιδευτικό. Μην ξεχάσετε, όμως, να ενημερώσετε ταυτόχρονα τους/τις εκπαιδευτικούς ότι, στο τέλος του προσομοιωμένου Προγράμματος, θα αφιερώσετε όσο χρόνο χρειάζεται για να θέσουν τις ερωτήσεις που θα τους έχουν δημιουργηθεί ή για να ζητήσουν διευκρινήσεις για τη διαδικασία του Προγράμματος ή για τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να υλοποιήσουν οι ίδιοι/-ες το Πρόγραμμα στην τάξη τους.

Μια χρήσιμη τεχνική που μπορεί να εφαρμόσει ο/η συντονιστής/-τρια είναι το «**μαγικό ραβδί**»: ακουμπήστε την ομάδα με το μαγικό σας ραβδί και μεταμορφώστε τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες σε... μια τάξη μαθητών/-τριών Γυμνασίου/Λυκείου οι οποίοι/-ες φοιτούν στην <#>⁸ τάξη. Τα μέλη της ομάδας θα παραμείνουν μαθητές/-τριες μέχρι να τους/τις αγγίξετε ξανά με το μαγικό

⁸ Θα πρέπει να επιλέξετε την τάξη στην οποία οι εκπαιδευτικοί θα κληθούν να υλοποιήσουν το Πρόγραμμα "GEAR against IPV"

σας ραβδί, που θα τους/τις μεταμορφώσει πάλι σε εκπαιδευτικούς.

Από αυτό το σημείο και μετά, ο/η συντονιστής/-τρια πρέπει να υλοποιήσει το Πρόγραμμα "GEAR against IPV" που έχει σχεδιάσει (βλ. τις ανάλογες ενότητες των Κεφαλαίων Α5 και Α6), ακολουθώντας τις αντίστοιχες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο ΜΕΡΟΣ Ε του Τεύχους ΙΙΙ.

Στο τέλος του προσομοιωμένου Προγράμματος, χρησιμοποιήστε το μαγικό σας ραβδί για να μεταμορφώσετε τους/τις μαθητές/-τριες σε εκπαιδευτικούς και βεβαιωθείτε ότι έχετε αρκετό χρόνο ώστε να μπορέσετε να συζητήσετε με τους/τις εκπαιδευτικούς και να ακούσετε την ανεπίσημη αξιολόγηση και τις προτάσεις τους για τη βελτίωση τόσο της προσομοιωμένης⁹ όσο και της πραγματικής υλοποίησης του Προγράμματος με μαθητές/-τριες. Σε αυτή την ενότητα μπορείτε επίσης να συζητήσετε με τους/τις εκπαιδευτικούς δυσκολίες που πιστεύουν ότι ενδέχεται να συναντήσουν ως συντονιστές/-τριες ενός Προγράμματος "GEAR against IPV" (οι οποίες μπορεί να σχετίζονται με συγκεκριμένες δραστηριότητες ή με άλλα, γενικής φύσεως εμπόδια, που θεωρούν ότι είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν).

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. Το "GEAR against IPV" Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού (Τεύχος ΙΙΙ) και Πώς να το χρησιμοποιήσετε. Αυτό το Μέρος του Σεμιναρίου ασχολείται αποκλειστικά με το Τεύχος ΙΙΙ και το πώς μπορεί να το χρησιμοποιήσει ο/η εκπαιδευτικός προκειμένου να οργανώσει, να υλοποιήσει και να αξιολογήσει ένα Πρόγραμμα "GEAR against IPV", καθώς και με το πώς πρέπει να συντάξει την αναφορά για τις δραστηριότητες που υλοποίησε.

Ο/η εκπαιδευτής/-τρια, αφού εξηγήσει τη δομή του Τεύχους ΙΙΙ, μπορεί να παρουσιάσει το περιεχόμενο και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσουν σε καθένα από τα στάδια που παρου-

Διάρκεια	Θέμα	Υποστηρικτικό Υλικό
ΜΕΡΟΣ ΙΙ. Το "GEAR against IPV" Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού (Τεύχος ΙΙΙ) και Πώς να το χρησιμοποιήσετε (μέσα από τα μάτια των εκπαιδευτικών)		
2-4 ώρες	◆ Πώς να οργανώσετε ένα Πρόγραμμα "GEAR against IPV" ◆ Πώς να επιλέξετε τις καταλληλότερες δραστηριότητες ◇ για την τάξη ◇ για τον εαυτό σας ◆ Πώς να υλοποιήσετε τις δραστηριότητες "GEAR against IPV" ◇ στην τάξη ◇ έξω από την τάξη ◆ Πώς να αξιολογήσετε την αποτελεσματικότητα του Προγράμματος: ερωτηματολόγια μαθητών/-τριών ◆ Πώς να κάνετε την αναφορά για τις δραστηριότητες που υλοποιήσατε ◆ Π-Ε (μετά) αξιολόγηση, ενσωματωμένη στη Φόρμα Αναφοράς	Τεύχος ΙΙΙ Μέρος Β Μέρος Ε Κεφάλαιο Β.1.5 και Μέρος Γ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β, Μέρος Δ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ
Προαιρετική Ενότητα (μέσα από τα μάτια των εκπαιδευτικών)		
0,5-2 ώρες	Πώς θα μπορέσετε ◆ να διασφαλίσετε την κατάρτιση μεγάλου αριθμού εκπαιδευτικών ◆ να κινητοποιήσετε εκπαιδευτικούς να υλοποιήσουν το Πρόγραμμα ◆ να συντονίσετε και να αξιολογήσετε μια συλλογική υλοποίηση του Προγράμματος ◆ να διαδώσετε το Πρόγραμμα ◆ να ασκήσετε πίεση για να συμπεριληφθεί η παρέμβαση "GEAR against IPV" στο σχολικό πρόγραμμα	Τεύχος Ι, Μέρος Β

⁹ Προκειμένου να βελτιωθούν εκπαιδεύσεις που θα πραγματοποιηθούν στο μέλλον

σιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί και να τα συζητήσει με τους/τις εκπαιδευτικούς. Επειδή οι εκπαιδευτικοί θα έχουν ήδη βιώσει την υλοποίηση μέσω της συμμετοχής τους στο προσομοιωμένο Πρόγραμμα θα ήταν προτιμότερο, κατά τη διάρκεια της ενότητας *Πώς να υλοποιήσετε τις δραστηριότητες "GEAR against IPV"*, να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα κυρίως στις πλευρές εκείνες που δεν ήταν άμεσα ορατές (όπως, για παράδειγμα, στις απαιτούμενες προετοιμασίες, στις τροποποιήσεις που χρειάστηκε να κάνει ο/η συντονιστής/-τρια στον αρχικό του/της σχεδιασμό κατά τη διάρκεια της προσομοίωσης και σε απρόβλεπτες δυσκολίες που ανέκυψαν –ή που ενδέχεται να εμφανιστούν κατά την πραγματική υλοποίηση- και με ποιο τρόπο αντιμετωπίστηκαν) και στις εξωσχολικές δραστηριότητες.

Πρόσθετες εξωσχολικές δραστηριότητες: Ενθαρρύνετε τους/τις εκπαιδευτικούς να αναζητήσουν τρόπους για να εμπνεύσουν τους/τις μαθητές/-τριές τους να διοργανώσουν εξωσχολικές δραστηριότητες μέσω των οποίων μπορούν, είτε να επεκτείνουν τη διάρκεια του Προγράμματος ή να παρουσιάσουν και να διαδώσουν τα αποτελέσματα και τις δημιουργίες των παιδιών μετά τη λήξη του προγράμματος. Παρόλο που στο Κεφάλαιο B1.6 του Τεύχους III, παρουσιάζονται μερικές σχετικές ιδέες, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει γενικά να ενθαρρύνονται να δοκιμάζουν δικές τους ιδέες που πιστεύουν ότι θα αρέσουν στους μαθητές και τις μαθήτριές τους, αλλά και τις ιδέες των μαθητών/τριών τους. Βεβαιωθείτε ότι έχετε τονίσει επαρκώς τη σημασία της εθελοντικής και ενεργητικής συμμετοχής των μαθητών/-τριών τόσο στην οργάνωση όσο και στη διεξαγωγή εξωσχολικών δραστηριοτήτων.

Αξιολόγηση Προγράμματος. Σκοπίμως δεν έχει συμπεριληφθεί στην προσομοιωμένη υλοποίηση του προγράμματος καμία αξιολόγησή του (μέσα από τα μάτια των μαθητών/-τριών). Κι αυτό γιατί, αν οι εκπαιδευτικοί καλούνταν να αξιολογήσουν το προσομοιωμένο Πρόγραμμα, ως μαθητές/-τριες, αυτή η αξιολόγηση θα μπορούσε να παρέμβει και να επηρεάσει την αξιολόγηση του Σεμιναρίου που καλούνται να κάνουν ως εκπαιδευτικοί. Εξαιτίας αυτής της επιλογής, ωστόσο, οι εκπαιδευτικοί θα ακούσουν για πρώτη φορά την περιγραφή της αξιολόγησης του Προγράμματος σε αυτό το Μέρος του Σεμιναρίου και, κατά συνέπεια, θα πρέπει να είναι όσο εκτεταμένο και λεπτομερές χρειάζεται, ώστε να μπορούν να αξιολογούν τα δικά τους Προγράμματα.

Πιο συγκεκριμένα, στο τέλος αυτής της ενότητας, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει:

- α. να κατανοούν για ποιο λόγο είναι απαραίτητη η αξιολόγηση σε τέτοιου είδους παρεμβάσεις αλλά και για ποιο λόγο χρειάζεται να συμπεριληφθεί ομάδα ελέγχου σε αυτήν (βλ. επίσης Κεφάλαια B.1.5 και Γ.2 του Τεύχους III)
- β. να έχουν εξοικειωθεί με τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσουν για να συλλέξουν τα δεδομένα από τους/τις μαθητές/-τριες στις ομάδες παρέμβασης και ελέγχου αλλά και με τα εργαλεία αξιολόγησης (προ-, μετά- και επαναληπτικό ερωτηματολόγιο που περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β του Τεύχους III) και
- γ. να κατανοούν τόσο το λόγο, όσο και τη σπουδαιότητα που έχει, από δεοντολογικής απόψεως, η πραγματοποίηση μια βραχείας συνάντησης ευαισθητοποίησης με την ομάδα ελέγχου, και ιδιαίτερα όταν η αξιολόγηση δείχνει ότι η παρέμβαση ήταν αποτελεσματική (για να μην στερηθεί, δηλαδή, η ομάδα ελέγχου τα όποια οφέλη αποκόμισε η ομάδα παρέμβασης λόγω της συμμετοχής της στο Πρόγραμμα "GEAR against IPV"). Στην πραγματικότητα, βέβαια, ο μόνος τρόπος για να τύχουν οι δύο ομάδες πραγματικά ίσης μεταχείρισης θα ήταν αν, μετά τη συμπλήρωση του επαναληπτικού ερωτηματολογίου, δινόταν στα μέλη της ομάδας ελέγχου η ευκαιρία να λάβουν μέρος σε ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα "GEAR against IPV". Αλλά καθώς αυτό συνήθως δεν είναι εφικτό εξαιτίας διαφόρων εξωτερικών, πρακτικών παραγόντων, ο συνήθης τρόπος για την εκπλήρωση αυτής της δεοντολογικής υποχρέωσης είναι η υλοποίηση (από εκπαιδευτικούς ή από τον επιβλέποντα οργανισμό) βραχέων συναντήσεων ευαισθητοποίησης. Μία εναλλακτική λύση θα ήταν

η διοργάνωση (και επίβλεψη της υλοποίησης) μια δραστηριότητας αλληλοδιδασκτικής, όπου οι μαθητές/-τριες των ομάδων παρέμβασης θα αναλάβουν το ρόλο του/της συντονιστή/-τριας συνομηλίκων και, μέσω επιλεγμένων δραστηριοτήτων, θα ευαισθητοποιήσουν τους/τις συμμαθητές/-τριές τους σε ζητήματα βίας στις σχέσεις και ΒΕΣ.

Εκτός από τα δεδομένα των μαθητών/-τριών, η υλοποίηση της παρέμβασης "GEAR against IPV" στην τάξη θα αξιολογηθεί επίσης μέσω δεδομένων από τρία ερωτηματολόγια [Π-Ε(προ- μετά- επαν.)] που θα συμπληρώσουν οι εκπαιδευτικοί που θα συντονίσουν προγράμματα. Κρίθηκε, ωστόσο, αναγκαίο, κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου, να αποσιωπάται αυτή η πληροφορία και οι εκπαιδευτικοί να ενημερώνονται **ΜΟΝΟ για τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα** που σκοπεύει να ακολουθήσει ο συντονιστικός φορέας. Το σκεπτικό με βάση το οποίο επιλέχθηκε να μην αποκαλυφθεί ότι ο πραγματικός σκοπός της συλλογής αυτών των δεδομένων είναι να καταγραφούν οι απόψεις κάθε εκπαιδευτικού για τον αντίκτυπο και την αποτελεσματικότητα του προγράμματος που υλοποίησε, ήταν να αποφευχθεί η όποια επίδραση «χαρακτηριστικών απαίτησης»¹⁰ στα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Με άλλα λόγια, κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες, και μόνο η απλή αναφορά της λέξης «αξιολόγηση» ενδέχεται να δημιουργήσει ισχυρά «χαρακτηριστικά απαίτησης» στους/στις εκπαιδευτικούς, που μπορεί να τους/τις οδηγήσουν να υιοθετήσουν (συνειδητά ή ασυνειδητά) το ρόλο του/της «καλού/ής εκπαιδευτικού», γεγονός που, με τη σειρά του, θα αυξήσει τεχνητά το βαθμό που θα δώσουν στην αξιολόγησή τους. Παρουσία μιας τέτοιας παρεμβαίνουσας μεταβλητής, οποιαδήποτε παρατηρούμενη στήριξη των υποθέσεών σας δε θα μπορεί να αποδοθεί στην επίδραση της υλοποίησης της παρέμβασης "GEAR against IPV", και γι' αυτό το λόγο είναι ζωτικής σημασίας να ελεγχθεί αυτή η μεταβλητή. Ο καλύτερος τρόπος για να ελέγξετε τα χαρακτηριστικά απαίτησης είναι να δώσετε στους/στις εκπαιδευτικούς την εντύπωση ότι το μετά- και το επαναληπτικό ερωτηματολόγιο που θα κληθούν να συμπληρώσουν, δεν αποτελούν αυτο-αξιολογήσεις της δικής τους υλοποίησης, αλλά μέρος των υποχρεώσεων αναφοράς (για τους/τις συντονιστές/-τριες) που, απλώς, συνδυάζονται με τις δύο επαναληπτικές αξιολογήσεις του Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών που παρακολούθησαν (αυτή η εξήγηση είναι επίσης λογικοφανής, καθώς όλα τα άτομα –είτε εφάρμοσαν είτε όχι το πρόγραμμα- θα κληθούν να συμπληρώσουν ερωτηματολόγια¹¹).

Για να καταστεί ακόμη πειστικότερη αυτή η εξήγηση, **ΔΕΝ** πρέπει να **περιγράψετε** αυτή τη διαδικασία **στην ενότητα της αξιολόγησης**, αλλά στις ενότητες που σχετίζονται με την παρακολούθηση και την αναφορά (για όσους/-ες υλοποιήσουν το Πρόγραμμα) και στην Καταληκτική Ενότητα του Σεμιναρίου (επαναληπτικά ερωτηματολόγια για όλα τα άτομα, είτε υλοποιήσουν παρέμβαση είτε όχι). Εκείνο που είναι πράγματι πολύ σημαντικό, όμως, είναι **να ΜΗΝ παρουσιάσετε** το περιεχόμενο των ερωτηματολογίων που θα κληθούν να συμπληρώσουν σε μεταγενέστερο χρόνο αλλά ούτε να αποκαλύψετε ούτε τις υποθέσεις σας ή το γεγονός ότι σκοπεύετε να χρησιμοποιήσετε το ερωτηματολόγιο που συμπλήρωσαν στο τέλος του Σεμιναρίου [Σ-Ε(προ)] ως αρχική μέτρηση για την αξιολόγηση του προγράμματος [δηλαδή, ως το προ-ερωτηματολόγιο προγράμματος εκπαιδευτικών - Π-Ε(προ)].

Λόγω της μερικής απόκρυψης του σκοπού μέρους των μετρήσεων συνιστάται, μετά την ολοκλήρωση της συλλογής δεδομένων, να ενημερωθούν όλοι/-ες οι εκπαιδευτικοί (συντονιστές/-τριες και μη) για όλους τους στόχους της συλλογής δεδομένων και για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.

¹⁰ Demand characteristics

¹¹ Στην πραγματικότητα, η περιγραφή που παρέχεται στους/τις συμμετέχοντες/-ουσες ότι, δηλαδή, αυτά τα δύο ερωτηματολόγια αποτελούν αξιολογήσεις του Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών, δεν ενέχει καμία εξαπάτηση. Η πληροφορία που αποσιωπείται είναι ότι, στην πράξη, οι εκπαιδευτικοί που δεν υλοποιούν το Πρόγραμμα αποτελούν την ομάδα ελέγχου εκείνων που το υλοποιούν, προκειμένου να ελεγχθεί η υπόθεση ότι, παρόλο που το Σεμινάριο Εκπαιδευτικών θα βελτιώσει στον ίδιο βαθμό τις γνώσεις, τις στάσεις και την αυτοαναφερόμενη συμπεριφορά σε σχέση με θέματα ανισότητας των φύλων και ΒΕΣ και των δύο ομάδων [Σ-Ε(προ) συγκρινόμενο με το Σ-Ε(post)], η ομάδα υλοποίησης θα εμφανίσει σημαντικά υψηλότερη βαθμολογία και στα δύο επαναληπτικά ερωτηματολόγια από την ομάδα μη-υλοποίησης (Σ-Ε (μετά) συγκρινόμενο με τα Σ-Ε(επαν.1 & 2)).

Παρακολούθηση και αναφορά της υλοποίησης του Προγράμματος "GEAR against IPV". Σε αυτή την ενότητα του Σεμιναρίου, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να εξοικειωθούν με τη Φόρμα Αναφοράς και με τον τρόπο συμπλήρωσής της: μπορείτε, αν θέλετε, να μοιράσετε στους/στις εκπαιδευτικούς (ανά άτομο ή σε μικρές ομάδες) ένα αντίγραφο της Φόρμας Αναφοράς, στην οποία έχετε ήδη συμπληρώσει το πρόγραμμα που δημιουργήσατε για την υλοποίηση της προσομοιωμένης υλοποίησης (όπως περιγράφεται στο βήμα #2 του Κεφαλαίου Α.6) και να τους ζητήσετε να συμπληρώσουν τα υπόλοιπα πεδία, σαν να ήταν οι ίδιοι/-ες συντονιστές/-τριες του προσομοιωμένου Προγράμματος στο οποίο συμμετείχαν.

Συζητήστε με τους/τις εκπαιδευτικούς αν η φόρμα περιλαμβάνει πεδία που δυσκολεύτηκαν να συμπληρώσουν ή εάν ήθελαν να προσθέσουν κάποια πληροφορία αλλά δεν υπήρχε το αντίστοιχο πεδίο για να τη γράψουν. Διερευνήστε επίσης εάν εντόπισαν διφορούμενες έννοιες ή ασαφείς προτάσεις/ερωτήσεις και, εάν ναι, ζητήστε από τους/τις εκπαιδευτικούς να τις παραφράσουν με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι κατανοητές από όλους/-ες.

Μην ξεχνάτε ότι ορισμένα από τα τμήματα Β και Γ της Φόρμας Αναφοράς αποτελούν το μετά-ερωτηματολόγιο [Π-Ε(μετά)] για την αξιολόγηση του Προγράμματος από τους/τις εκπαιδευτικούς που το συντόνισαν.

Προαιρετική Ενότητα. Όλα τα Μέρη του Σεμιναρίου που προηγήθηκαν, καθώς και όσα θα περιγραφούν στο επόμενο κεφάλαιο (Β3), πρέπει να περιλαμβάνονται υποχρεωτικά στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών. Το περιεχόμενο και η διάρκειά τους, όμως, μπορούν να τροποποιηθούν ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες των καταρτιζόμενων. Μπορείτε επίσης, εάν αυτό είναι εφικτό, να συνδυάσετε το Θεωρητικό Μέρος της κατάρτισης με μία επίσκεψη σε κάποιο οργανισμό που παρέχει υποστηρικτικές υπηρεσίες σε θύματα κακοποίησης.

Όσον αφορά την προαιρετική ενότητα όμως μπορείτε, ανάλογα με τη διάρκεια του Σεμιναρίου, να τη συμπεριλάβετε είτε ολόκληρη ή κάποια τμήματά της. Εναλλακτικά, αυτή η ενότητα εάν συνδυαστεί με επιλεγμένες ενότητες των Μερών I, II και III, μπορεί να αποτελεί ένα επιπρόσθετο, βραχείας διάρκειας Πρόγραμμα Κατάρτισης, που θα απευθύνεται ειδικά σε επαγγελματίες που βρίσκονται σε θέσεις από τις οποίες μπορούν να προωθήσουν τη χάραξη και/ή την υιοθέτηση εκπαιδευτικών πολιτικών ή να συντονίζουν δραστηριότητες πολλών εκπαιδευτικών (όπως, για παράδειγμα, οι Υπεύθυνοι/-ες Αγωγής Υγείας).

Τα θέματα που θα συζητηθούν σε αυτήν την ενότητα αφορούν ζητήματα όπως:

- ♦ πώς μπορεί να ασκηθεί πίεση για να συμπεριληφθεί το Πρόγραμμα "GEAR against IPV" στο επίσημο σχολικό πρόγραμμα
- ♦ πώς να διασφαλίσετε την κατάρτιση όσο το δυνατόν περισσότερων εκπαιδευτικών
- ♦ πώς να κινητοποιήσετε όσο το δυνατόν περισσότερους/-ες εκπαιδευτικούς να υλοποιήσουν το Πρόγραμμα "GEAR against IPV" στην τάξη
- ♦ πώς να συντονίζετε και να αξιολογείτε μια συλλογική προσπάθεια (π.χ. υλοποίηση από πολλούς/-ες εκπαιδευτικούς σε μία πόλη/δήμο/περιφέρεια/χώρα)
- ♦ πώς να διαδώσετε τα αποτελέσματα της υλοποίησης όσο το δυνατόν ευρύτερα, προκειμένου να επιτευχθούν δύο στόχοι:
  - ◇ να ενημερωθούν όλα τα πιθανώς ενδιαφερόμενα μέρη που σχετίζονται με το εκπαιδευτικό σύστημα για την ύπαρξη του προγράμματος, του υλικού και των αποτελεσμάτων του και να ασκηθεί πίεση για την υιοθέτησή του
  - ◇ να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών και άλλων σχετικών με την εκπαίδευση επαγγελματιών, των μαθητών/-τριών, των γονιών αλλά και του γενικού πληθυσμού.

Σε κάθε περίπτωση όμως, θα πρέπει οπωσδήποτε να συμπεριληφθεί στο Σεμινάριο Εκπαιδευτικών τουλάχιστον μια συζήτηση σχετικά με το «πώς θα μπορέσετε να διασφαλίσετε την κατάρτιση μεγάλου αριθμού εκπαιδευτικών» και το «πώς θα μπορέσετε να κινητοποιήσετε εκπαιδευτικούς να υλοποιήσουν το Πρόγραμμα»: καθώς οι εκπαιδευτικοί είναι η κινητήριος δύναμη για την υλοποίηση των Προγραμμάτων "GEAR against IPV", η άποψή τους για αυτά τα ζητήματα είναι εκείνο που μετράει περισσότερο για όποιο φορέα ενδιαφέρεται να ξεκινήσει μια προσπάθεια η οποία θα έχει συνέχεια και αυξημένη πιθανότητα βιωσιμότητας στο μέλλον.

Β3. Ενισχύοντας τις δεξιότητες των εκπαιδευτικών να χειρίζονται περιστατικά κακοποίησης

Μέρος III. Θεωρητική Κατάρτιση. Αυτό το μέρος του Σεμιναρίου στοχεύει να αναπτύξει και/ή να ενισχύσει δεξιότητες των εκπαιδευτικών προκειμένου να μπορούν να χειρίζονται περιστατικά κακοποίησης που θα αντιληφθούν ή θα τους αποκαλυφθούν είτε κατά τη διάρκεια είτε μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος "GEAR against IPV". Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί παρέχοντάς τους όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, συστηματοποιημένες με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο, καθώς και ένα συγκεκριμένο, βήμα-προς-βήμα, σχέδιο προστασίας για τα θύματα, στο οποίο θα περιλαμβάνονται και τα δεοντολογικά διλήμματα που συχνά ανακύπτουν (π.χ. η εμπιστευτικότητα προσωπικών πληροφοριών έναντι της ασφάλειας του θύματος).

Διάρκεια	Θέμα	Υποστηρικτικό Υλικό
ΜΕΡΟΣ III. Θεωρητική Κατάρτιση (μέσα από τα μάτια των εκπαιδευτικών)		
3,5 - 7 ώρες	Ευαισθητοποίηση σε θέματα ισότητας των φύλων, βίας στις σχέσεις, ΒΕΣ και ΚαΠα-Π Διαχείριση περιστατικών κακοποίησης ◆ Νομοθεσία ◇ για τη ΒΕΣ και/ή τη βία στις σχέσεις ◇ για την Κακοποίηση και Παραμέληση Παιδιού ◆ Υποχρεώσεις και περιορισμοί των εκπαιδευτικών, αναφορά περιστατικού ΚαΠα παιδιού ◆ Υποστηρικτικές υπηρεσίες ◇ για θύματα ΒΕΣ και/ή βίας στις σχέσεις ◇ για παιδιά, θύματα κακοποίησης-παραμέλησης ◆ Ανάπτυξη και/ή ενίσχυση συναφών δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών Άλλα δεοντολογικά ζητήματα: π.χ. ανωνυμία, εμπιστευτικότητα πληροφοριών	Τεύχος III ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
Καταληκτική Ενότητα (μέσα από τα μάτια των εκπαιδευτικών)		
0,5 - 1 ώρα	◆ Αξιολόγηση: Συμπλήρωση του μετα-ερωτηματολογίου Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών [Σ-Ε(μετά)] ◆ Ενημέρωση για τις επαναληπτικές αξιολογήσεις ◆ Κλείσιμο του Σεμιναρίου	Τεύχος II Κεφάλαιο Γ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 ^α

Πιο συγκεκριμένα, το θεωρητικό μέρος της κατάρτισης θα παρέχει στους/στις εκπαιδευτικούς πληροφορίες όχι μόνο για τη βία στις σχέσεις και τη ΒΕΣ (δηλαδή τις δύο μορφές βίας στις οποίες εστιάζει το πρόγραμμα "GEAR against IPV"), αλλά και για την κακοποίηση και παραμέληση παιδιού (ΚαΠα-Π). Παρόλο που το "GEAR against IPV" δεν εστιάζει στο φαινόμενο της ΚαΠα-Π, ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να είναι επαρκώς προετοιμασμένος/-η ώστε να ξέρει πώς να αντιδράσει σε περίπτωση που μια μαθήτρια ή ένας μαθητής τους, είτε επειδή κινητοποιήθηκε είτε επειδή ενδυναμώθηκε από τις δραστηριότητες του Προγράμματος, αποφασίσει να του/της αποκαλύψει την

προσωπική της/του εμπειρία ΚαΠα-Π ή την εμπειρία ενός φίλου ή μιας φίλης ή ακόμη και την έκθεση της/του στη ΒΕΣ που υφίσταται η μητέρα της/του.¹²

Σε αυτό το Μέρος του Σεμιναρίου εξετάζονται όλα τα θέματα που περιλαμβάνει το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α του Τεύχους ΙΙΙ. Δώστε έμφαση στις υποχρεώσεις που έχουν οι εκπαιδευτικοί ή άλλοι/-ες επαγγελματίες (σύμφωνα με τη νομοθεσία, τον κώδικα συμπεριφοράς και/ή τον κώδικα δεοντολογίας) κάθε φορά που τους αποκαλύπτεται ή που υποψιάζονται ένα περιστατικό βίας στη σχέση, ΒΕΣ ή ΚαΠα-Π. Βεβαιωθείτε ότι οι εκπαιδευτικοί γνωρίζουν βήμα-προς-βήμα ποια θα πρέπει να είναι η αντίδραση τους, εάν βρεθούν σε μια τέτοια κατάσταση.

Ένας ωραίος τρόπος, που θα επιτρέψει στους/στις εκπαιδευτικούς να εξασκήσουν τις δεξιότητες τους σε αυτά τα ζητήματα είναι να συζητήσουν περιστατικά που παρουσιάζονται μέσω ρεαλιστικών σεναρίων (ή πραγματικά περιστατικά με τα οποία βρέθηκαν αντιμέτωποι/-ες κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους) και τις πιθανές τους αντιδράσεις. Η άσκηση «συζήτηση σε ζεύγη και μικρές ομάδες» που παρουσιάστηκε στο Κεφάλαιο 2 για την Εισαγωγική Ενότητα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί και εδώ: η διαδικασία αυτής της άσκησης επιτρέπει στην ομάδα να συζητήσει περισσότερο από ένα περιστατικό, χωρίς να γνωρίζουν ποιο άτομο ανέφερε ποια συγκεκριμένη εμπειρία ή πως αντέδρασε σε αυτήν. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα, για καθένα από τα περιστατικά, να συζητήσουν διαφορετικούς, πιθανούς, τρόπους αντίδρασης. Μπορείτε, εάν θέλετε, να δώσετε στα ζεύγη και τις μικρές ομάδες την οδηγία να παρουσιάσουν στη μεγάλη ομάδα τα πιο «δύσκολα» ή εκείνα τα περιστατικά που δημιούργησαν το μεγαλύτερο προβληματισμό. Αυτή η τεχνική αναμένεται να οδηγήσει σε μια γόνιμη συζήτηση για το πώς μπορεί ο/η εκπαιδευτικός να χειριστεί τέτοιου είδους περιστατικά με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο.

Καταληκτική Ενότητα. Στην καταληκτική ενότητα, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να ενημερωθούν για διαδικαστικά ζητήματα που αφορούν την υλοποίηση του "GEAR against IPV" στην τάξη, καθώς και για τη συμπλήρωση των επαναληπτικών ερωτηματολογίων.

Στο τέλος, οι εκπαιδευτικοί καλούνται να αξιολογήσουν το Σεμινάριο Εκπαιδευτικών, συμπληρώνοντας το Μετα-ερωτηματολόγιο Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών [Σ-Ε(μετά), βλ. επίσης Κεφάλαιο Γ]. Τα δεδομένα του συγκεκριμένου ερωτηματολογίου θα χρησιμοποιηθούν επίσης για να αξιολογηθεί εάν -και κατά πόσο- τροποποιήθηκαν λόγω της συμμετοχής τους στο Σεμινάριο οι γνώσεις, οι στάσεις και η αυτοαναφερόμενη συμπεριφορά των εκπαιδευτικών σε ζητήματα ανισότητας των φύλων και ΒΕΣ.

Γ. Πώς να αξιολογήσετε το “GEAR against IPV” Σεμινάριο Εκπαιδευτικών

**Γ. Πώς να αξιολογήσετε το
“GEAR against IPV”
Σεμινάριο Εκπαιδευτικών**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Γ. Πώς να αξιολογήσετε το “GEAR against IPV” Σεμινάριο Εκπαιδευτικών

Γ1. Σκοπός της Αξιολόγησης

Κύριος σκοπός της αξιολόγησης είναι να εξετάσει εάν και κατά πόσο έχουν εκπληρωθεί οι στόχοι του Σεμιναρίου, δηλαδή να ελέγξει εάν έχει επιτευχθεί η επιδιωκόμενη τροποποίηση στις γνώσεις, τις στάσεις και την αυτοαναφερόμενη συμπεριφορά των εκπαιδευτικών σε ζητήματα που σχετίζονται με την ανισότητα των φύλων και τη ΒΕΣ. Η ύπαρξη και η έκταση της τροποποίησης αυτής θα διαπιστωθεί μέσω της σύγκρισης των απαντήσεων των καταρτιζόμενων στα ερωτηματολόγια που θα κληθούν να συμπληρώσουν κατά την έναρξη και τη λήξη του Σεμιναρίου (προ- και μετά-ερωτηματολόγιο, βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 1 και 2^ο). Είναι επίσης σημαντικό να ελεγχθεί η μακροπρόθεσμη διατήρηση της όποιας επίδρασης, να μετρηθεί δηλαδή το κατά πόσο οι αλλαγές που θα παρατηρηθούν αμέσως μετά το Σεμινάριο θα εξακολουθούν να υφίστανται στην πάροδο του χρόνου. Ο συγκεκριμένος έλεγχος θα πραγματοποιηθεί μέσω της σύγκρισης των δεδομένων του μετα-ερωτηματολογίου του Σεμιναρίου [Σ-Ε(μετά)] με τα δύο επαναληπτικά ερωτηματολόγια [Σ-Ε(επαν.1 & 2) βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3).

Οι καταρτιζόμενοι/-ες θα κληθούν ακόμη να αξιολογήσουν πριν και μετά το Σεμινάριο (καθώς και σε δύο μεταγενέστερα στάδια) **πόσο άνετα αισθάνονται να υλοποιήσουν δραστηριότητες** που ασχολούνται με συγκεκριμένα θέματα, όπως η ισότητα και τα στερεότυπα του φύλου, οι ρομαντικές ή ερωτικές σχέσεις, η σωματική, η ψυχολογική και η σεξουαλική κακοποίηση, προκειμένου να ελεγχθεί εάν, λόγω του Σεμιναρίου, θα αυξηθεί η άνεσή τους στο χειρισμό τέτοιων ευαίσθητων θεμάτων.

Τέλος, το μετα-ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει και ερωτήσεις μέσω των οποίων ζητείται από τους/τις καταρτιζόμενους/-ες να αξιολογήσουν το/τη συντονιστή/-τρια (ή τη συντονιστική ομάδα) καθώς και το ίδιο το Σεμινάριο, δηλώνοντας το βαθμό ικανοποίησής τους από το περιεχόμενο του και τις εκπαιδευτικές διαδικασίες και εκτιμώντας την πιθανή χρησιμότητά του στη δουλειά τους. Οι εκπαιδευτικοί καλούνται επίσης να προβλέψουν παράγοντες που ενδέχεται είτε να διευκολύνουν είτε να δυσχεράνουν τη μελλοντική υλοποίηση του Προγράμματος “GEAR against IPV” στο σχολικό πλαίσιο.

Γ2. Μεθοδολογία

Εργαλεία Αξιολόγησης. Τρία σύντομα αυτο-συμπληρούμενα ερωτηματολόγια¹³ δημιουργήθηκαν ειδικά για τους σκοπούς της αξιολόγησης του Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών (βλ. 1^η στήλη του Πίνακα 2). Στη 2^η και 3^η στήλη του ίδιου Πίνακα παρουσιάζονται ο χρόνος συμπλήρωσης και ο τρόπος παραλαβής τους για κάθε ομάδα καταρτισμένων εκπαιδευτικών (όπως αυτές διακρίνονται στην τελευταία στήλη του Πίνακα 2, με βάση το αν θα υλοποιήσουν ή όχι το Πρόγραμμα στις τάξεις τους). Οι θεματικές περιοχές που καλύπτουν τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης (που θα κληθούν να συμπληρώσουν οι εκπαιδευτικοί) παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.

¹³ Προ-Σεμιναρίου [Σ-Ε(προ)], Μετά-Σεμιναρίου [Σ-Ε(μετά)] και Επαναληπτικά [Σ-Ε(επαν.)]. Ερωτηματολόγια: όπου Ε = «Εκπαιδευτικοί», Σ = «Σεμινάριο», ενώ η παρένθεση καθορίζει το χρόνο συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου σε σχέση με το χρόνο διεξαγωγής του Σεμιναρίου (προ-, μετά- ή επάν. 1ο ή 2ο).

Πίνακας 2. Τα εργαλεία αξιολόγησης του "GEAR against IPV" Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών, ο χρόνος συλλογής δεδομένων και ο τρόπος παραλαβής τους, για δύο ομάδες εκπαιδευτικών

Ερωτηματολόγια Αξιολόγησης	Χρόνος Συμπλήρωσης	Τρόπος Παραλαβής	Ομάδα (καταρτισμένων) εκπαιδευτικών
Προ-Σεμιναρίου [Σ-Ε(προ)]	Έναρξη Σεμιναρίου (Εισαγωγική Ενότητα)	Διανομή στην αίθουσα	Συντονιστές/-τριες
			Μη Συντονιστές/-τριες
Μετά-Σεμιναρίου [Σ-Ε(μετά)]	Ολοκλήρωση Σεμιναρίου (Καταληκτική Ενότητα)	Διανομή στην αίθουσα	Συντονιστές/-τριες
			Μη Συντονιστές/-τριες
Επαναληπτικά [Σ-Ε(επαν. 1)]	Ολοκλήρωση Προγράμματος	Παράδοση ή αποστολή	Συντονιστές
		E-mail, fax ή ταχυδρομείο	Μη Συντονιστές/-τριες
[Σ-Ε(επαν. 2)]	4 μήνες μετά το 1 ^ο επαναληπτικό	Παράδοση ή αποστολή	Συντονιστές
		E-mail, fax ή ταχυδρομείο	Μη Συντονιστές/-τριες

Σχέδιο και διαδικασία αξιολόγησης. Το σχέδιο της αξιολόγησης είναι μεικτό παραγοντικό (2 x 4), στο οποίο ο χειρισμός της μεταβλητής «ομάδα εκπαιδευτικών» (που υλοποιούν – δεν υλοποιούν το πρόγραμμα) γίνεται μεταξύ των υποκειμένων ενώ ο χειρισμός της μεταβλητής «χρόνος μέτρησης» (προ-, μετά-, 1^ο επαναληπτικό και 2^ο επαναληπτικό ερωτηματολόγιο) πραγματοποιείται εντός των υποκειμένων.

Η υπόθεση που εξετάζεται είναι ότι οι δύο ομάδες εκπαιδευτικών θα βελτιώσουν εξίσου τις «επιδόσεις» τους στο Σ-Ε(μετά) σε σύγκριση με το Σ-Ε(προ), ως αποτέλεσμα της θετικής επίδρασης του Σεμιναρίου. Στις επαναληπτικές μετρήσεις, όμως, οι συντονιστές/-τριες εκπαιδευτικοί αναμένεται να εξακολουθούν να βελτιώνουν τις επιδόσεις τους σε σύγκριση με το Σ-Ε(μετά), σε αντίθεση με τους/τις εκπαιδευτικούς που δεν υλοποίησαν το πρόγραμμα, των οποίων η «επίδοση» αναμένεται να είναι είτε ίδια είτε χαμηλότερη από εκείνη στο Σ-Ε(μετά). Η υλοποίηση του προγράμματος, δηλαδή, αναμένεται ότι θα επηρεάζει θετικά τις γνώσεις, τις στάσεις και την αυτοαναφερόμενη συμπεριφορά των εκπαιδευτικών. Με άλλα λόγια, αναμένεται ότι θα εμφανιστεί μια κύρια επίδραση του «χρόνου» και μία αλληλεπίδραση «ομάδας» x «χρόνου».

Το δεύτερο επαναληπτικό ερωτηματολόγιο συμπεριλήφθηκε στην αξιολόγηση για να ελέγξει μήπως οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών που συντόνισαν προγράμματα βελτιώνονται τεχνητά λόγω της θετικής εμπειρίας τους από την υλοποίηση του Προγράμματος, η οποία μόλις έχει ολοκληρωθεί κατά το χρονικό διάστημα συμπλήρωσης του 1^{ου} επαναληπτικού ερωτηματολογίου.

Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζεται με περισσότερες λεπτομέρειες η βήμα-προς-βήμα διαδικασία (που απεικονίζεται στον Πίνακα 2) για την αξιολόγηση του "GEAR against IPV" Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών, μέσω των εργαλείων αξιολόγησης (που είναι διαθέσιμα στα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 1-3):

- στην **αρχή του Σεμιναρίου**: μοιράστε το **Προ**-ερωτηματολόγιο Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών [Σ-Ε(προ)] στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1] στους/στις καταρτιζόμενους/-ες
- υλοποιήστε ολόκληρο το Σεμινάριο
- στο **τέλος του Σεμιναρίου**:
  - μοιράστε το **Μετα**-ερωτηματολόγιο Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών [Σ-Ε(μετά)] στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2].
Επισημαίνεται ότι, για τους/τις εκπαιδευτικούς που θα υλοποιήσουν Προγράμματα στις τάξεις τους,

Πίνακας 3. Θεματικές περιοχές των ερωτηματολογίων αξιολόγησης

	Καταρτιζόμενοι/-ες εκπαιδευτικοί που υλοποίησαν Πρόγραμμα στην τάξη	Σ-Ε(προ)	Σ-Ε(μετά) = Π-Ε(προ)	Π-Ε(μετά) + Σ-Ε(επαν. 1)	Π-Ε(fol) + Σ-Ε(επαν. 2)
	Καταρτιζόμενοι/-ες εκπαιδευτικοί που δεν υλοποίησαν Πρόγραμμα στην τάξη	Σ-Ε(προ)	Σ-Ε(μετά)	Σ-Ε(επαν. 1)	Σ-Ε(επαν. 2)
Χρόνος Μέτρησης					
Θεματικές περιοχές προς αξιολόγηση	Πριν το Σεμινάριο (χρόνος 0 μερικές ημέρες νωρίτερα)	Λήξη Σεμιναρίου (μετά από 2-5 ημέρες)	Ανάλογα με τη διάρκεια των Προγραμμάτων (2-3 μήνες μετά το Σεμινάριο)	4 μήνες μετά τη λήξη των Προγραμμάτων (6-7 μήνες μετά το Σεμινάριο)	
Δημογραφικά στοιχεία	Ερ. 1-4				
Σχητική κατάρτιση και εμπειρία	Ερ. 5-6				Επιπρόσθετη σχετική κατάρτιση; (για έλεγχο πιθανής παρεμβαίνουσας επίδρασης) Ερ. 20
Προσδοκίες από το Σεμινάριο	Ερ. 7-8	Εκπλήρωση προσδοκιών Ερ. 10			
Αξιολόγηση των θεμάτων (πόσο άνετα αισθάνονται να εφαρμόσουν δραστηριότητες για...)	Ερ. 9	ίδια Ερ. 11	ίδια Ερ. 3	ίδια	ίδια
Γνώση (αυτο-αξιολόγηση και αντικειμενικές μετρήσεις)	Ερ. 10, 26, 27	ίδιες Ερ. 12, 20, 21	ίδιες Ερ. 5,16, 17	ίδιες	ίδιες
Αυτο-αξιολογούμενη επάρκεια (να βοηθήσουν ένα παιδί που κακοποιείται)	Ερ. 11	ίδια Ερ. 13	ίδια Ερ. 6	ίδια	ίδια
Αυτο-αναφερόμενες εμπειρίες με περιστατικά ΒΕΣ μαθητών/-τριών και αντίδραση	Ερ. 12, 13, 13α,β,γ		ίδιες Ερ. 7, 8, 8α,β,γ	ίδιες	ίδιες
Αυτο-αναφερόμενη συμπεριφορά σε ζητήματα ισότητας των φύλων (διακριτική συμπεριφορά στο σχολείο)	Ερ. 18i	ίδια Ερ. 17i	ίδια Ερ. 13i + τροποποίηση συμπεριφοράς Ερ. 14	ίδιες	ίδιες
Στάσεις σχετικά με ζητήματα ισότητας των φύλων στο σχολείο	Ερ. 14, 15, 16	ίδιες Ερ. 14, 15, 18	ίδιες Ερ. 9, 10, 11	ίδιες	ίδιες
Διακριτική συμπεριφορά/υλικό στο πλαίσιο του σχολείου (έκταση ισότητας των φύλων)	Ερ. 17i, 17ii,18ii	ίδιες Ερ. 16i, 16ii, 17ii	ίδιες Ερ. 12i, 12ii,13ii	ίδιες	ίδιες
Έκταση της ανισότητας των φύλων στην Ελλάδα	Ερ. 19-25	ίδια Ερ. 19	ίδια Ερ. 15	ίδια	ίδια
Ανησυχίες σχετικές με τα θέματα του Σεμιναρίου και με την υλοποίηση του Προγράμματος	Ερ. 28-29	Αναμενόμενες δυσκολίες και παράγοντες διευκόλυνσης της υλοποίησης Ερ. 24(ίδια), 25, 26	Δυσκολίες και παράγοντες διευκόλυνσης της υλοποίησης Π-Ε(μετά) στη Φόρμα Αναφοράς	Ερ. 21, 22 Δυσκολίες και παράγοντες διευκόλυνσης της υλοποίησης Π-Ε(μετά) από τη Φόρμα Αναφοράς	
Αξιολόγηση του Σεμιναρίου [διαδικασίες, υλικό, προσωπική ικανοποίηση, χρησιμότητα (για τον/την εκπαιδευτικό)]		Ερ. 1, 2, 3, 4, 9	ίδιες Ερ. 1, 2, 4	ίδιες	ίδιες
Προτάσεις βελτίωσης του Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών		Ερ. 22, 23	ίδιες Ερ. 18, 19	ίδιες	ίδιες
Δήλωση πρόθεσης υλοποίησης του Προγράμματος στην τάξη. Αριθμός ωρών που μπορούν να διατεθούν		Ερ. 5, 6, 7, 8			
Αξιολόγηση του Προγράμματος στην τάξη: Διαδικασίες, υλικό, προσωπική ικανοποίηση, χρησιμότητα (για εκπαιδευτικό & μαθητές/-τριες), εκτιμώμενη ικανοποίηση μαθητών/-τριών]			Π-Ε(μετά), περιλαμβάνεται στη Φόρμα Αναφοράς	Ερ. 23, 24, 25 Π-Ε(μετά), να αντιγραφούν από τη Φόρμα Αναφοράς	
Συνάντηση συμμετοχής στην επαναληπτική αξιολόγηση και στοιχεία επικοινωνίας		Σε ξεχωριστό Έντυπο (προς συμπλήρωση)			

αυτό το ερωτηματολόγιο θα έχει επίσης το ρόλο του **Προ-Ερωτηματολογίου Προγράμματος Εκπαιδευτικών**¹⁴ [**Π-Ε(προ)**]

β. ενημερώστε τους/τις καταρτιζόμενους/-ες ότι όλοι/-ες (ανεξάρτητα από το αν σκοπεύουν ή όχι να υλοποιήσουν το Πρόγραμμα στην τάξη τους) θα κληθούν, σε δύο διαφορετικά χρονικά διαστήματα, να αξιολογήσουν πάλι το Σεμινάριο,¹⁵ χωρίς να παραλείψετε να εξηγήσετε το λόγο ύπαρξης των επαναληπτικών αξιολογήσεων: ότι, δηλαδή, σκοπεύουν να ελέγξουν το κατά πόσο θα διατηρηθούν μακροπρόθεσμα τα όποια οφέλη αποκόμισαν οι εκπαιδευτικοί από το Σεμινάριο. Μοιράστε μαζί με το Σ-Ε(μετά) και το Έντυπο Συναινεσης¹⁶ (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^β), το οποίο ζητά από τους/τις εκπαιδευτικούς να συναινέσουν για τη συμμετοχή τους στις επαναληπτικές αξιολογήσεις, να υποδείξουν τον πιο βολικό τρόπο για την παραλαβή του ερωτηματολογίου (ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή) και να παρέχουν τα ανάλογα στοιχεία επικοινωνίας (διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ταχυδρομική διεύθυνση, αριθμός φαξ) σε περίπτωση που δεν τα έχετε ήδη.

4. **κατά την ολοκλήρωση των Προγραμμάτων** στην τάξη: μοιράστε το **1^ο επαναληπτικό** ερωτηματολόγιο Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών [**Σ-Ε(επαν. 1)**] στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3¹⁷ στους/στις συντονιστές/-τριες εκπαιδευτικούς (που υλοποίησαν το Πρόγραμμα) και στείλτε το στους/τις μη συντονιστές/-τριες Πρόγραμμα (δηλαδή στους/στις εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στο Σεμινάριο αλλά δεν εφάρμοσαν το Πρόγραμμα "GEAR against IPV") στη μορφή που είχαν ζητήσει να το παραλάβουν.

♦ υπενθυμίστε, τηλεφωνικά ή με e-mail, τη συμπλήρωση σε όσα άτομα δεν έχουν επιστρέψει το ερωτηματολόγιό τους (κατά την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας καθώς και σε μεταγενέστερο χρόνο)

5. **τέσσερις μήνες αργότερα**: μοιράστε ή στείλτε το **2^ο επαναληπτικό** ερωτηματολόγιο Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών [**Σ-Ε(επαν.2)**] τόσο στους/στις εκπαιδευτικούς που υλοποίησαν¹⁸ όσο και σε εκείνους/-ες που δεν υλοποίησαν Πρόγραμμα, στη μορφή που το είχαν ζητήσει. Μην αποκλείσετε τα άτομα που δεν επέστρεψαν το 1^ο επαναληπτικό ερωτηματολόγιο, εκτός αν υπήρξε εκ μέρους τους ρητή δήλωση μη-συμμετοχής τους (καθώς ενδέχεται να μην μπορούσαν να συμπληρώσουν το 1^ο επαναληπτικό ερωτηματολόγιο εξαιτίας εξωτερικών παραγόντων, αλλά δεν αποκλείεται να συμπληρώσουν το 2^ο)

♦ υπενθυμίστε, τηλεφωνικά ή με e-mail, τη συμπλήρωση σε όσα άτομα δεν έχουν επιστρέψει το ερωτηματολόγιό τους (κατά την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας καθώς και σε μεταγενέστερο χρόνο).

¹⁴ Για τους/τις καταρτισμένους/-ες εκπαιδευτικούς που θα υλοποιήσουν το Πρόγραμμα "GEAR against IPV" στην τάξη τους, το **μετά-ερωτηματολόγιο Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών** [**Σ-Ε(μετά)**] θα χρησιμοποιηθεί επίσης και ως **προ-ερωτηματολόγιο Προγράμματος Εκπαιδευτικών** [**Π-Ε(προ)**]. Θα συγκριθεί, δηλαδή, με το **μετα-** και το **επαναληπτικό-ερωτηματολόγιο Προγράμματος Εκπαιδευτικών** προκειμένου να αξιολογηθεί εάν και κατά πόσο διατηρούνται στο χρόνο τα όποια οφέλη αποκόμισαν οι εκπαιδευτικοί από την υλοποίηση του Προγράμματος.

¹⁵ Τα δύο επαναληπτικά ερωτηματολόγια πρέπει να αποσταλούν σε όλα τα άτομα που θα συναινέσουν να συμμετάσχουν στην επαναληπτική αξιολόγηση (κατά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των Προγραμμάτων στην τάξη και 4 μήνες μετά την πρώτη επαναληπτική αξιολόγηση)

¹⁶ Το έντυπο συναινεσης δε θα είναι ανώνυμο και για αυτό δεν πρέπει να το συρράψετε μαζί με το Σ-Ε(μετά).

¹⁷ Οι εκπαιδευτικοί που υλοποίησαν το Πρόγραμμα στην τάξη τους συμπληρώνουν, μαζί με αυτό το ερωτηματολόγιο, και το **μετα-ερωτηματολόγιο Προγράμματος Εκπαιδευτικών** [**Π-Ε(μετά)**], το οποίο όμως βρίσκεται ενσωματωμένο στη Φόρμα Αναφοράς τους].

¹⁸ Οι εκπαιδευτικοί που υλοποίησαν το Πρόγραμμα στην τάξη τους συμπληρώνουν, μαζί με αυτό το ερωτηματολόγιο, και το **Επαναληπτικό ερωτηματολόγιο Προγράμματος Εκπαιδευτικών** [**Π-Ε(επαν.)**], το οποίο έχει ενσωματωθεί μόνο στα δικά τους Σ-Ε(επαν. 2) ερωτηματολόγια και όχι στα ερωτηματολόγια των εκπαιδευτικών που δεν υλοποίησαν το Πρόγραμμα.

Μερικοί τρόποι που μπορεί να βοηθήσουν να **αυξηθεί το ποσοστό συμπλήρωσης** των επαναληπτικών ερωτηματολογίων παρουσιάζονται στη συνέχεια:

- ♦ όταν ο επιλεγμένος τρόπος παράδοσης είναι μέσω Ταχυδρομείου, μην ξεχάσετε να εσωκλείσετε ένα φάκελο με προπληρωμένο τέλος στον οποίο θα αναγράφεται ήδη η διεύθυνσή σας
- ♦ όταν στέλνετε το ερωτηματολόγιο μέσω e-mail, μην ξεχάσετε να ζητήσετε αποδεικτικό ανάγνωσης, προκειμένου να γνωρίζετε ότι το ερωτηματολόγιο έφτασε στον προορισμό του. Σε περίπτωση που δεν παραλάβετε το αποδεικτικό πρέπει είτε να ξαναστείλετε το e-mail ή να τηλεφωνήσετε για να επιβεβαιώσετε ότι έχει παραληφθεί. Ένα τηλεφώνημα επιβεβαίωσης είναι επίσης χρήσιμο όταν η αποστολή γίνεται μέσω φαξ
- ♦ υπενθυμίστε τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου με τηλεφωνικές επικοινωνίες, e-mail ή φαξ

Κωδικοί ταυτοποίησης. Η ταυτοποίηση των ερωτηματολογίων που έχουν συμπληρωθεί από το ίδιο άτομο είναι πολύ σημαντική επειδή, με βάση τα δεδομένα που συλλέγονται σε 4 διαφορετικά χρονικά διαστήματα, θα εξαχθούν συμπεράσματα για τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα του Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών, αλλά και για το εάν κάποια τμήματα του Σεμιναρίου πρέπει να βελτιωθούν και με ποιο τρόπο.

Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος χωρίς παράλληλα να παραβιάζεται η ανωνυμία των δεδομένων και η εμπιστευτικότητα των παρεχόμενων πληροφοριών, δημιουργήθηκε ένας κωδικός αναγνώρισης (ο οποίος πρέπει να εισάγεται στην κορυφή της πρώτης σελίδας κάθε ερωτηματολογίου). Το έργο της εισαγωγής αυτού του μοναδικού κωδικού σε καθένα από τα 4 ερωτηματολόγια που θα κληθεί να συμπληρώσει το ίδιο άτομο συστήνεται να ανατεθεί σε ένα συγκεκριμένο άτομο, το οποίο και θα ονομάσουμε **«Κωδικοποιητή/-τρια»**. Το ίδιο άτομο θα αναλάβει επίσης τη συλλογή των Εντύπων Συναίνεσης που συμπληρώνουν οι καταρτιζόμενοι/-ες, στα οποία αναγράφεται ο προτιμώμενος τρόπος επικοινωνίας και τα στοιχεία επικοινωνίας κάθε καταρτισμένου/-ης εκπαιδευτικού, αλλά και την αποστολή των επαναληπτικών ερωτηματολογίων, όπως περιγράφεται στη συνέχεια. Ο/η «κωδικοποιητής/-τρια»:

- ♦ δημιουργεί έναν απόρρητο κατάλογο με τα ονόματα όλων των εγγεγραμμένων στο Σεμινάριο επαγγελματιών και αποδίδει ένα μοναδικό κωδικό σε κάθε άτομο (κανένα άλλο άτομο εκτός από τον/την κωδικοποιητή/-τρια δεν πρέπει να έχει πρόσβαση σε αυτόν τον κατάλογο)
- ♦ αναγράφει το μοναδικό κωδικό κάθε ατόμου σε κάθε ζεύγος προ-μετά ερωτηματολογίων
- ♦ τοποθετεί στο φάκελο κάθε συμμετέχοντα/-ουσας το προ-ερωτηματολόγιο που γράφει το μοναδικό κωδικό του/της (απαραίτητη προϋπόθεση, οι φάκελοι να είναι εξατομικευμένοι, δηλαδή να φέρουν τα ονόματα των καταρτιζόμενων)
- ♦ τη στιγμή που κάθε καταρτιζόμενος/-η παραδίδει το συμπληρωμένο προ-ερωτηματολόγιο, του/της δίνει το μετα-ερωτηματολόγιο με τον ίδιο κωδικό (με την οδηγία να το κρατήσουν μέχρι το τέλος του Σεμιναρίου, όπου και θα τους ζητηθεί να το συμπληρώσουν σύμφωνα με τις οδηγίες που θα τους δοθούν). εναλλακτικά, μπορεί να έχουν τοποθετηθεί από την αρχή στον προσωπικό φάκελο και τα δύο ερωτηματολόγια
- ♦ παραλαμβάνει τα Έντυπα Συναίνεσης που συμπληρώνουν οι καταρτιζόμενοι/-ες, στα οποία περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τις επαναληπτικές επικοινωνίες, και τα συμπεριλαμβάνει στον απόρρητο κατάλογο του/της
- ♦ πριν στείλει τα επαναληπτικά ερωτηματολόγια, συμπληρώνει τον κωδικό κάθε ατόμου (στην έντυπη ή στην ηλεκτρονική εκδοχή του ερωτηματολογίου, ανάλογα με τον τρόπο παραλαβής που έχει επιλέξει κάθε άτομο), προσέχοντας ιδιαίτερα να μην μπερδέψει τους προσωπικούς κωδικούς των ατόμων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.** Αξιολόγηση Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών "GEAR against IPV": Προ-ερωτηματολόγιο
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^a.** Αξιολόγηση Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών "GEAR against IPV": Μετα-ερωτηματολόγιο
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^b.** Έντυπο Συναίνεσης για την Επαναληπτική Αξιολόγηση
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.** Αξιολόγηση Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών "GEAR against IPV": Επαναληπτικό ερωτηματολόγιο
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.** Πρότυπο Πιστοποιητικού παρακολούθησης του Σεμιναρίου
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.** Πρότυπο παρουσιάσεων PowerPoint
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6.** Πρότυπο Ετικέτας για το φάκελο του Σεμιναρίου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. Αξιολόγηση Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών “GEAR against IPV”: Προ-ερωτηματολόγιο

“GEAR against IPV”: Αξιολόγηση Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών [Σ-Ε(προ)]

Χώρα / Αρ.: EL _____

Ημερομηνία: _____

Δημογραφικά Στοιχεία

1. Φύλο

- Άνδρας
 Γυναίκα

2. Ηλικία: _____ ετών

3. Ειδικότητα: _____

4. Πόσα έτη διδάσκετε; _____ έτη

5. Έχετε ποτέ παρακολουθήσει κάποια **εκπαίδευση σε θέματα που αφορούν:**

Ναι

Όχι

την ισότητα των φύλων;	☐	☐
τη βία στις ρομαντικές σχέσεις εφήβων;	☐	☐
τη βία μεταξύ ερωτικών συντρόφων;	☐	☐
την κακοποίηση και παραμέληση παιδιών;	☐	☐
Άλλο: <i>Τι είδους αντικείμενο;</i>		

6. Έχετε εμπειρία στην **εφαρμογή προγραμμάτων που σχετίζονται με:**

Καθόλου

Ελάχιστη

Μέτρια

Επαρκή

Μεγάλη

	Καθόλου	Ελάχιστη	Μέτρια	Επαρκή	Μεγάλη
την ισότητα των φύλων;	☐	☐	☐	☐	☐
τη βία στις ρομαντικές σχέσεις εφήβων;	☐	☐	☐	☐	☐
τη βία μεταξύ ερωτικών συντρόφων;	☐	☐	☐	☐	☐
την κακοποίηση και παραμέληση παιδιών;	☐	☐	☐	☐	☐
Άλλο: <i>Τι είδους αντικείμενο;</i>					

7. Ποιό είναι το **κίνητρο** για τη συμμετοχή σας σε αυτό το Σεμινάριο;

8. Σε ποιό αντικείμενο ή **αντικείμενα** θεωρείτε ότι είναι **ζωτικής σημασίας να εκπαιδευτείτε κατά τη διάρκεια αυτού του Σεμιναρίου**, προκειμένου να είστε σε θέση να εφαρμόσετε ένα πρόγραμμα στην τάξη σας το οποίο στοχεύει στην πρόληψη της βίας στις σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων:

(Παρακαλούμε σημειώστε 1-3 αντικείμενα/περιοχές ενδιαφέροντος)

α. _____

β. _____

γ. _____

Σε μια κλίμακα από το 0 ως το 10 (0 = καθόλου ... 10 = απολύτως), παρακαλούμε βαθμολογήστε τα ακόλουθα:

9. **Ανεξάρτητα από τις γνώσεις σας στα συγκεκριμένα θέματα, πόσο άνετα θα αισθανόσασταν να εφαρμόσετε στην τάξη σας** δραστηριότητες που στοχεύουν κάθε ένα από τα ακόλουθα θέματα;

	i. ισότητα των φύλων
	ii. στερεότυπα του φύλου
	iii. εφηβικές ρομαντικές σχέσεις (ραντεβού)
	iv. υγιείς και μη υγιείς σχέσεις
	v. αναγνώριση των ενδείξεων κακοποίησης
	vi. σωματική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
	vii. ψυχολογική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
	viii. σεξουαλική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
	ix. τρόποι παρέμβασης στη βία στις ρομαντικές σχέσεις και/ή στη βία μεταξύ ερωτικών συντρόφων

10. **Πως θα βαθμολογούσατε το επίπεδο των γνώσεων σας αυτή τη στιγμή σε σχέση με:**

	i. την ισότητα των φύλων
	ii. τα στερεότυπα του φύλου
	iii. τις εφηβικές ρομαντικές σχέσεις
	iv. τις υγιείς και μη υγιείς ρομαντικές (ερωτικές) σχέσεις
	v. τη σωματική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
	vi. την ψυχολογική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
	vii. τη σεξουαλική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
	viii. το τι μπορείτε να κάνετε για να βοηθήσετε ένα/μία από τους/τις μαθητές/-τριές σας που κακοποιείται
	ix. τις υποχρεώσεις που έχετε εάν ένας/μία από τους/τις μαθητές/-τριές σας, σας αποκαλύψει ότι κακοποιείται
	το τι πρέπει να πείτε σε ένα/μία από τους/τις μαθητές/-τριές σας που σας αποκαλύπτει ότι:
	x. τον/την κακοποιεί σωματικά ο/η σύντροφός του/της;
	xi. τον/την κακοποιεί ψυχολογικά ο/η σύντροφός του/της;
	xii. τον/την κακοποιεί σεξουαλικά ο/η σύντροφός του/της;
	xiii. τον/την κακοποιεί ένα μέλος της οικογένειας του/της ή κάποιο άλλο άτομο;
	xiv. κακοποιείται η μητέρα του/της;

11. **Με βάση τις γνώσεις και τις δεξιότητες που έχετε αυτή τη στιγμή, πόσο σίγουρος/-η αισθάνεστε ότι μπορείτε να βοηθήσετε ένα/μία μαθητή/τρια σας, που σας αποκαλύπτει ότι:**

	i. τον/την κακοποιεί σωματικά ο/η σύντροφός του/της;
	ii. τον/την κακοποιεί ψυχολογικά ο/η σύντροφός του/της;
	iii. τον/την κακοποιεί σεξουαλικά ο/η σύντροφός του/της;
	iv. κακοποιείται (από μέλος της οικογένειας του/της ή κάποιο άλλο άτομο);
	v. κακοποιείται η μητέρα του/της;

12. **Έτυχε ποτέ να πληροφορηθείτε (άμεσα ή έμμεσα) ότι:**

(Κυκλώστε Ναι ή Όχι)

κάποια μαθήτριά σας έχει μία ρομαντική ή ερωτική σχέση στην οποία:		
Ναι	Όχι	i. κακοποιείται σωματικά;
Ναι	Όχι	ii. κακοποιείται ψυχολογικά;
Ναι	Όχι	iii. κακοποιείται σεξουαλικά;

κάποιος μαθητής σας έχει μία ρομαντική ή ερωτική σχέση στην οποία:		
Ναι	Όχι	κακοποιείται σωματικά;
Ναι	Όχι	κακοποιείται ψυχολογικά;
Ναι	Όχι	κακοποιείται σεξουαλικά;

13. Σας έχει προσεγγίσει ποτέ κάποιος/-α από τους/τις μαθητές/-τριές σας για να ζητήσει τη βοήθεια σας για ένα από τα ανωτέρω ζητήματα;

- Όχι → Εάν "ΟΧΙ", πηγαίνετε στην ερώτηση 14
 Ναι

13α. Εάν ναι, πως αισθανθήκατε;

13β. Αντιμετωπίσατε κάποια δυσκολία;

- Όχι
 Ναι

Εάν ναι, θα θέλατε να αναφέρετε τί είδους;

13γ. Μπορέσατε να βοηθήσατε;

- Όχι
 Ναι
 Άλλο: _____

Θέλετε να πείτε περισσότερα;

14. Κατά τη γνώμη μου, η κύρια διαφορά ανάμεσα στους μαθητές και τις μαθήτριές μου είναι ότι:

Τα αγόρια είναι _____

Τα κορίτσια είναι _____

15. Παρακαλούμε αξιολογήστε αν, κατά τη γνώμη σας, οι εκπαιδευτικοί στο σχολείο αντιμετωπίζουν, σε γενικές γραμμές, με διαφορετικό τρόπο τα αγόρια και τα κορίτσια:

Τα αγόρια ή τα κορίτσια	Αγόρια	Κορίτσια	Αγόρια και Κορίτσια εξίσου
αναμένεται να έχουν υψηλότερη σχολική επίδοση;			
τιμωρούνται πιο αυστηρά όταν κάνουν φασαρία;			
τους/τις ανατίθενται τα πιο βαρετά καθήκοντα;			
τους/τις ανατίθενται τα πιο εύκολα καθήκοντα;			
τους/τις υποψιάζονται συχνότερα όταν σπάει κάτι;			
τους/τις ανατίθεται να καθαρίσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
τους/τις ανατίθενται καθήκοντα που απαιτούν υπευθυνότητα;			
τους/τις υποψιάζονται συχνότερα αν κλαπεί κάτι;			
τους/τις ανατίθεται να κουβαλήσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
χρειάζεται να διαβάζουν περισσότερο προκειμένου να πάρουν τους ίδιους βαθμούς με το αντίθετο φύλο;			
τα επαινούν περισσότερο όταν έχουν καλή σχολική επίδοση;			
τα επαινούν περισσότερο όταν είναι ήσυχοι/-ες στην τάξη;			
παίρνουν υψηλότερους βαθμούς για την ίδια επίδοση;			
αναμένεται να είναι πιο ήσυχοι/-ες στην τάξη;			
Άλλο;			

16. Παρακαλούμε αξιολογήστε αν, κατά τη γνώμη σας, υπάρχει, σε γενικές γραμμές, διαφορετική αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών στο σχολείο, ανάλογα με το φύλο τους:

	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες & Άνδρες εξίσου
Οι γυναίκες ή οι άνδρες εκπαιδευτικοί			
θεωρούνται πιο ικανοί/-ες να επιβάλλουν την πειθαρχία μέσα στην τάξη;			
είναι πιο ικανοί/ες να επιβάλλουν την πειθαρχία μέσα στην τάξη;			
τους/τις ανατίθενται τα πιο βαρετά καθήκοντα;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν τα πιο βαρετά καθήκοντα;			
τους/τις ανατίθενται τα πιο εύκολα καθήκοντα;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν τα πιο εύκολα καθήκοντα;			
τους/τις ανατίθεται να επισκευάσουν κάτι αν χρειαστεί;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν να επισκευάσουν κάτι αν χρειαστεί;			
τους/τις ανατίθεται να φτιάξουν καφέ αν χρειαστεί;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν να φτιάξουν καφέ αν χρειαστεί;			
τους/τις ανατίθεται να καθαρίσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν να καθαρίσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
τους/τις ανατίθενται καθήκοντα που απαιτούν υπευθυνότητα;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν καθήκοντα που απαιτούν υπευθυνότητα;			
θεωρούνται πιο επιεικείς στη βαθμολόγηση;			
τους/τις ανατίθεται να κουβαλήσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν να κουβαλήσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
αναμένεται να υιοθετούν ένα γονικό ρόλο προς τους/τις μαθητές/-τριές τους;			
υιοθετούν ένα γονικό ρόλο προς τους/τις μαθητές/-τριές τους;			
αναμένεται ότι θα τους/τις προσεγγίζουν περισσότεροι/-ες μαθητές/-τριες για να συζητήσουν τα προβλήματα τους;			
αναμένεται να είναι πιο υπομονετικοί/-ές με τους/τις μαθητές/-τριές τους;			
είναι πιο υπομονετικοί/-ές με τους/τις μαθητές/-τριές τους;			
δουλεύουν περισσότερες ώρες στο σχολείο;			
δουλεύουν περισσότερες ώρες στο σπίτι;			
Άλλο;			

17. Έχετε δει (ή πληροφορηθεί) ποτέ ότι ένας/μία:

i) εκπαιδευτικός συμπεριφέρεται ή μιλάει με τρόπο που κάνει διακρίσεις	Ποτέ	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ Συχνά	ii) μαθητής/-τρια συμπεριφέρεται ή μιλάει με τρόπο που κάνει διακρίσεις	Ποτέ	Σπάνια	Μερικές Φορές	Συχνά	Πολύ Συχνά
υπέρ των μαθητριών;	☐	☐	☐	☐	☐	υπέρ των μαθητριών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των μαθητών;	☐	☐	☐	☐	☐	εναντίον των μαθητών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των μαθητών;	☐	☐	☐	☐	☐	υπέρ των μαθητών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των γυναικών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐	εναντίον των γυναικών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των γυναικών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐	υπέρ των γυναικών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των ανδρών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐	εναντίον των ανδρών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των ανδρών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐	υπέρ των ανδρών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
Εάν το επιθυμείτε, παρακαλούμε, δώστε παράδειγμα(τα):						Εάν το επιθυμείτε, παρακαλούμε, δώστε παράδειγμα(τα):					

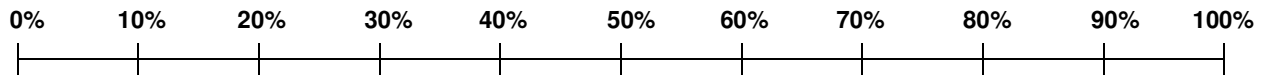
18 i) Έχετε ποτέ «συλλάβει» τον εαυτό σας να συμπεριφέρεται, να μιλάει ή να σκέφτεται με τρόπο που να διακρίνει

	Ποτέ	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ Συχνά
εναντίον των μαθητριών σας;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των μαθητριών σας;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των μαθητών σας;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των μαθητών σας;	☐	☐	☐	☐	☐
Εάν το επιθυμείτε, παρακαλούμε, δώστε παράδειγμα(τα):					

18 ii) Έχετε ποτέ διαπιστώσει ότι κάποιος εκπαιδευτικός υλικό εισάγει διακρίσεις

	Ποτέ	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ Συχνά
εναντίον γυναικών και/ή κοριτσιών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ γυναικών και/ή κοριτσιών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον ανδρών και/ή αγοριών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ ανδρών και/ή αγοριών;	☐	☐	☐	☐	☐
Εάν το επιθυμείτε, παρακαλούμε, δώστε παράδειγμα(τα):					

19. Σε τι ποσοστό θα λέγατε ότι έχει επιτευχθεί η ισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα στη χώρα μας; (παρακαλούμε σημειώστε ένα σταυρό οπουδήποτε πάνω στη γραμμή)

20. Στη χώρα μας είναι υποχρεωτικό για τα παιδιά που γεννιούνται εντός γάμου να παίρνουν το επώνυμο:

- του πατέρα
- της μητέρας
- και τα δύο επώνυμα (ποιό από τα δύο προηγείται; _____)
- οι γονείς μπορούν να αποφασίσουν ποιο από τα δύο ονόματα θα πάρει το παιδί/-ά
- δε γνωρίζω

21. Για κάθε μία από τις ακόλουθες προτάσεις, παρακαλούμε σημειώστε “Σωστό” ή “Λάθος” αναφορικά με το αν ισχύουν στη χώρα μας

	Σωστό	Λάθος	Δε γνωρίζω
Οι γυναίκες είναι υποχρεωμένες να παίρνουν το επώνυμο του συζύγου τους μετά το γάμο	☐	☐	☐
Ένα παντρεμένο ζευγάρι πρέπει να υποβάλει κοινή φορολογική δήλωση χρησιμοποιώντας το όνομα του συζύγου	☐	☐	☐

22. Παρακαλώ **ιεραρχήστε** από το 1 ως το 4 (1= το πιο σημαντικό ... 4= το λιγότερο σημαντικό) καθέναν από τους παρακάτω στόχους ανάλογα με το πόσο σημαντικούς τους θεωρεί η κοινωνία μας: [Βαθμολογήστε ΟΛΑ τα παρακάτω]

για μια γυναίκα:	
☐	i. να επιτύχει επαγγελματικά
☐	iii. να παντρευτεί
☐	v. να γίνει μητέρα
☐	vii. να επιτύχει οικονομικά

για ένα άνδρα:	
☐	ii. να επιτύχει επαγγελματικά
☐	iv. να παντρευτεί
☐	vi. να γίνει πατέρας
☐	viii. να επιτύχει οικονομικά

23. Για κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις, παρακαλώ τσεκάρτε το κουτάκι που, κατά τη γνώμη σας, περιγράφει καλύτερα την κατάσταση στη ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Στις περισσότερες οικογένειες:	Μητέρα	Πατέρας	Και οι δύο εξίσου
το άτομο που παίρνει τις αποφάσεις για τα οικονομικά είναι:	☐	☐	☐
το άτομο που παίρνει τις αποφάσεις σχετικά με τα παιδιά είναι:	☐	☐	☐
το καθήκον της φροντίδας των παιδιών είναι κυρίως ευθύνη:	☐	☐	☐
το άτομο που συνήθως παραιτείται από τη δουλειά του προκειμένου να φροντίσει τα παιδιά είναι:	☐	☐	☐
εάν μόνο ένα άτομο συντηρεί οικονομικά στην οικογένεια, αυτό το άτομο συνήθως είναι:	☐	☐	☐

24. Για κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις, παρακαλώ τσεκάρτε το κουτάκι που, κατά τη γνώμη σας, περιγράφει καλύτερα την κατάσταση στη ΧΩΡΑ ΜΑΣ

	Γυναίκες	Άνδρες	Και οι δύο εξίσου
Στα περισσότερα ζευγάρια/οικογένειες, το άτομο που «βγάζει» περισσότερα χρήματα είναι:	☐	☐	☐
Στα περισσότερα ζευγάρια/οικογένειες, το άτομο που υποτίθεται ότι πρέπει να «βγάζει» περισσότερα χρήματα είναι:	☐	☐	☐
Στα περισσότερα ζευγάρια/οικογένειες, το καθήκον των δουλειών του σπιτιού είναι κυρίως ευθύνη:	☐	☐	☐
Οι περισσότεροι πρωτοβάθμιοι καθηγητές Πανεπιστημίου είναι:	☐	☐	☐
Τη διεύθυνση στα περισσότερα σχολεία έχουν:	☐	☐	☐
Τα περισσότερα άτομα που διδάσκουν Μαθηματικά είναι:	☐	☐	☐
Τα περισσότερα άτομα που διδάσκουν Λογοτεχνία είναι:	☐	☐	☐
Οι νηπιαγωγοί είναι κυρίως:	☐	☐	☐
Άλλο;	☐	☐	☐

25. Για κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις, παρακαλώ σημειώστε εάν “Ισχύει” ή “Δεν Ισχύει” στη ΧΩΡΑ ΜΑΣ, τσεκάροντας το αντίστοιχο κουτάκι

	Ισχύει	Δεν Ισχύει
Στις περισσότερες οικογένειες τα αγόρια έχουν μεγαλύτερη ελευθερία από τα κορίτσια της ίδιας ηλικίας	☐	☐
Στις περισσότερες οικογένειες τα κορίτσια έχουν μεγαλύτερη ελευθερία από τα αγόρια της ίδιας ηλικίας	☐	☐
Στις περισσότερες οικογένειες τα αγόρια είναι υποχρεωμένα να κάνουν περισσότερες δουλειές στο σπίτι από τα κορίτσια της ίδιας ηλικίας	☐	☐
Στις περισσότερες οικογένειες τα κορίτσια είναι υποχρεωμένα να κάνουν περισσότερες δουλειές στο σπίτι από τα αγόρια της ίδιας ηλικίας	☐	☐
Υπάρχουν γυναίκες που δεν εργάζονται γιατί δεν τους το επιτρέπει ο σύζυγός τους	☐	☐
Υπάρχουν άνδρες που δεν εργάζονται γιατί δεν τους το επιτρέπει η σύζυγός τους	☐	☐
Άλλο;	☐	☐

26. Σας παρακαλούμε, σύμφωνα με τις γνώσεις που έχετε, να απαντήσετε “Σωστό” ή “Λάθος” για κάθε μία από τις ακόλουθες προτάσεις

α. Είναι μια μορφή βίας όταν, σε μία σχέση, ΕΚΕΙΝΟΣ:	Σωστό	Λάθος
της βάζει συνέχεια τις φωνές	☐	☐
δε θέλει να την παίρνει μαζί του όλες τις φορές που βγαίνει με τους φίλους του	☐	☐
της λέει πως, αν ποτέ τον αφήσει, θα πεθάνει χωρίς αυτήν	☐	☐
την βρίζει και την υποβιβάζει	☐	☐
θυμώνει όταν «τον στήνει» στα ραντεβού	☐	☐
την συνοδεύει παντού και πάντα, όπου και να πηγαίνει	☐	☐
θέλει, όταν βγαίνουν έξω, να πληρώνουν μισά-μισά τα έξοδα	☐	☐

α. Είναι μια μορφή βίας όταν, σε μία σχέση, ΕΚΕΙΝΟΣ:	Σωστό	Λάθος
της λέει ποια άτομα μπορεί να βλέπει και ποια όχι	☐	☐
της λέει τι πρέπει να φοράει και τι όχι	☐	☐
την απειλεί ότι θα την βλάψει σωματικά	☐	☐

β. Είναι μια μορφή βίας όταν, σε μία σχέση, ΕΚΕΙΝΗ:	Σωστό	Λάθος
του βάζει συνέχεια τις φωνές	☐	☐
δε θέλει να τον παίρνει μαζί της όλες τις φορές που βγαίνει με τις φίλες της	☐	☐
του λέει πως, αν ποτέ την αφήσει, θα πεθάνει χωρίς αυτόν	☐	☐
τον βρίζει και τον υποβιβάζει	☐	☐
θυμώνει όταν «την στήνει» στα ραντεβού	☐	☐
τον συνοδεύει παντού και πάντα, όπου και να πηγαίνει	☐	☐
θέλει, όταν βγαίνουν έξω, να πληρώνουν μισά-μισά τα έξοδα	☐	☐
του λέει ποια άτομα μπορεί να βλέπει και ποια όχι	☐	☐
του λέει τι πρέπει να φοράει και τι όχι	☐	☐
τον απειλεί ότι θα τον βλάψει σωματικά	☐	☐

27. Για κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις, σημειώστε τι <u>ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ</u> είναι «Σωστό» ή «Λάθος», τσεκάροντας το αντίστοιχο κουτάκι	Σωστό	Λάθος
Βία στη σχέση υπάρχει μόνο στα άτομα που είναι φτωχά	☐	☐
Βία στη σχέση υπάρχει μόνο στα άτομα που έχουν χαμηλή μόρφωση	☐	☐
Θύματα βίας στις σχέσεις είναι κυρίως οι γυναίκες	☐	☐
Ένα άτομο είναι κακοποιημένο μόνο όταν υφίσταται σωματική βία	☐	☐
Η καταστροφή προσωπικών αντικειμένων και ιδιοκτησίας δεν είναι μορφή βίας	☐	☐
Βίαια είναι εκείνα τα άτομα που δεν μπορούν να ελέγξουν τα νεύρα τους	☐	☐
Αν εκείνη δεν τον προκαλούσε, εκείνος δε θα την κακοποιούσε	☐	☐
Από την εμφάνιση ενός ατόμου και μόνο μπορείς να καταλάβεις αν είναι βίαιο ή όχι	☐	☐
Η ζήλεια είναι ένδειξη αγάπης	☐	☐
Τα κορίτσια δεν ασκούν ποτέ σωματική βία στους συντρόφους τους	☐	☐
Όταν ένα αγόρι χαιδεύει ένα κορίτσι κι εκείνη λέει “όχι”, συνήθως εννοεί “ναι”	☐	☐
Αν ένα άτομο κακοποιείται στην ερωτική του/της σχέση, είναι εύκολο απλά να φύγει	☐	☐
Η βίαιη συμπεριφορά ενός ατόμου μπορεί να αλλάξει αν ο/η σύντροφός του το αγαπάει αρκετά	☐	☐
Οι άνδρες είναι εκ φύσεως βίαιοι	☐	☐
Οι γυναίκες είναι εκ φύσεως βίαιες	☐	☐
Τα περισσότερα κορίτσια πιστεύουν ότι πρέπει να «κάνουν τις δύσκολες» πριν δεχτούν να κάνουν σεξ	☐	☐
Τα περισσότερα αγόρια πιστεύουν πως όταν ένα κορίτσι αρνείται να κάνει σεξ μαζί τους, απλώς «κάνει τη δύσκολη»	☐	☐

28. Υπάρχει κάτι που σας προβληματίζει σε σχέση με τα θέματα του Σεμιναρίου και του Προγράμματος;

Ναι

Όχι

Εάν ναι, παρακαλούμε περιγράψτε τι:

29. Υπάρχει κάτι που σας προβληματίζει αναφορικά με το ρόλο σας στην εφαρμογή του Προγράμματος στην τάξη σας;

Ναι

Όχι

Εάν ναι, παρακαλούμε περιγράψτε τι:

Σας ευχαριστούμε πολύ!!!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^ο. Αξιολόγηση Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών “GEAR against IPV”: Μετα-ερωτηματολόγιο

“GEAR against IPV”: Αξιολόγηση Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών [Σ-Ε (μετά)]

Χώρα / Αρ.: EL _____

Ημερομηνία: _____

Σε μια κλίμακα από το 0 ως το 10 (0 = καθόλου ... 10 = απολύτως), παρακαλούμε βαθμολογήστε τις Ερωτήσεις 1-3

1. Πόσο ικανοποιημένος/-η είστε από:

i.	ολόκληρο το Σεμινάριο;
ii.	τα θέματα με τα οποία ασχοληθήκατε;
iii.	την προσομοίωση του Προγράμματος “GEAR against IPV”;
iv.	το θεωρητικό μέρος του Σεμιναρίου
v.	τις γνώσεις που αποκτήσατε κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου;
vi.	τις δεξιότητες που αποκτήσατε και/ή βελτιώσατε κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου;
vii.	το Τεύχος III: <i>Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού</i> , που σας δόθηκε;
viii.	το Τεύχος IV: <i>Βιβλίο Δραστηριοτήτων για Μαθητές και Μαθήτριες</i> , που σας δόθηκε;
ix.	το υπόλοιπο συμπληρωματικό υλικό;
x.	την επάρκεια των συντονιστών/τριών;
xi.	τη συνολική διάρκεια του Σεμιναρίου;
xii.	τον τρόπο με τον οποίο ήταν οργανωμένο το Σεμινάριο;
xiii.	τον τόπο διεξαγωγής του Σεμιναρίου;

2. Παρακαλούμε βαθμολογήστε το συντονιστή/-τρια της ομάδας σας κατά την προσομοίωση και, συνολικά, τους/τις εκπαιδευτές/-τριες του Θεωρητικού μέρους στους ακόλουθους τομείς:

	Προσομοίωση Προγράμματος (Σάββατο, 22.1)	Θεωρητικό Μέρος (Κυριακή, 23.1)
i.	Ήταν επαρκώς προετοιμασμένος/-η	
ii.	Κατένειμε σωστά το χρόνο	
iii.	Μπορούσε να κρατήσει την προσοχή της ομάδας	
iv.	Απαντούσε επαρκώς στις ερωτήσεις	
v.	Μπορούσε να προωθεί την ενεργό συμμετοχή	
vi.	Μπορούσε να αναγνωρίζει σωστά τις ανάγκες της ομάδας	
vii.	Αντιδρούσε κατάλληλα στις ανάγκες της ομάδας	

3. Ανεξάρτητα από το αν σκοπεύετε ή όχι να διεξάγετε Πρόγραμμα “GEAR against IPV” στην τάξη σας, παρακαλούμε βαθμολογήστε, πόσο χρήσιμο θεωρείτε ότι θα είναι:

α. για την καθημερινή σας εργασία	
i.	ολόκληρο το Σεμινάριο;
ii.	η προσομοίωση του Προγράμματος “GEAR against IPV”;
iii.	το θεωρητικό μέρος του Σεμιναρίου
iv.	οι γνώσεις που αποκτήσατε
v.	οι δεξιότητες που αποκτήσατε ή βελτιώσατε
vi.	το Τεύχος III: <i>Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού</i>
vii.	το Τεύχος IV: <i>Βιβλίο Δραστηριοτήτων για Μαθητές και Μαθήτριες</i>

β. για την εφαρμογή των Προγραμμάτων του “GEAR against IPV” στις τάξεις	
i.	ολόκληρο το Σεμινάριο;
ii.	η προσομοίωση του Προγράμματος “GEAR against IPV”;
iii.	το θεωρητικό μέρος του Σεμιναρίου
iv.	οι γνώσεις που αποκτήσατε
v.	οι δεξιότητες που αποκτήσατε ή βελτιώσατε
vi.	το Τεύχος III: <i>Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού</i>
vii.	το Τεύχος IV: <i>Βιβλίο Δραστηριοτήτων για Μαθητές και Μαθήτριες</i>

4. Παρακαλούμε βαθμολογήστε, σε μια κλίμακα από **0% - 100%**, την πιθανότητα να:

%	i. επιλέξετε να παρακολουθήσετε ένα παρόμοιο Σεμινάριο στο μέλλον
%	ii. συστήσετε σε ένα/μία συνάδελφό σας να παρακολουθήσει ένα Σεμινάριο σαν κι αυτό
%	iii. αποφασίσετε να εφαρμόσετε ένα πρόγραμμα GEAR against IPV στην τάξη σας

5. Θα ήσασταν πρόθυμος/-η να εφαρμόσετε το πρόγραμμα “GEAR against IPV” με τους/τις μαθητές/-τριές σας;

- Ναι → πηγαίνετε στην ερώτηση 7
 Κατά πάσα πιθανότητα ναι → πηγαίνετε στην ερώτηση 7
 Κατά πάσα πιθανότητα όχι
 Όχι

6. Γιατί όχι; _____

_____ → πηγαίνετε στην ερώτηση 9

7. Σε πόσα τμήματα θα θέλατε να εφαρμόσετε το Πρόγραμμα; _____ τμήματα

8. Πόσες ώρες κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους θα μπορούσατε να αφιερώσετε σε κάθε τμήμα; _____ ώρες

Σε μια κλίμακα από το 0 ως το 10 (0 = καθόλου ... 10 = απολύτως), παρακαλούμε βαθμολογήστε τις Ερωτήσεις 9 - 13

9. Παρακαλούμε βαθμολογήστε κάθε Τεύχος (Τεύχος III: *Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού* και Τεύχος IV: *Βιβλίο Δραστηριοτήτων για Μαθητές και Μαθήτριες*), στους ακόλουθους τομείς:

	Τεύχος III	Τεύχος IV
i. Είναι κατανοητό		
ii. Είναι φιλικό προς το χρήστη		
iii. Θα μου είναι χρήσιμο στη δουλειά μου ως εκπαιδευτικού		
iv. Καλύπτει επαρκώς τα θέματα		
v. Περιλαμβάνει πληροφορίες που συνδέονται άμεσα με το επάγγελμά μου		
vi. Συνάδει με τις επαγγελματικές ανάγκες των εκπαιδευτικών		
vii. Περιλαμβάνει πληροφορίες που σκοπεύω να χρησιμοποιήσω στην εργασία μου ως εκπαιδευτικός		
viii. Περιλαμβάνει υλικό που σκοπεύω να χρησιμοποιήσω στην εργασία μου ως εκπαιδευτικός		
ix. Θα διευκολύνει την εφαρμογή Προγραμμάτων GEAR στην τάξη		
x. Θα με βοηθήσει να αναγνωρίζω τις ενδείξεις κακοποίησης στους/στις μαθητές/-τριές μου		
xi. Θα με βοηθήσει να αισθανθώ περισσότερο άνετα να προσεγγίζω κακοποιημένους/-ες μαθητές/-τριές		
xii. Θα με βοηθήσει να αποκτήσω δεξιότητες για τον τρόπο που θα μπορούσα να βοηθήσω κακοποιημένους/-ες μαθητές/-τριές		

10. Αυτό το συγκεκριμένο Σεμινάριο, σε ποιο βαθμό:

i. παρείχε απαντήσεις σε ερωτήσεις που είχατε;
ii. σας παρείχε καινούργιες γνώσεις;
iii. συμπλήρωσε γνώσεις που ήδη είχατε;
iv. σας προσέφερε τη δυνατότητα να αποκτήσετε καινούργιες δεξιότητες;
v. σας προσέφερε τη δυνατότητα να βελτιώσετε τις δεξιότητες που ήδη είχατε;
vi. σας προσέφερε επαρκή εκπαίδευση στα θέματα που εσείς θεωρούσατε ζωτικής σημασίας να εκπαιδευτείτε;
vii. εκπλήρωσε τις αρχικές σας προσδοκίες;

11. Ανεξάρτητα από τις γνώσεις σας στα συγκεκριμένα θέματα, πόσο άνετα θα αισθανόσασταν να εφαρμόσετε στην τάξη σας δραστηριότητες που στοχεύουν κάθε ένα από τα ακόλουθα θέματα;

i.	ισότητα των φύλων
ii.	στερεότυπα του φύλου
iii.	εφηβικές ρομαντικές σχέσεις (ραντεβού)
iv.	υγιείς και μη υγιείς σχέσεις
v.	αναγνώριση των ενδείξεων κακοποίησης
vi.	σωματική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
vii.	ψυχολογική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
viii.	σεξουαλική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
ix.	τρόποι παρέμβασης στη βία στις ρομαντικές σχέσεις και/ή στη βία μεταξύ ερωτικών συντρόφων

12. Πως θα βαθμολογούσατε το επίπεδο των γνώσεων σας αυτή τη στιγμή σε σχέση με:

i.	την ισότητα των φύλων
ii.	τα στερεότυπα του φύλου
iii.	τις εφηβικές ρομαντικές σχέσεις
iv.	τις υγιείς και μη υγιείς ρομαντικές (ερωτικές) σχέσεις
v.	τη σωματική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
vi.	την ψυχολογική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
vii.	τη σεξουαλική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
viii.	τι μπορείτε να κάνετε για να βοηθήσετε ένα/μία από τους/τις μαθητές/-τριές σας που κακοποιείται
ix.	τις υποχρεώσεις που έχετε εάν ένας/μία από τους/τις μαθητές/-τριές σας σας αποκαλύψει ότι κακοποιείται
Τι πρέπει να πείτε σε ένα/μία από τους/τις μαθητές/-τριές σας που σας αποκαλύπτει ότι:	
x.	τον/την κακοποιεί σωματικά ο/η σύντροφός του/της;
xi.	τον/την κακοποιεί ψυχολογικά ο/η σύντροφός του/της;
xii.	τον/την κακοποιεί σεξουαλικά ο/η σύντροφός του/της;
xiii.	τον/την κακοποιεί ένα μέλος της οικογένειάς του/της ή κάποιο άλλο άτομο;
xiv.	κακοποιείται η μητέρα του/της;

13. Με βάση τις γνώσεις και τις δεξιότητες που έχετε αυτή τη στιγμή, πόσο σίγουρος/-η αισθάνεστε ότι μπορείτε να βοηθήσετε ένα/μία μαθητή/τρια σας, που σας αποκαλύπτει ότι:

i.	τον/την κακοποιεί σωματικά ο/η σύντροφός του/της;
ii.	τον/την κακοποιεί ψυχολογικά ο/η σύντροφός του/της;
iii.	τον/την κακοποιεί σεξουαλικά ο/η σύντροφός του/της;
iv.	κακοποιείται (από μέλος της οικογένειάς του/της ή κάποιο άλλο άτομο);
v.	κακοποιείται η μητέρα του/της;

14. Κατά τη γνώμη μου, η κύρια διαφορά ανάμεσα στους μαθητές και τις μαθήτριές μου είναι ότι:

Τα αγόρια είναι _____

Τα κορίτσια είναι _____

15. Παρακαλούμε αξιολογήστε αν, κατά τη γνώμη σας, οι εκπαιδευτικοί στο σχολείο αντιμετωπίζουν, σε γενικές γραμμές, με διαφορετικό τρόπο τα αγόρια και τα κορίτσια:

Τα αγόρια ή τα κορίτσια	Αγόρια	Κορίτσια	Αγόρια και Κορίτσια εξίσου
αναμένεται να έχουν υψηλότερη σχολική επίδοση;			
τιμωρούνται πιο αυστηρά όταν κάνουν φασαρία;			
τους/τις ανατίθενται τα πιο βαρετά καθήκοντα;			
τους/τις ανατίθενται τα πιο εύκολα καθήκοντα;			
τους/τις υποψιάζονται συχνότερα όταν σπάει κάτι;			
τους/τις ανατίθεται να καθαρίσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
τους/τις ανατίθενται καθήκοντα που απαιτούν υπευθυνότητα;			
τους/τις υποψιάζονται συχνότερα αν κλαπεί κάτι;			
τους/τις ανατίθεται να κουβαλήσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
χρειάζεται να διαβάσουν περισσότερο προκειμένου να πάρουν τους ίδιους βαθμούς με το αντίθετο φύλο;			
τα επαινούν περισσότερο όταν έχουν καλή σχολική επίδοση;			
τα επαινούν περισσότερο όταν είναι ήσυχοι/-ες στην τάξη;			
παίρνουν υψηλότερους βαθμούς για την ίδια επίδοση;			
αναμένεται να είναι πιο ήσυχοι/-ες στην τάξη;			
Άλλο;			

16. Έχετε δει (ή πληροφορηθεί) ποτέ ότι ένας/μία:

i) εκπαιδευτικός συμπεριφέρεται ή μιλάει με τρόπο που κάνει διακρίσεις	Ποτέ	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ Συχνά
εναντίον των μαθητριών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των μαθητριών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των μαθητών	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των μαθητών	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των γυναικών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των γυναικών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των ανδρών εκπαιδευτικών	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των ανδρών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
<i>Εάν το επιθυμείτε, παρακαλούμε, δώστε παράδειγμα(τα):</i>					

ii) μαθητής/-τρια συμπεριφέρεται ή μιλάει με τρόπο που κάνει διακρίσεις	Ποτέ	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ Συχνά
εναντίον των μαθητριών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των μαθητριών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των μαθητών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των μαθητών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των γυναικών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των γυναικών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των ανδρών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των ανδρών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
<i>Εάν το επιθυμείτε, παρακαλούμε, δώστε παράδειγμα(τα):</i>					

17 i) Έχετε ποτέ «συλλάβει» τον εαυτό σας να συμπεριφέρεται, να μιλάει ή να σκέφτεται με τρόπο που να διακρίνει

	Ποτέ	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ Συχνά
εναντίον των μαθητριών σας;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των μαθητριών σας;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των μαθητών σας;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των μαθητών σας;	☐	☐	☐	☐	☐
<i>Εάν το επιθυμείτε, παρακαλούμε, δώστε παραδείγμα(τα):</i>					

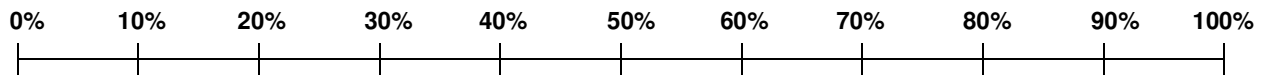
17 ii) Έχετε ποτέ διαπιστώσει ότι κάποιος εκπαιδευτικός υλικό εισάγει διακρίσεις

	Ποτέ	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ Συχνά
εναντίον γυναικών και/ή κοριτσιών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ γυναικών και/ή κοριτσιών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον ανδρών και/ή αγοριών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ ανδρών και/ή αγοριών;	☐	☐	☐	☐	☐
<i>Εάν το επιθυμείτε, παρακαλούμε, δώστε παραδείγμα(τα):</i>					

18. Παρακαλούμε αξιολογήστε αν, κατά τη γνώμη σας, υπάρχει, σε γενικές γραμμές, διαφορετική αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών στο σχολείο, ανάλογα με το φύλο τους:

	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες & Άνδρες εξίσου
Οι γυναίκες ή οι άνδρες εκπαιδευτικοί			
θεωρούνται πιο ικανοί/-ες να επιβάλλουν την πειθαρχία μέσα στην τάξη;			
είναι πιο ικανοί/ες να επιβάλλουν την πειθαρχία μέσα στην τάξη;			
τους/τις ανατίθενται τα πιο βαρετά καθήκοντα;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν τα πιο βαρετά καθήκοντα;			
τους/τις ανατίθενται τα πιο εύκολα καθήκοντα;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν τα πιο εύκολα καθήκοντα;			
τους/τις ανατίθεται να επισκευάσουν κάτι αν χρειαστεί;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν να επισκευάσουν κάτι αν χρειαστεί;			
τους/τις ανατίθεται να φτιάξουν καφέ αν χρειαστεί;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν να φτιάξουν καφέ αν χρειαστεί;			
τους/τις ανατίθεται να καθαρίσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν να καθαρίσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
τους/τις ανατίθενται καθήκοντα που απαιτούν υπευθυνότητα;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν καθήκοντα που απαιτούν υπευθυνότητα;			
θεωρούνται πιο επιεικείς στη βαθμολόγηση;			
τους/τις ανατίθεται να κουβαλήσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν να κουβαλήσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
αναμένεται να υιοθετούν ένα γονικό ρόλο προς τους/τις μαθητές/-τριές τους;			
υιοθετούν ένα γονικό ρόλο προς τους/τις μαθητές/-τριές τους;			
αναμένεται ότι θα τους/τις προσεγγίζουν περισσότεροι/-ες μαθητές/-τριες για να συζητήσουν τα προβλήματα τους;			
αναμένεται να είναι πιο υπομονετικοί/-ές με τους/τις μαθητές/-τριές τους;			
είναι πιο υπομονετικοί/-ές με τους/τις μαθητές/-τριές τους;			
δουλεύουν περισσότερες ώρες στο σχολείο;			
δουλεύουν περισσότερες ώρες στο σπίτι;			
Άλλο;			

19. Σε τι ποσοστό θα λέγατε ότι έχει επιτευχθεί η ισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα στη χώρα μας;
(παρακαλούμε σημειώστε ένα σταυρό οπουδήποτε πάνω στη γραμμή)

20. Σας παρακαλούμε, σύμφωνα με τις γνώσεις που έχετε, να απαντήσετε “Σωστό” ή “Λάθος” για κάθε μία από τις ακόλουθες προτάσεις.

α. Είναι μια μορφή βίας όταν, σε μία σχέση, ΕΚΕΙΝΟΣ :	Σωστό	Λάθος
της βάζει συνέχεια τις φωνές	☐	☐
δε θέλει να την παίρνει μαζί του όλες τις φορές που βγαίνει με τους φίλους του	☐	☐
της λέει πως, αν ποτέ τον αφήσει, θα πεθάνει χωρίς αυτήν	☐	☐
την βρίζει και την υποβιβάζει	☐	☐
θυμώνει όταν «τον στήνει» στα ραντεβού	☐	☐
την συνοδεύει παντού και πάντα, όπου και να πηγαίνει	☐	☐
θέλει, όταν βγαίνουν έξω, να πληρώνουν μισά-μισά τα έξοδα	☐	☐
της λέει ποια άτομα μπορεί να βλέπει και ποια όχι	☐	☐
της λέει τι πρέπει να φοράει και τι όχι	☐	☐
την απειλεί ότι θα την βλάψει σωματικά	☐	☐

β. Είναι μια μορφή βίας όταν, σε μία σχέση, ΕΚΕΙΝΗ :	Σωστό	Λάθος
του βάζει συνέχεια τις φωνές	☐	☐
δε θέλει να τον παίρνει μαζί της όλες τις φορές που βγαίνει με τις φίλες της	☐	☐
του λέει πως, αν ποτέ την αφήσει, θα πεθάνει χωρίς αυτόν	☐	☐
τον βρίζει και τον υποβιβάζει	☐	☐
θυμώνει όταν «την στήνει» στα ραντεβού	☐	☐
τον συνοδεύει παντού και πάντα, όπου και να πηγαίνει	☐	☐
θέλει, όταν βγαίνουν έξω, να πληρώνουν μισά-μισά τα έξοδα	☐	☐
του λέει ποια άτομα μπορεί να βλέπει και ποια όχι	☐	☐
του λέει τι πρέπει να φοράει και τι όχι	☐	☐
τον απειλεί ότι θα τον βλάψει σωματικά	☐	☐

21. Για κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις, σημειώστε τι ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ είναι «Σωστό» ή «Λάθος», τσεκάροντας το αντίστοιχο κουτάκι	Σωστό	Λάθος
Βία στη σχέση υπάρχει μόνο στα άτομα που είναι φτωχά	☐	☐
Βία στη σχέση υπάρχει μόνο στα άτομα που έχουν χαμηλή μόρφωση	☐	☐
Θύματα βίας στις σχέσεις είναι κυρίως οι γυναίκες	☐	☐
Ένα άτομο είναι κακοποιημένο μόνο όταν υφίσταται σωματική βία	☐	☐
Η καταστροφή προσωπικών αντικειμένων και ιδιοκτησίας δεν είναι μορφή βίας	☐	☐
Βίαια είναι εκείνα τα άτομα που δεν μπορούν να ελέγξουν τα νεύρα τους	☐	☐
Αν εκείνη δεν τον προκαλούσε, εκείνος δε θα την κακοποιούσε	☐	☐
Από την εμφάνιση ενός ατόμου και μόνο μπορείς να καταλάβεις αν είναι βίαιο ή όχι	☐	☐
Η ζήλεια είναι ένδειξη αγάπης	☐	☐
Τα κορίτσια δεν ασκούν ποτέ σωματική βία στους συντρόφους τους	☐	☐
Όταν ένα αγόρι χαιδεύει ένα κορίτσι κι εκείνη λέει “όχι”, συνήθως εννοεί “ναι”	☐	☐
Αν ένα άτομο κακοποιείται στην ερωτική του/της σχέση, είναι εύκολο απλά να φύγει	☐	☐
Η βίαιη συμπεριφορά ενός ατόμου μπορεί να αλλάξει αν ο/η σύντροφός του το αγαπάει αρκετά	☐	☐
Οι άνδρες είναι εκ φύσεως βίαιοι	☐	☐
Οι γυναίκες είναι εκ φύσεως βίαιες	☐	☐
Τα περισσότερα κορίτσια πιστεύουν ότι πρέπει να «κάνουν τις δύσκολες» πριν δεχτούν να κάνουν σεξ	☐	☐
Τα περισσότερα αγόρια πιστεύουν πως όταν ένα κορίτσι αρνείται να κάνει σεξ μαζί τους, απλώς «κάνει τη δύσκολη»	☐	☐

22. Σε αυτό το συγκεκριμένο Σεμινάριο:

α. αυτό που μου έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση, ήταν:
β. αυτό που θα μου χρησιμεύσει περισσότερο, ως εκπαιδευτικού, ήταν:
γ. αυτό που μου άρεσε περισσότερο από όλα ήταν:
δ. κάτι που δεν μου άρεσε ήταν:
ε. μία λανθασμένη εντύπωση που είχα και διόρθωσα ήταν ότι πίστευα πως:

23. Θα θέλατε να προσθέσετε κάποιο άλλο σχόλιο και/ή να συστήσετε κάτι που θα βοηθούσε στη βελτίωση του Σεμιναρίου "GEAR against IPV" αναφορικά με:

α. τη διάρκεια του; Εάν ναι, παρακαλούμε περιγράψτε παρακάτω: ☐ Ναι ☐ Όχι
β. την προσομοιωμένη εφαρμογή του Προγράμματος στην τάξη; Εάν ναι, παρακαλούμε περιγράψτε παρακάτω: ☐ Ναι ☐ Όχι
γ. το Θεωρητικό Μέρος; Εάν ναι, παρακαλούμε περιγράψτε παρακάτω: ☐ Ναι ☐ Όχι
δ. το υλικό που σας δόθηκε; Εάν ναι, παρακαλούμε περιγράψτε παρακάτω: ☐ Ναι ☐ Όχι
ε. θέματα που θα έπρεπε, αλλά δεν είχαν συμπεριληφθεί; Εάν ναι, ποιά θέματα; ☐ Ναι ☐ Όχι
στ. θέματα που δεν αναπτύχθηκαν όσο θα έπρεπε; Εάν ναι, ποιά θέματα; ☐ Ναι ☐ Όχι
ζ. θέματα στα οποία δόθηκε περισσότερη έμφαση από ότι χρειαζόταν; Εάν ναι, ποιά θέματα; ☐ Ναι ☐ Όχι

24. Υπάρχει κάτι που σας προβληματίζει αναφορικά με το ρόλο σας στην εφαρμογή του Προγράμματος στην τάξη σας;

- Ναι
 Όχι

Εάν ναι, παρακαλούμε περιγράψτε τι:

25. Υπάρχει κάποιος παράγοντας που πιστεύετε ότι μπορεί να σας δημιουργήσει δυσκολίες κατά την εφαρμογή του Προγράμματος GEAR against IPV”;

- Ναι
 Όχι

Εάν ναι, παρακαλούμε περιγράψτε:

26. Υπάρχει κάποιος παράγοντας που πιστεύετε ότι μπορεί να σας διευκολύνει κατά την εφαρμογή του Προγράμματος GEAR against IPV”;

- Ναι
 Όχι

Εάν ναι, παρακαλούμε περιγράψτε:

Σας ευχαριστούμε πολύ!!!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^β. Έντυπο Συναίνεσης για την Επαναληπτική Αξιολόγηση

“GEAR against IPV”: Συναίνεση για Συμμετοχή στην Επαναληπτική Αξιολόγηση του Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών

Επιθυμώ να λάβω μέρος στην επαναληπτική αξιολόγηση του Σεμιναρίου GEAR against IPV, συμπληρώνοντας τα 2 σύντομα ερωτηματολόγια που θα μου αποσταλούν.

Ναι

Όχι

Όνοματεπώνυμο: _____

Θα ήθελα τα ερωτηματολόγια να μου αποσταλούν σε:

ηλεκτρονική μορφή στην ηλεκτρονική διεύθυνση _____

έντυπη μορφή στην ταχυδρομική διεύθυνση: _____

_____

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. Αξιολόγηση Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών “GEAR against IPV”: Επαναληπτικό Ερωτηματολόγιο

“GEAR against IPV”: Αξιολόγηση Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών (Σ-Ε επαν)

Χώρα / Αρ: EL _____

Ημερομηνία: _____

Σε μια κλίμακα από το 0 ως το 10 (0 = καθόλου ... 10 = απολύτως), παρακαλούμε βαθμολογήστε τις Ερωτήσεις 1-3

1. Παρακαλούμε βαθμολογήστε, **πόσο χρήσιμο** θεωρείτε ότι ήταν το Σεμινάριο “GEAR against IPV” που παρακολουθήσατε:

α. για την καθημερινή σας εργασία	
i.	ολόκληρο το Σεμινάριο
ii.	η προσομοίωση του Προγράμματος “GEAR against IPV”
iii.	το θεωρητικό μέρος του Σεμιναρίου
iv.	οι γνώσεις που αποκτήσατε
v.	οι δεξιότητες που αποκτήσατε ή βελτιώσατε
vi.	το Τεύχος III: Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού
vii.	το Τεύχος IV: Βιβλίο Δραστηριοτήτων για Μαθητές και Μαθήτριες

β. για την εφαρμογή των Προγραμμάτων του “GEAR against IPV” στις τάξεις (μόνο για συντονιστές/τριες)	
i.	ολόκληρο το Σεμινάριο
ii.	η προσομοίωση του Προγράμματος “GEAR against IPV”
iii.	το θεωρητικό μέρος του Σεμιναρίου
iv.	οι γνώσεις που αποκτήσατε
v.	οι δεξιότητες που αποκτήσατε ή βελτιώσατε
vi.	το Τεύχος III: Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού
vii.	το Τεύχος IV: Βιβλίο Δραστηριοτήτων για Μαθητές και Μαθήτριες

2. Παρακαλούμε βαθμολογήστε κάθε Τεύχος (Τεύχος III: Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού και Τεύχος IV: Βιβλίο Δραστηριοτήτων για Μαθητές και Μαθήτριες), στους ακόλουθους τομείς:

	Τεύχος III	Τεύχος IV
i.	Είναι κατανοητό	
ii.	Είναι φιλικό προς το χρήστη	
iii.	Ήταν χρήσιμο στη δουλειά μου ως εκπαιδευτικού	
iv.	Καλύπτει επαρκώς τα θέματα	
v.	Περιλαμβάνει πληροφορίες που συνδέονται άμεσα με το επάγγελμά μου	
vi.	Συνάδει με τις επαγγελματικές ανάγκες των εκπαιδευτικών	
vii.	Περιλαμβάνει πληροφορίες που χρησιμοποίησα στην εργασία μου ως εκπαιδευτικός	
viii.	Περιλαμβάνει υλικό που χρησιμοποίησα στην εργασία μου ως εκπαιδευτικός	
ix.	Διευκόλυνε την εφαρμογή του Προγράμματος GEAR στην τάξη (απαντήστε μόνο εάν εφαρμόσατε Πρόγραμμα GEAR στην τάξη σας)	
x.	Με βοήθησε να αναγνωρίζω τις ενδείξεις κακοποίησης στους/στις μαθητές/-τριές μου	
xi.	Με βοήθησε να αισθανθώ περισσότερο άνετα να προσεγγίζω κακοποιημένους/-ες μαθητές/-τριες	
xii.	Με βοήθησε να αποκτήσω δεξιότητες για τον τρόπο που θα μπορούσα να βοηθήσω κακοποιημένους/-ες μαθητές/-τριες	

3. **Ανεξάρτητα από τις γνώσεις σας στα συγκεκριμένα θέματα, πόσο άνετα θα αισθανόσασταν να εφαρμόσετε στην τάξη σας** δραστηριότητες που στοχεύουν κάθε ένα από τα ακόλουθα θέματα:

i.	ισότητα των φύλων
ii.	στερεότυπα του φύλου
iii.	εφηβικές ρομαντικές σχέσεις (ραντεβού)
iv.	υγιείς και μη υγιείς σχέσεις
v.	αναγνώριση των ενδείξεων κακοποίησης
vi.	σωματική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
vii.	ψυχολογική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
viii.	σεξουαλική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
ix.	τρόποι παρέμβασης στη βία στις ρομαντικές σχέσεις και/ή στη βία μεταξύ ερωτικών συντρόφων

4. Παρακαλούμε βαθμολογήστε, σε μια κλίμακα από 0% - 100%, την πιθανότητα να:

%	i.	επιλέξετε να παρακολουθήσετε ένα παρόμοιο Σεμινάριο στο μέλλον
%	ii.	συστήσετε σε ένα/μία συνάδελφό σας να παρακολουθήσει ένα Σεμινάριο σαν κι αυτό
%	iii.	αποφασίσετε να εφαρμόσετε ένα πρόγραμμα GEAR against IPV στην τάξη σας

Σε μια κλίμακα από το 0 ως το 10 (0 = καθόλου ... 10 = απολύτως), παρακαλούμε βαθμολογήστε τις Ερωτήσεις 5-6

5. Πως θα βαθμολογούσατε το επίπεδο των γνώσεων σας αυτή τη στιγμή σε σχέση με:

	i. την ισότητα των φύλων
	ii. τα στερεότυπα του φύλου
	iii. τις εφηβικές ρομαντικές σχέσεις
	iv. τις υγιείς και μη υγιείς ρομαντικές (ερωτικές) σχέσεις
	v. τη σωματική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
	vi. την ψυχολογική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
	vii. τη σεξουαλική κακοποίηση στις ρομαντικές/ερωτικές σχέσεις
	viii. τι μπορείτε να κάνετε για να βοηθήσετε ένα/μία από τους/τις μαθητές/-τριές σας που κακοποιείται
	ix. τις υποχρεώσεις που έχετε εάν ένας/μία από τους/τις μαθητές/-τριές σας σας αποκαλύψει ότι κακοποιείται
	Τι πρέπει να πείτε σε ένα/μία από τους/τις μαθητές/-τριές σας που σας αποκαλύπτει ότι:
	x. τον/την κακοποιεί σωματικά ο/η σύντροφός του/της;
	xi. τον/την κακοποιεί ψυχολογικά ο/η σύντροφός του/της;
	xii. τον/την κακοποιεί σεξουαλικά ο/η σύντροφός του/της;
	xiii. τον/την κακοποιεί ένα μέλος της οικογένειας του/της ή κάποιο άλλο άτομο;
	xiv. κακοποιείται η μητέρα του/της;

6. Με βάση τις γνώσεις και τις δεξιότητες που έχετε αυτή τη στιγμή, πόσο σίγουρος/-η αισθάνεστε ότι **μπορείτε να βοηθήσετε ένα/μία μαθητή/τρια σας, που σας αποκαλύπτει ότι:**

	i. τον/την κακοποιεί σωματικά ο/η σύντροφός του/της;
	ii. τον/την κακοποιεί ψυχολογικά ο/η σύντροφός του/της;
	iii. τον/την κακοποιεί σεξουαλικά ο/η σύντροφός του/της;
	iv. κακοποιείται (από μέλος της οικογένειας του/της ή κάποιο άλλο άτομο);
	v. κακοποιείται η μητέρα του/της;

7. Μετά την εκπαίδευσή σας, μήπως έτυχε να πληροφορηθείτε (άμεσα ή έμμεσα) ότι: (Κυκλώστε Ναι ή Όχι)

κάποια μαθήτριά σας έχει μία ρομαντική ή ερωτική σχέση στην οποία:			κάποιος μαθητής σας έχει μία ρομαντική ή ερωτική σχέση στην οποία:		
Ναι	Όχι	i. κακοποιείται σωματικά;	Ναι	Όχι	κακοποιείται σωματικά;
Ναι	Όχι	ii. κακοποιείται ψυχολογικά;	Ναι	Όχι	κακοποιείται ψυχολογικά;
Ναι	Όχι	iii. κακοποιείται σεξουαλικά;	Ναι	Όχι	κακοποιείται σεξουαλικά;

8. Μετά την εκπαίδευσή σας, σας έχει προσεγγίσει κάποιος/-α από τους/τις μαθητές/-τριές σας για να ζητήσει τη βοήθεια σας για ένα από τα ανωτέρω ζητήματα;

- Όχι → Εάν "ΟΧΙ", πηγαίνετε στην ερώτηση 9
 Ναι

8α. Εάν ναι, πως αισθανθήκατε;

8β. Αντιμετωπίσατε κάποια δυσκολία;

- Όχι
 Ναι

Εάν ναι, θα θέλατε να αναφέρετε τί είδους;

8γ. Μπορέσατε να βοηθήσατε;

Όχι

Ναι

Άλλο: _____

Θέλετε να πείτε περισσότερα;

9. Κατά τη γνώμη μου, η κύρια διαφορά ανάμεσα στους μαθητές και τις μαθήτριές μου είναι ότι:

Τα αγόρια είναι _____

Τα κορίτσια είναι _____

10. Παρακαλούμε αξιολογήστε αν, κατά τη γνώμη σας, οι εκπαιδευτικοί στο σχολείο αντιμετωπίζουν, σε γενικές γραμμές, με διαφορετικό τρόπο τα αγόρια και τα κορίτσια:

Τα αγόρια ή τα κορίτσια	Αγόρια	Κορίτσια	Αγόρια και Κορίτσια εξίσου
αναμένεται να έχουν υψηλότερη σχολική επίδοση;			
τιμωρούνται πιο αυστηρά όταν κάνουν φασαρία;			
τους ανατίθενται τα πιο βαρετά καθήκοντα;			
τους ανατίθενται τα πιο εύκολα καθήκοντα;			
τους/τις υποψιάζονται συχνότερα όταν σπάει κάτι;			
τους ανατίθεται να καθαρίσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
τους ανατίθενται καθήκοντα που απαιτούν υπευθυνότητα;			
τους/τις υποψιάζονται συχνότερα αν κλαπεί κάτι;			
τους ανατίθεται να κουβαλήσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
χρειάζεται να διαβάζουν περισσότερο προκειμένου να πάρουν τους ίδιους βαθμούς με το αντίθετο φύλο;			
τα επαινούν περισσότερο όταν έχουν καλή σχολική επίδοση;			
τα επαινούν περισσότερο όταν είναι ήσυχοι/-ες στην τάξη;			
παίρνουν υψηλότερους βαθμούς για την ίδια επίδοση;			
αναμένεται να είναι πιο ήσυχοι/-ες στην τάξη;			
Άλλο;			

11. Παρακαλούμε αξιολογήστε αν, κατά τη γνώμη σας, υπάρχει, σε γενικές γραμμές, διαφορετική αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών στο σχολείο, ανάλογα με το φύλο τους:

	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες & Άνδρες εξίσου
Οι γυναίκες ή οι άνδρες εκπαιδευτικοί			
θεωρούνται πιο ικανοί/-ές να επιβάλλουν την πειθαρχία μέσα στην τάξη;			
είναι πιο ικανοί/-ές να επιβάλλουν την πειθαρχία μέσα στην τάξη;			
τους ανατίθενται τα πιο βαρετά καθήκοντα;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν τα πιο βαρετά καθήκοντα;			
τους ανατίθενται τα πιο εύκολα καθήκοντα;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν τα πιο εύκολα καθήκοντα;			
τους ανατίθεται να επισκευάσουν κάτι αν χρειαστεί;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν να επισκευάσουν κάτι αν χρειαστεί;			
τους ανατίθεται να φτιάξουν καφέ αν χρειαστεί;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν να φτιάξουν καφέ αν χρειαστεί;			
τους ανατίθεται να καθαρίσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν να καθαρίσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
τους ανατίθενται καθήκοντα που απαιτούν υπευθυνότητα;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν καθήκοντα που απαιτούν υπευθυνότητα;			
θεωρούνται πιο επιεικείς στη βαθμολόγηση;			
τους ανατίθεται να κουβαλήσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
εθελοντικά αναλαμβάνουν να κουβαλήσουν κάτι, αν χρειαστεί;			
αναμένεται να υιοθετούν ένα γονικό ρόλο προς τους/τις μαθητές/-τριές τους;			
υιοθετούν ένα γονικό ρόλο προς τους/τις μαθητές/-τριές τους;			
αναμένεται ότι θα τους/τις προσεγγίζουν περισσότερο/-ες μαθητές/-τριες για να συζητήσουν τα προβλήματα τους;			
αναμένεται να είναι πιο υπομονετικοί/-ές με τους/τις μαθητές/-τριές τους;			
είναι πιο υπομονετικοί/-ές με τους/τις μαθητές/-τριές τους;			
δουλεύουν περισσότερες ώρες στο σχολείο;			
δουλεύουν περισσότερες ώρες στο σπίτι;			
Άλλο;			

12. Έχετε δει (ή πληροφορηθεί) ποτέ ότι ένας/μία:

i) εκπαιδευτικός συμπεριφέρεται ή μιλάει με τρόπο που κάνει διακρίσεις	Ποτέ	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ Συχνά	ii) μαθητής/-τρια συμπεριφέρεται ή μιλάει με τρόπο που κάνει διακρίσεις	Ποτέ	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ Συχνά
υπέρ των μαθητριών;	☐	☐	☐	☐	☐	υπέρ των μαθητριών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των μαθητών	☐	☐	☐	☐	☐	εναντίον των μαθητών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των μαθητών	☐	☐	☐	☐	☐	υπέρ των μαθητών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των γυναικών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐	εναντίον των γυναικών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των γυναικών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐	υπέρ των γυναικών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των ανδρών εκπαιδευτικών	☐	☐	☐	☐	☐	εναντίον των ανδρών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των ανδρών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐	υπέρ των ανδρών εκπαιδευτικών;	☐	☐	☐	☐	☐
<i>Εάν το επιθυμείτε, παρακαλούμε, δώστε παράδειγμα(τα):</i>						<i>Εάν το επιθυμείτε, παρακαλούμε, δώστε παράδειγμα(τα):</i>					

13 i) Έχετε ποτέ «συλλάβει» τον εαυτό σας να συμπεριφέρεται, να μιλάει ή να σκέφτεται με τρόπο που να διακρίνει

	Ποτέ	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ Συχνά
εναντίον των μαθητριών σας;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των μαθητριών σας;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον των μαθητών σας;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ των μαθητών σας;	☐	☐	☐	☐	☐
<i>Εάν το επιθυμείτε, παρακαλούμε, δώστε παραδείγμα(τα):</i>					

13 ii) Έχετε ποτέ διαπιστώσει ότι κάποιος εκπαιδευτικό υλικό εισάγει διακρίσεις

	Ποτέ	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ Συχνά
εναντίον γυναικών και/ή κοριτσιών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ γυναικών και/ή κοριτσιών;	☐	☐	☐	☐	☐
εναντίον ανδρών και/ή αγοριών;	☐	☐	☐	☐	☐
υπέρ ανδρών και/ή αγοριών;	☐	☐	☐	☐	☐
<i>Εάν το επιθυμείτε, παρακαλούμε, δώστε παραδείγμα(τα):</i>					

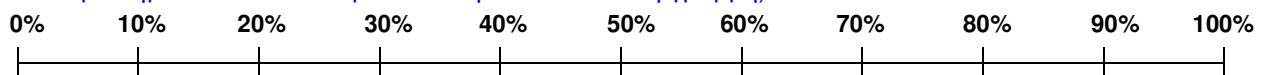
14. Μετά την εκπαίδευση σας, μήπως προσπαθήσατε να αλλάξετε κάτι στην συμπεριφορά σας ή στον τρόπο που μιλάτε ή σκέφτεστε, προκειμένου να συμβάλετε κι εσείς στην εξάλειψη κάθε συμπεριφοράς που κάνει διακρίσεις ανάμεσα στα δύο φύλα;

- Ναι
 Όχι

Εάν ναι, τι αλλάξατε;

15. Σε τι ποσοστό θα λέγατε ότι έχει επιτευχθεί η ισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα στη χώρα μας;

(παρακαλούμε σημειώστε ένα σταυρό οπουδήποτε πάνω στη γραμμή)

16. Σας παρακαλούμε, σύμφωνα με τις γνώσεις που έχετε, να απαντήσετε “Σωστό” ή “Λάθος” για κάθε μία από τις ακόλουθες προτάσεις.

α. Είναι μια μορφή βίας όταν, σε μία σχέση, ΕΚΕΙΝΟΣ:

	Σωστό	Λάθος
της βάζει συνέχεια τις φωνές	☐	☐
δε θέλει να την παίρνει μαζί του όλες τις φορές που βγαίνει με τους φίλους του	☐	☐
της λέει πως, αν ποτέ τον αφήσει, θα πεθάνει χωρίς αυτήν	☐	☐
την βρίζει και την υποβιβάζει	☐	☐
θυμώνει όταν «τον στήνει» στα ραντεβού	☐	☐
την συνοδεύει παντού και πάντα, όπου και να πηγαίνει	☐	☐
θέλει, όταν βγαίνουν έξω, να πληρώνουν μισά-μισά τα έξοδα	☐	☐
της λέει ποια άτομα μπορεί να βλέπει και ποια όχι	☐	☐
της λέει τι πρέπει να φοράει και τι όχι	☐	☐
την απειλεί ότι θα την βλάψει σωματικά	☐	☐

β. Είναι μια μορφή βίας όταν, σε μία σχέση, ΕΚΕΙΝΗ:

	Σωστό	Λάθος
του βάζει συνέχεια τις φωνές	☐	☐
δε θέλει να τον παίρνει μαζί της όλες τις φορές που βγαίνει με τις φίλες της	☐	☐
του λέει πως, αν ποτέ την αφήσει, θα πεθάνει χωρίς αυτόν	☐	☐
τον βρίζει και τον υποβιβάζει	☐	☐
θυμώνει όταν «την στήνει» στα ραντεβού	☐	☐
τον συνοδεύει παντού και πάντα, όπου και να πηγαίνει	☐	☐
θέλει, όταν βγαίνουν έξω, να πληρώνουν μισά-μισά τα έξοδα	☐	☐
του λέει ποια άτομα μπορεί να βλέπει και ποια όχι	☐	☐
του λέει τι πρέπει να φοράει και τι όχι	☐	☐
τον απειλεί ότι θα τον βλάψει σωματικά	☐	☐

17. Για κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις, σημειώστε τι **ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ** είναι «Σωστό» ή «Λάθος», τσεκάροντας το αντίστοιχο κουτάκι

	Σωστό	Λάθος
Βία στη σχέση υπάρχει μόνο στα άτομα που είναι φτωχά	☐	☐
Βία στη σχέση υπάρχει μόνο στα άτομα που έχουν χαμηλή μόρφωση	☐	☐
Θύματα βίας στις σχέσεις είναι κυρίως οι γυναίκες	☐	☐
Ένα άτομο είναι κακοποιημένο μόνο όταν υφίσταται σωματική βία	☐	☐
Η καταστροφή προσωπικών αντικειμένων και ιδιοκτησίας δεν είναι μορφή βίας	☐	☐
Βίαια είναι εκείνα τα άτομα που δεν μπορούν να ελέγξουν τα νεύρα τους	☐	☐
Αν εκείνη δεν τον προκαλούσε, εκείνος δε θα την κακοποιούσε	☐	☐
Από την εμφάνιση ενός ατόμου και μόνο μπορείς να καταλάβεις αν είναι βίαιο ή όχι	☐	☐
Η ζήλεια είναι ένδειξη αγάπης	☐	☐
Τα κορίτσια δεν ασκούν ποτέ σωματική βία στους συντρόφους τους	☐	☐
Όταν ένα αγόρι χαιδεύει ένα κορίτσι κι εκείνη λέει "όχι", συνήθως εννοεί "ναι"	☐	☐
Αν ένα άτομο κακοποιείται στην ερωτική του/της σχέση, είναι εύκολο απλά να φύγει	☐	☐
Η βίαιη συμπεριφορά ενός ατόμου μπορεί να αλλάξει αν ο/η σύντροφός του το αγαπάει αρκετά	☐	☐
Οι άνδρες είναι εκ φύσεως βίαιοι	☐	☐
Οι γυναίκες είναι εκ φύσεως βίαιες	☐	☐
Τα περισσότερα κορίτσια πιστεύουν ότι πρέπει να «κάνουν τις δύσκολες» πριν δεχτούν να κάνουν σεξ	☐	☐
Τα περισσότερα αγόρια πιστεύουν πως όταν ένα κορίτσι αρνείται να κάνει σεξ μαζί τους, απλώς «κάνει τη δύσκολη»	☐	☐

18. Από το Σεμινάριο "GEAR against IPV":

α. αυτό που ακόμα θυμάμαι , είναι:
β. αυτό που αποδείχτηκε το πιο χρήσιμο για μένα, ως εκπαιδευτικό, είναι:

19. Θα θέλατε να προσθέσετε κάποιο άλλο σχόλιο και/ή να συστήσετε κάτι που θα βοηθούσε στη βελτίωση του Σεμιναρίου “GEAR against IPV” αναφορικά με:

α. τη διάρκεια του; Εάν ναι, παρακαλούμε περιγράψτε παρακάτω:	☐ Ναι ☐ Όχι
β. την προσομοιωμένη εφαρμογή του Προγράμματος στην τάξη; Εάν ναι, παρακαλούμε περιγράψτε παρακάτω:	☐ Ναι ☐ Όχι
γ. το Θεωρητικό Μέρος; Εάν ναι, παρακαλούμε περιγράψτε παρακάτω:	☐ Ναι ☐ Όχι
δ. το υλικό που σας δόθηκε; Εάν ναι, παρακαλούμε περιγράψτε παρακάτω:	☐ Ναι ☐ Όχι
ε. θέματα που θα έπρεπε, αλλά δεν είχαν συμπεριληφθεί; Εάν ναι, ποιά θέματα;	☐ Ναι ☐ Όχι
στ. θέματα που δεν αναπτύχθηκαν όσο θα έπρεπε; Εάν ναι, ποιά θέματα;	☐ Ναι ☐ Όχι
ζ. θέματα στα οποία δόθηκε περισσότερη έμφαση από ότι χρειαζόταν; Εάν ναι, ποιά θέματα;	☐ Ναι ☐ Όχι
η. Έχετε κάποιο άλλο σχόλιο, σύσταση ή πρόταση;	

Σας ευχαριστούμε πολύ!!!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4. Πρότυπο

Πιστοποιητικού παρακολούθησης του Σεμιναρίου

Βεβαίωση Παρακολούθησης

Βεβαιώνεται ότι ο/η

παρακολούθησε το Σεμινάριο

Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών & Υπευθύνων Αγωγής Υγείας με τίτλο:

“GEAR against IPV”

που διοργανώθηκε από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας (Ε.Δ.Κ.Β.)
στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος DAPHNE III με τίτλο:

Εναισθητοποίηση για την Ισότητα των Φύλων ενάντια στη Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων

(Gender Equality Awareness Raising against Intimate Partner Violence)

(JLS/2008/ΔΑΡ3/ΑΓ/1258)

Αθήνα, ___/___/___

Κική Πετρούλαση

Πρόεδρος Δ.Σ.

Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5. Πρότυπο

Παρουσιάσεων PowerPoint

Σεμινάριο Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών

Χτίζοντας Υγιείς Σχέσεις ανάμεσα στα Δύο Φύλα Πρόγραμμα "GEAR against IPV"

[τοποθεσία], [ημερομηνία]

Τίτλος

► Κείμενο

- κείμενο
- ...

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6. Πρότυπο

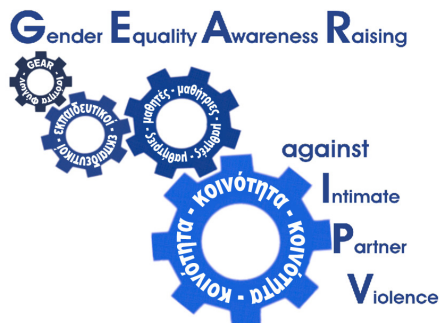
Ετικέτας για το φάκελο του Σεμιναρίου

GEAR against IPV

Με τη συγχρηματοδότηση του Προγράμματος
DAPHNE III της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Σεμινάριο Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών & Υπευθύνων Αγωγής Υγείας

Ευρωπαϊκό Δίκτυο
κατά της Βίας

[ημερομηνία]
[τοποθεσία]

“Ευαισθητοποίηση για την Ισότητα των Φύλων ενάντια στη Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων”

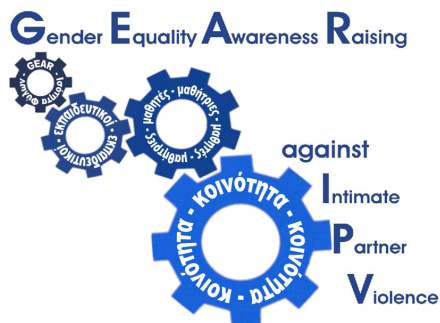
Gender Equality Awareness Raising against Intimate Partner Violence [JLS/2008/DAP3/AG/1258]

GEAR against IPV

Με τη συγχρηματοδότηση του Προγράμματος
DAPHNE III της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Σεμινάριο Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών & Υπευθύνων Αγωγής Υγείας

Ευρωπαϊκό Δίκτυο
κατά της Βίας

[ημερομηνία]
[τοποθεσία]

“Ευαισθητοποίηση για την Ισότητα των Φύλων ενάντια στη Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων”

Gender Equality Awareness Raising against Intimate Partner Violence [JLS/2008/DAP3/AG/1258]

